

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

(10/136) NO.LU ÜSTÜN YETENEKLİ ÇOCUKLARIN KEŞFİ, EĞİTİMLERİYLE İLGİLİ SORUNLARIN TESPİTİ VE ÜLKEMİZİN GELİŞİMİNE KATKI SAĞLAYACAK ETKİN İSTİHDAMLARININ SAĞLANMASI AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

09 Mayıs 2012 Çarşamba

(10/136) NO.LU ÜSTÜN YETENEKLİ ÇOCUKLARIN KEŞFİ, EĞİTİMLERİYLE İLGİLİ SORUNLARIN TESPİTİ VE ÜLKEMİZİN GELİŞİMİNE KATKI SAĞLAYACAK ETKİN İSTİHDAMLARININ SAĞLANMASI AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

09 Mayıs 2012 Çarşamba

---0---

K O N U

Üstün yetenekli ve engelli çocuklar hakkında

Sayfa

1:59

İ Ç İ N D E K İ L E R

BİRİNCİ OTURUM

Sayfa

1:59

Tamer TAŞPINAR (Genç. ve Spor Bak. Gn. Md. Yrd.)		3:6, 7, 8:13, 14:16, 16:17, 18, 19, 20
Hüseyin BÜRGE	(İstanbul)	3, 4, 6:7, 18:19, 36:37, 46:47
Temel COŞKUN	(Yalova)	3, 13, 35
Hüsamettin ZENDERLİOĞLU	(Bitlis)	3
Fatma Nur SERTER	(İstanbul)	4, 5, 6, 7, 16:17, 19, 27
Recep GÜRKAN	(Edirne)	4:5
Gönül Bekin ŞAHKULUBEY	(Mardin)	7:8, 8:10
Mustafa ATAŞ	(İstanbul)	13
Hülya GÜVEN	(İzmir)	17
Ali HALAMAN	(Adana)	19:20
Mustafa Ruhi ŞİRİN (Çocuk Vakfı Başkanı)		21:37, 37:46, 47:48, 49:50, 50, 51:59
Tülay SELAMOĞLU	(Ankara)	48:49
Hanife Gülin KOÇAK (TÜBİTAK Bilimsel Program Uzmanı)		50:51
Yrd. Doç. Dr. Mücahit COŞKUN (YÖK Öğretim Görevlisi)		53

Açılma Saati: 11.43

Kapanma Saati: 17.31

09 Mayıs 2012 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 11.43

BAŞKAN: Halide İNCEKARA (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Yüksel ÖZDEN (Muğla)

SÖZCÜ: Çiğdem Münevver ÖKTEN (Mersin)

KÂTİP: Temel COŞKUN (Yalova)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, Değerli Konuğumuz ve çalışma arkadaşlarımız; hepinizi sevgiyle selamlıyorum.

Yoğun bir haftanın arkasından bir araya geldik, gelmeyenler kaybetti, İstanbul gerçekten iyi bir geziydi hem çalışma olarak iyi bir geziydi hem arada aktif şarkı, türkü bile söyledik yani bu arada.

Ne yaptık geçen hafta? Ankara'dan ve İstanbul'dan gelen arkadaşlarımız önce Gebze Tevitol'de buluştu. Tevitol'de öğrenci arkadaşlarımızla muhabbet yaptık, karşılıklı sorularımız oldu. Tercihimiz şöyleydi öğrencilerde: Bir ilk yıl, bu sene giren, ilk yılını orada yaşayan öğrencilerimiz, bir de son yılını orada yaşayan öğrencilerimiz. Oradan Yalova'ya geçtik. Yalova'da bir bilim sanat merkezi ve bir fen lisesi ziyareti yaptık. Sayın Valimizin de eski Millî Eğitim Bakanı Müsteşarı olması hem konulara daha detaylı girebilmemizi, tartışmamızı sağladı hem de yıllar arasında mukayese yapma şansı verdi bize. Yalova'dan Maltepe'de bir özel ilköğretim okuluna geçtik. Niye bu ilköğretim okulunu gördük? Şuna örnekti, artık bildiğiniz gibi çoğu özel okullar çocuklarını anneler ve babalar da heyecanlı hissediyor hem manevi olarak bundan tatmin olabilir yöneticiler hem bunu ticari olarak da düşünebilir. İkisine karşı da bir tavrımızın olması söz konusu değil, karşılıklı buluşma, arz ve talep olduktan sonra. Bizi ilgilendiren kısmı, gerçekten üstün yetenekli çocuk mu ve bu çocukların yeteneklerine uygun eğitim veriliyor mu, yoksa sadece öğrenciler ve veliler "çocuklarımız üstün yetenekli" adı altında suisstimal mi ediliyor kaygısıydı.

Oradan devam ettik ve hem Anadolu yakasında hem Beşiktaş yakasında şunu söylemek isterim ki: 15 milyonluk İstanbul için iki bilim sanat merkezi yüz kızartıcı bir şeydi. Bu bilim sanat merkezleri çok iyi, çok fevkalade, olmazsa olmaz dediğim için söylemiyorum şu anda elimizde bir tek ölçülebilir o olduğu için söylüyorum çünkü bilim sanat merkezlerinin kendi içine girdiğimiz zaman kendi verimliliği ayrıca tartışabilecek ama 300 bin nüfusu, 700 bin nüfusu bir ilde bilim sanat varsa, koca İstanbul'da iki olması gerçekten anlamlı değil. Bu arada tekrar Anadolu yakasında bir fen lisesine gittik, oradaki en önemli tespitlerimizden birisi şuydu: Fizik alanında çok iyi olmasına rağmen bazı talebelerin proje üretme konusunda çekimser davrandığı, hatta yarışmalara bile girmediği. Niye? Çünkü üniversite giriş sınavında fizikten aldığı ödüllerin tıp fakültesine girmek için bir avantaj teşkil etmediği, yapacaksa sevdiği, ilgilendiği ve çok iyi sonuç aldığı bir alanla değil, kendisinin sınındığı bir alanda çalışmayı tercih ettiğini gördük ki orada şahsen bana verdiği kanı, fen liseleri, hani paralı olmayan bir üniversite hazırlık kursu hissî verdi, bir fen lisesi hissinden çok, ki dışarıda da çocuklar kursa gidiyorlar aynı sonucu alıyorlar, burada da çocuklar fen lisesine gidiyorlar aynı sonucu alıyorlar. Bir de yazık, günah dünya kadar zor problem çözüp, zor araştırmalar yapıp bir de eziyet görüyorlar.

Ziyaretlerimizden birisi bir özel güzel sanatlar lisesiydi. Burada sanat yeteneği olan çocukların nasıl alındıkları, nasıl eğitildikleri... Tabii içlerinde burslu öğrenciler var. Orada, yine sizlerin rapora yansıyacak düşünceler olacak. Beni en çok ilgilendiren kısmı biz kamu binalarını günün işte yarım günü, sekiz saat kullanırken bu işi özel yapanların neredeyse binalarını on beş saat maksimum faydayla kullandıklarını gördük. Yine özel çalışanların, özellikle öğretmen unsurunu hem seçerken hem çalıştırırken çok etkin ve verimli olduğunu gördük. İki tarafta öğretmen-öğrenci ilişkisine hem sevgi hem saygı hem güven olarak baktığımızda, yanılıyorsam arkadaşlar söyleyebilirler, çok farklı olduğunu gördük. Hâlbuki ben şahsen isterim ki kamunun sunduğu, kamunun verdiği öğretmenlerim daha çok güvenilir olsun, daha çok sevinilir olsun ve daha iyi sonuçlar çıkarsın diye düşünüyorum çünkü biri sınavlardan geçerek devletin adına hizmet etmekle görevli kılınmış, belki diğeri hiç böyle bir sınava bile girmemiş, bilemiyorum.

Beyazıt'ta gördüğümüz çok daha ilginçti, çok çok ilginçti çünkü bana anlatılan, hepimize anlatılan, bir "Üstün Yetenekli, Üstün Zekâlı Çocuk Eğitimi Projesi" diye bir proje vardı. Kâğıt üzerinde okuduğumuzda hepimizin çok hoşuna giden ama okula gittiğimizde öğretmeni mutsuz, öğrencisi mutsuz, proje yapıcıları mutsuz, veliler mutsuz, karşımızda bir mutsuzluk abidesi okul gördük.

İşte değil mi Hocam? Yani inanın öğretmenlerin yüzü yerde, tebessüm eden yok. Bu arada sınıf ziyaretleri yaparken küçücük bir çocuğa annesi dolma yedirmeye çalışıyor. Sınıfa girdim, masaya sermiş şeyi “Nasılsınız?” dedim. İlkokul 1’inci sınıf “Çocuk bensiz duramıyor da yemeğini yediriyorum.” dedi. Bu arada yerinden fırladı, benim çocuğun 3’üncü sınıfta olmalı, 4’üncü sınıfta olmalı, şu sınıfta olmalı falan dedi. Ben kendisinden müsaade istedim “Siz dışarıya çıkın bir biraz çocukla sohbet edelim.” dedik. Çocuk işlem yapıyor tahtada, bu hanımefendi dışarıdan içeriye bir hışımla girdi, çocuğa “Yanlış yaptı.” diye “Ben sana böyle mi öğrettim?” dedi. Şimdi, birtakım öğretilerek geliştirilmeye çalışan, öğretilerek sınavlara yapılan...

Bence çocukları üzerinde bu tür baskı kurup “Bak doğru çözmezsen, bak yapamazsan...” diyenleri kimse darılmasın, gücenmesin, çocuğun üzerinde sigara söndürmekle, çocuğun üzerinde böyle bir baskı yapmak arasında hiçbir fark yok. O çocuğun ruh dünyasını düşünmek bile istemiyorum.

Velhasıl Beyazıt’ta biz çok başarısız bir proje gördük. İyi niyetle başlanılmış, yapılırsa iyi sonuçlar verebileceğine inanmış ama dışarıdan etkeni çok, değişkeni çok. Yani öğretmeni değişken, talebesi değişken, öğrenci almışlar, öğrenci bir süre sonra mutsuz olmuş, okul değiştirmiş. Üstün yetenekli çocuğun yerine normal öğrenme sürecindeki çocuklarımız almış, üniversiteyle okul arasında huzursuzluklar çıkmış, üniversite bir tarafa çekmiş, Millî Eğitim bir tarafa çekmiş. Nihayetinde hoş olmayan bir tablo çıkmış.

Yoğun bir tempoydu, arkadaşları inşallah kızdırmamışızdır bu yorgunlukta ama iyi bir çalışmaydı, iyi bir sonuç aldık.

Dün de ben İstanbul’da bir rehberlik araştırma merkezini ziyaret ettim. Görmek istediğim şeydu: Rehberlik araştırma merkezleri, çocuklarımızın, yani orada yaşayan çocukların problemlerine rehber öğretmenler vasıtasıyla rehberlik etmek. Hani bakayım dedim, orada, ilçede üstün yetenekli çocuklarla ilgilenen bir program var mı, o var mı, bu var mı? Ne sorarsam sorayım rehberlik araştırma merkezi “O bizim konumuz değil, bu bizim ilgi alanımız değil, o bizde değil, bu bizde değil.” deyince anlayacağınız bir şey bulamadım.

Hangi çocukları yakalıyorlar onu söyleyeyim. Sadece davranış bozukluğu adı altında gelen çocukları yakalarsa test anında ilgileniyor, yoksa kalkıp da böyle bir şey yapmıyor. Ki Ataşehir’e gittik, gördünüz. Ataşehir’le buranın arası olsun olsun 10 kilometre. Bir irtibat var mı? Yok. Bir rehberlik araştırma merkezi bir tarafta da işte bu işle ilgili açılmış okul.

Daha sonra Ankara’yı aradım, Bakanlığı, dedim ki: Rehberlik araştırma merkezindeyim, merak ediyorum burası üstün yetenekli çocuklarla ilgili bir çalışma, bir kaygı taşıyor mu? Dediler ki: “Orası ayrı bir bölüm zaten.” Şimdi, dikkatinizi çekerim, rehberlik araştırmanın dışında bu çocuklar. Fen liseleri de üstün yeteneklilerin dışında herkes birbirinin dışında henüz iç içe olanı görmedik.

Bu arada bizim yüzümüzü güldüren, yani herkes aynı kanaattedir sanıyorum, hem işletmesi hem canlılığı hem çocukların aldığı sonuç, Bayrampaşa Bilim Merkezine gittik. 3 katlı bir binanın orta katında fizik, kimya, biyoloji laboratuvarları açılmış. Açıkan Belediye, finans eden Belediye. Doktora seviyesinde akademisyen herhâlde eğitim gören arkadaşlar tarafından şey. İyi seçilmiş öğrenciler, torpil yok çünkü torpil yapılacak... Bir kurs değil o, kurs istiyorsa kursunu ayrıca açmak... Burası bir kurs değil, burası gerçekten bir araştırma merkezi. Ha bilimsel seviyesini... Hocam sorular sordu, onları, yani alet, edevat kısmını siz sordunuz Hocam, ben onlardan çok anlamam, ben sadece işleyişe baktığımda görebildim. Bana mantıklı gelen hoş çalışmalardan birisi. Hatta dün de birkaç belediye başkanını arayarak bu çalışmalarını örnek alabileceğini söyledim. Belediye Başkanının birisi bir proje gönderdi, onu da sizinle yarın paylaşacağım, hepinizle. Orada da laboratuvarların ağırlıklı olduğu ve ilçenin üstün yetenekli çocuklarının laboratuvar çalışmalarını yapabileceği, hatta uzay, işte bir şey alet edevatını bile getirdiğini söyledi.

Evet, bendeki özetler bu kadar.

Bugün, Spor Bakanlığından bir arkadaşımız misafirimiz, Taner Bey. Bizim geçen dönem İstanbul İl Müdürümüzü değil mi? Onun için, İstanbul’u da rahat rahat konuşma şansımız olacak. Hocam biz “üstün yetenekli ve zekâlı çocuklar” derken sizin de spor alanında yetenekleri olan çocukları tespit etmek, teşhis etmek, eğitmekle ilgili çalışmalarınız var. Sizden ricamız, bunları nasıl yapıyorsunuz? Yaptığının ideal olduğu kanaatini taşıyor musunuz? Daha iyi yapılması için neler yapmamız gerekiyor?

Bir de bu arada şunu söyleyeyim: Millî Eğitim Bakanlığı 19 Mayıs törenlerini size verdi ama yüzme kurslarını falan da o vermek istiyor. Yani üstün yetenekli kavramı altında sizin şu anda yaptıklarınızı da “Biz yapmalıyız.” diye burada kayıtlara geçen konuşmalar oldu. Hatta biz şaşırдық “Siz niye yapıyorsunuz, bunu Spor Bakanlığı yapmalı, siz de ayrı havuz mu açacaksınız yüzmeçi yetiştirmek için ya da koşucu yetiştirmek için?” diye. Özel Eğitim Genel Müdürü bize “Eğitim bizim işimiz.” dedi. “Biz yapacağız.” dedi.

Hazır olun şey de elinizden gidiyor.

Buyurun Hocam, söz sizin.

SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Önce herkesi saygıyla selamlıyorum.

Bize henüz böyle bir şey gelmedi ama okul sporları var idi. Uzun yıllardan bu yana okul sporları faaliyetlerini Millî Eğitim yapıyordu ancak iki yıldır okul sporlarını biz yapıyoruz. Epey de bir bütçe ayırdık, geçen sene 25 trilyon tuttu, bu yıl 30' u bulacağını umuyoruz.

Millî Eğitim yaptığı zaman da okul sporları faaliyetlerini biz katkı veriyorduk, salonumuzu veriyorduk, hakemlerimizi veriyorduk ve her branşta 81 ilde ilgili branşlarla alakalı "il temsilcisi" adı altında görevli insanlarımız vardır. Bunlar yapıyordu ve bizim kontrolümüzde oluyordu fakat bize verilişi bütçesi ve tüm yönetimi, her şey bize yüklendi ama karşılığında Millî Eğitim obeziteleri kaldırdı. Yani karşımızda bir muhatap kalmadı. Bugün de Ömer Bey Sayın Bakanımız, Suat Kılıç Bey'le bizim Bakanlıkta bir toplantı yapacak. Ben de yetişebilirim katılacağım, yetişemezsem Genel Müdürümüz bu toplantıya katılacak. Yani aralarında konuşmaları "Spor, Spor Bakanlığının, dolayısıyla Spor Genel Müdürlüğünün işi, eğitimde bizim işimiz." denmiş idi fakat benim şahsi görüşüm bu. Evet, biz bunu yapalım şeyimiz yok ama okul sporları öğrencilerimizin sporla tanışması, yarışma kültürü, beden eğitimiyle tanışmayla ilgili ilk adım idi. Bizimkilerin yaklaşımı, biz buralardan acaba millî sporcu yetiştirebilir miyiz, içlerinden kabiliyetli, üstün yeteneği olan sporcuları, öğrencileri yakalayıp ülkemizi yurt dışında temsil edebilen sporcuları bulabilir miyiz, fikrinden hareketle bu işe sahip çıktık. Bu konuda gayretlerimiz var ama yüzme konusuna gelince Millî Eğitim tabii ki yapsın. Nüfusumuzun yüzde 51'i yirmi dokuz yaş altı, otuz yaş altı, on sekiz yaş altı da 20 milyon civarında bir genç var. Sporu evet biz yapalım ama bu kadar gençliğe sahip çıkmak doğrusu bizim bu kadrolarımızla olacak iş değil. Belediyeler de yapsın, Millî Eğitim de yapsın ama elit sporcu yetiştirme konusunda, Millî Takım düzeyinde ülkemizi yurt dışında temsil etme düzeyinde biz yardımcı olalım, bunları biz yapalım. Sporum tabana yayılması konusunda 81 ilde hemen hemen tüm branşlarda spor yapma konusunda da biz yardımcı olalım, burada varız ama tüm gençliğin sporunu yüklemek çok ağır gelir, altında, takdir edersiniz, biz eziliriz.

Yüzmeyi yapsın.

BAŞKAN – Sayın Müdürüm, biz normal yüzmeden bahsetmiyoruz.

SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Ben sadece o girişte ona bir cevap vermek istedim.

BAŞKAN – Yetenekli sporcuların yetiştirilmesinden bahsediyor Genel Müdür.

SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, evet, oraya gelelim müsaade ederseniz.

Bizim birkaç projemiz var, sporcu eğitim merkezlerimiz var. Spor dallarına göre spora başlama yaşında bulunan çocuklarımızın eğitim-öğretimlerini aksatmadan, elit sporcu olarak yetişmelerini sağlamak amacıyla 32 gençlik hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde 35 sporcu eğitim merkezinde atletizm, boks, jimnastik, güreş, halter, judo ve kayak branşlarında 2011-2012 eğitim-öğretim yılında gündüzlü ve yatılı statüde ilgili spor branşları itibarıyla yetenekli toplam 1.191 sporcu öğrencinin işe, ibade, giyim, sağlık ve eğitim ve diğer ihtiyaçları karşılanarak antrenörler nezaretinde eğitimleri sürdürülmektedir. En önemli projemiz bu. Bu doğrultuda merkezlerde gündüzlü statüde ilköğretim 5 ve 6'ncı sınıflar, yatılı statüde ise 7 ve 8'inci sınıflarda okuyan öğrenciler arasından yapılan yetenek seçimi sınavlarından başarılı olan sporcu öğrenciler alınmakta olup, öğrenimleri süresince Genel Müdürlüğümüzce desteklenerek millî takımlarımıza önemli ölçüde sporcu kazandırılmakta ve millî takımlarımızın alt yapısını oluşturmaktadırlar. Burada Şeref Eroğlu ve Nazmi Avluca güreşçimiz bu merkezlerden yetişmiştir.

Bir diğer projemiz olimpiik sporcu yetiştirme merkezleri.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Affedersiniz, sporcu eğitim merkezlerine öğrenci seçimi nasıl oluyor?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Burada, biz sportif olarak kabiliyeti olan öğrencileri seçiyoruz, zekâ düzeyiyle ilgili yaptığımız bir çalışma yok.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Nasıl ulaşıyorsunuz? Onlar size mi ulaşıyor yoksa siz mi?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Bizde bu, ilan ediliyor bunlar, biz onlara ulaşıyoruz ve duyan bu tip şeye sportif alanda gelişmek isteyen birçok veli, öğrenci veya okul da bize müracaat ediyorlar.

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Hocam, şimdi, bu yeteneklerine göre mi? Yani onları nasıl, sınav biçiminde mi alıyorsunuz yoksa böyle herkesin önerdiği gibi, işte, bu çocuk çok yeteneklidir, çok işte, adaleleri biraz daha gelişkindir...

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Evet, şimdi, tabii, bir kere duyan müracaat ediyor, doğru veya yanlış, bu yönde meyli olan sporcuları kapan geliyor ama bizim yetenek testlerimiz var, onlar teste tabi tutulmak suretiyle kabiliyetliler alınıyor veya ihtiyaç var da...

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Müracaat edenler içinden.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Evet, müracaat edenler ve bizim bulduklarımızdan.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Bir şey sorabilir miyim? Şimdi, bu beden eğitimi spor yüksek okullarına girişte de normal sınavın dışında, yazılı sınavın dışında bir yetenek sınavı var. Herhâlde benzeri tür bir şeyi diyorsunuz değil mi?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Kesinlikle, benzeri evet. Spor akademileri dediğimiz orada...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Anlaşılmasını istediğimiz bir şey var: Şimdi, zekâ ile üstün yetenek, üstün zekâ ve üstün yetenek sizi muhatap olarak kabul etmemizdeki bence -kendi kanaatimce söylüyorum- nirengi noktası yani "Bu yeteneklileri nasıl buluyorsunuz?" şeklindeki soru var. Ben öğretmenlik zamanımda biliyorum ki Şehremini Lisesi, Tuna Lisesinde öğrencileri araştıran futbol ve basket noktasında araştıran bir sürü ekipler biliyorum. Şimdi ise, yine, bu Galatasaray, Fenerbahçe, Beşiktaş, Trabzon gibi büyük takımlar amatör spor kulüplerini geziyorlar, oradaki yetenekleri araştırmaya çalışıyorlar. Yani şimdi, siz Spor Bakanlığı olarak Millî Eğitimde mi böyle bir çalışma yapıyorsunuz, amatör spor kulüplerinde mi çalışma yapıyorsunuz? Bence en önemli tarafı burası yani yeteneklere nasıl ulaşıyorsunuz?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, bize müracaatlar var. Bir diğeri de 61 tane federasyonumuz var. Bu federasyonlarımız tüm illerde il birincilikleri yapıyorlar. Oradan yakaladığımız kabiliyetli sporcuları da yetenek testine tabi tutmak suretiyle buralara alıyoruz. Bizim en büyük şeylerimiz, biz Genel Müdürlük olarak sporu sevk ve idare ediyoruz. Bizim elimiz ayağımız, kolumuz spor federasyonları. Şu anda 61 tane spor federasyonu var, 57 tanesi bağımsız -futbol dâhil- 4 tanesi de bağımlı federasyon. Bunların 81 ilde faaliyeti var aşağı yukarı.

BAŞKAN – Hocam, onları da açın ne demek federasyon, kimlerden oluşur, bağımlı ne demek, bağımsız ne demek?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, federasyonlarımız bağımsız olmadan önce hepsi devlete bağlı, Gençlik Spor Genel Müdürlüğünün bünyesinde görev yapardı, bunlara özerklik verildi. Birtakım mahkemeler oluştu, ondan sonra bu özerk adı bağımsız olarak değiştirildi. Bürokrasiyi azaltmak için onların daha rahat hareket edebilmeleri, daha güncel değişimleri, uluslararası platformda hareket kabiliyetlerini geliştirme bakımından bunlara özerklik verildi, bağımsız bu anlamda, şimdi, yeni adları bağımsız. Mesela uluslararası bir yarışma olacak, gelip bize sorarlardı, bu müthiş bir bürokrasiydi. Bir yurt dışına çıkarken bile, şimdi 15 lira galiba konut fonu, o zaman daha fazlaydı, onun imzası bile Genel Müdür Beye gelirdi, dosyalar yığılırdı. Onlar, spor federasyon başkanları âdeta Genel Müdür ve Bakan yetkileriyle donatıldı ve bu da çok büyük bir ivme bize kazandırdı ve eğer sporda başarılı olmak istiyorsak yurt dışındaki komisyon ve yönetim kurullarında da görev almamız gerektiği hepimizin bilgisi dâhilindedir. Bu konuda da onlara bir hareket kabiliyeti kazandırmış olduk, federasyonlarımıza bağımsız olma bakımından. Diğer bir bakımdan da bağımsız olmaları, sponsor bulmaları kolaylaştı. Eskiden sponsor bulsalar bile bürokrasiyi aşip onları gelir, irat edip harcama kalemleri yapamıyorduk, şu anda çok rahatlıkla sponsor bulma kabiliyetleri var, harcama kabiliyetleri de o doğrultuda rahat.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Şimdi, Müdür Bey, bağımsızlık deyince iki kalem geliyor, bir yönetsel olarak bağımsızlar mı yani yönetimlerini kendileri mi seçiyorlar? İki: Kendi gelirleri var mı yoksa sizden bir para alıyorlar mı? Bağımsızlık o.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Evet, aynen, çok doğru. Aktarayım: Bu bağımsızlık anlamında gerçek örnek verin dersiniz sadece Futbol Federasyonunu verebiliriz. Ondan sonra da Basket ve Voleybol Federasyonunu verebiliriz. Bunlar gelir bulabiliyorlar, sponsor bulabiliyorlar. Diğerleri bağımsız olmasına rağmen doğru düzgün, kayda değer bir sponsor bulmuş değiller, sadece bağımsızlar ama bütçelerini tamamen devlet veriyor, bu anlamda.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Yönetim anlamında.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Yönetim anlamında, her olimpiyattan sonra spor federasyonlarımız dört yılda bir seçime gitmek mecburiyetinde. Başkan adayları kendi yönetimlerini oluşturmak suretiyle bir liste olarak seçime gidiyorlar.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Bütçelerini siz destekliyorsunuz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Evet, millî takımları oluşturmak, millî takım antrenörlerini tespit etmek, sporcu seçimlerini yapmak hep onların görevi ama onlara destek vermek, ödüllendirmek, bu faaliyetlerini yapacak kamp eğitim merkezlerini, spor salonlarını temin etmek, yapmak, inşa etmek vesaire tamamı bizim işimiz ama bağımsız oldukları için gidip özerk bir şekilde böyle otellerde, kendi arzu ettikleri yerlerde de çok rahat kamp yapabiliyorlar.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Genel bütçeden mi destek veriyorsunuz, Spor Toto, Millî Piyango, İddaa, At Yarışı gibi fonlardan mı?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Bizim tüm federasyonlara bu yıl 250 -eski hesaplama- trilyon lira biz devlet olarak bütçe sağlayabildik, 350’de Toto’dan sağlandı bütçe, Toto’dan sağlanan bütçe daha çok. Ve bunun haricinde işte, şu anda 90 tane gençlik merkezi Türkiye’nin çeşitli illerinde yapılıyor ve spor tesisleriyle beraber toplam 300 civarında yatırımımız var, hemen hemen tamamı Spor Toto imkânlarıyla yapılıyor. Bunun haricinde de 18 tane stat yatırımımız -Bakanımız açıklıyor zaman zaman bunları- bu stat yapımları da TOKİ’yle iş birliği yapmak suretiyle bizim şehir merkezinde olan kıymetli arsalarımız işte, o İstanbul Galatasaray Stadi’nin TT Arena’da olduğu gibi, o mantıkla işte, devlete de bir yük getirmeyecek şekilde böyle formüle edilmek suretiyle 18 de stat başlatılıyor.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Bir şey sormak istiyorum. Şimdi, anlattıklarınızdan ortaya çıkan şu ki gerçekten spor yapılabilecek alan bulmak, merkez, bina, saha vesaire bu ciddi bir engel teşkil ediyor değil mi? Yani sporcu yetişmesinde bir darboğaz oluşturan, bu kadar çok spor merkezi inşa ediliyorsa önemli konulardan bir tanesini de bu oluşturuyor.

Şimdi, benim almış olduğum bilgiye göre özellikle spor kulüpleri genç sporcuların yetiştirilmesi için okullara ait spor salonlarını ve spor alanlarını kullanırken bu engellenmiş, bu konudaki sözleşmeleri Millî Eğitim Bakanlığı iptal etmiş. Bu tabii, bu içinde bulunduğumuz darlıkta yeni bir sıkıntı, yeni bir darboğaz yaratmak açısından önem taşıyor. Burada, okullara çünkü bizim çok iyi spor tesisi olan okullarımız var, bazı okulların spor tesisleri yüzme havuzunu bile içeren spor tesisleri. Bu sözleşme iptaliyle ilgili bir bilginiz var mıdır? Neden Millî Eğitim bu sözleşmeyi iptal etmiştir? Bundan sonra neyi amaçlamaktadır bu sözleşmeyi iptal ederek? Yani belki okullara bir spor kulübü aracılığıyla ek gelir sağlanmasına bile imkân veren bir uygulamaydı bu. Bunun arka planı nedir, bunu ben öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, bizim tesislerimizin yanı sıra Millî Eğitimin de spor salonları var. Son zamanda, son birkaç yılda okullarda sporları canlandırmak için okul spor kulüpleri kuruldu, geçen yılki rakam İstanbul’da 600’dü, şimdi 800’ü tahminim bulmuştur ve Türkiye genelinde bu çoğalıyor. Okul spor kulüplerinin kurulması dolayısıyla sporun canlanmasına imkân verecektir. Mesela bugüne kadar bizim Millî Eğitime ait okullarda spor salonu yoktu, şimdi, yeni yeni projelerde hem devletin hem de özel sektörün okullarında spor salonları var. Hatta sizin de ifade ettiğiniz gibi yüzme havuzu olan okullar da var ancak İstanbul’da -belediye eski başkanımız da burada, Hüseyin Bey- belediyeler de bazı okulların bahçelerini spor salonu yapabiliyorlar. Bizim teklifimizle sağ olsun Kadir Bey, İstanbul’da 120 tane okulun bahçesine de ayrıca, bahçesi müsait olan okullara da...

BAŞKAN – Sizin teklifinizle mi? Benim projemdi o, nereden sizin teklifiniz oluyor?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Ne güzel, herkes sahipleniyor. Şimdi, demek ki aklın yolu bir, herkes katkı sağlamış olabilir. Bu konuda epey bir çalışmalar oldu. Şimdi, siz konuşurken Sayın Başkanım, ben burada birtakım notlar da aldım. Konumdan, bu yazıdan ayrıldım ama herhâlde güzel şeyler konuşuyoruz.

BAŞKAN – Onlar var zaten.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, buraların antrenör temini, bakımı, onarımı her şeyini İstanbul’da belediye başkanı üstlenmişti ancak herhâlde işletme bakımından birtakım zorluklar çıkmış olacak ki Millî Eğitime devredildi bunlar. Dolayısıyla Millî Eğitime de ek bir yük getirdi. Herhâlde o bakımdan maddi birtakım sıkıntılar oldu. Mesela belediye spor akademisi mezunu kendi branşlarıyla ilgili uzmanları buraya getirdi. Biz de zaten son zamanlarda Gençlik Spor Genel Müdürlüğü olarak artık uzman alıyoruz, spor akademisi mezunlarını alıyoruz. Güreşte, baskette, jimnastikte, voleybolda, atletizmde gibi, daha kalite, yetişmiş ve altyapısı olan öğrenciler bunlar. Bu 120 okula da aynısını belediye uyguladı, çok güzel bir projeydi bu, müdür verdi vesaire ama belediyeye de büyük bir yük getirdi tabii bu. Bir protokol çerçevesinde bu yapıldı. Daha sonra bu protokol süresi dolunca Millî Eğitime bu okullar iade edildi. Şimdi, bu okulların negatif şeyi şu: Millî Eğitime ek

bir yük getirdi ve iş getirdi, mesai ayırmaları getiriyor ama artı olarak ne getirdi? Bakın, okullarda temizlik, boya, badana vesaire şu, bu çok ihtiyaçları olan bir şey, sporcuların faaliyetlere katılması, İstanbul dışına gitmesi vesaire... Bu kulüpler vasıtasıyla bir spor kulübüyle sadece spor faaliyetlerini değil okulun maddi manevi birtakım imkânlarını da sağlayabilirsiniz, yardım toplayabilirsiniz, çocukları giydirebilirsiniz vesaire ve ayrıca boş kalan okul öğrencilerinin kullanımı dışında olan saatleri de semt kulüplerine kiraya verip 3-5 kuruş kazanmak suretiyle okul kulübüne katkı sağlayabilirsiniz.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – İşte, onu söylüyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Bu böyle ancak benim notum size...

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Ama bu durduruldu, şu anda durdu, benim elimde belgeleri var. Yani Millî Eğitimin bu okullarla yaptığı sözleşmeleri iptal ettiğine ilişkin belgeler var elimde, yanımda değil şu anda. Neden? Yani bunu merak ediyorum. Şimdi, biraz önce Sayın Başkan da burada ifade etti, ben de katılıyorum, okul binalarının efektif kullanımı, bütün gün kullanımı, başka eğitim amaçları için de kullanımı, şimdi, sporcu yetiştirmek de bunlardan biri.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, Millî Eğitim neyi durdurdu burada?

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Yani spor kulüplerine kiralama, onların spor salonlarının kiralanmasıyla ilgili yapılan anlaşmaların bundan sonra yenilenmeyeceği ifade edildi.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Şöyle bir bildiğim şeyi aktarayım isterseniz: Şimdi, bizim tesislerimizde de Spor Genel Müdürlüğünün tesislerinde de aynı sorun var. Şayet çok faal ise yani okula yetmiyorsa dışarıya vermeyebilir.

BAŞKAN – Hocam, bir toparlayalım, belki şey olur, mutabık kalırız. Şimdi, Sayın Müdürümün anlattığı yani daha önce bu okulların efektif konusu, koca koca bahçeleri olan hani okullarımız var, bir basket potası dahi yok. Hâlbuki kapının dışında olan çocuk ile kapının içinde olan çocuk arasında uyuşturucuya yakalanma, işte, çeteye üye olma falan bunları da bizim bir araştırma komisyonları çalışma esnasında tespit ettiğimizi ve bütün şehirlerde belediye başkanları, valilere kendi yerel imkânlarıyla buraları efektif kullanabilir hâle gelmek. Ama Millî Eğitimin bu konuda ayırarak finansmanı olmadığı için bunu belediyelerin yapmasını uygun... Burada İstanbul çok hızlı davrandı. Spor AŞ'nin yani kendi kuruluşlarından şirket, Mustafa Bey de bu işin yürütücülerinden birisidir, gerçekten uzun süre çalışarak dediği gibi çok iyi bir noktaya geldi fakat fazla iyi bir noktaya gelince daha çok personel, daha çok insan. Tabii, belediye olmasının şöyle bir avantajı var, dediği gibi, şekil şartı, spor akademisi mezunu olmayı seçme şansı vardı, iyiyi alma şansı vardı, iyi değilse vazgeçme şansı vardı. Yani bu arada çocukla muhatap olduğu için seçeceklerinizi çok titizlikle seçmek zorundasınız. Bir süre sonra da oraları şöyle bir hâle gelebiliyor: Bir istihdam alanı gibi, yani beni de alsan, onu da alsan, artık gerçekten kendilerinin de tabii ki içlerinde rolleri var bütün bunların. Bir süre sonra artık organize olamıyorsun. Okul müdürü, okul bahçesi ve okul çok açık kalsın istemiyor, "Bir çocuğun burnu kanasa benim başım belaya girer." diyor. Arkadan diyor ki yine okul müdürü: "Efendim, benim bir temizlik işçim var, zaten gündüz çocuğu temizliyor, bir de akşam geliyorsunuz siz bu kadar insanla. Temizlik yaptırıyoruz, temizlik elemanı da vermiyorsunuz bana yani ben kalkamıyorum." derken dediği gibi bir süre sonra bir sürü kurum da olunca yük hâle geldi. Hatta o kadar abarttık ki sokağın ailelerine de açtık, kadınlarına yani gelsinler, kadınlar da jimnastik salonlarına gelsinler, zaten yok ki, işte, olanlar da ortada birkaç kişi fakat öyle olunca...

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Ama Millî Eğitimin böyle bir projesi de var efendim teşvik edici.

BAŞKAN – Hayır, hayır, şimdi, bu anlattığımız Sayın Müdürümün bu faaliyetleri, daha sonra belediye dedi ki: "Ben çekiliyorum, yaptığım bütün yatırımları da Millî Eğitim sana bırakıyorum." Ama bunun içinde havuz falan yok, bir büyük stadyum falan yok, bütün yaptığı sadece okulun içinde atıl durumdaki alanları düzenlemek, bahçede potalarını koymak, çizgilerini çizmek, bir de öğretmenini vermek. Onun dışında bir şey yapmadı yani öyle ahım şahım şeyleri falan...

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Hayır, spor salonu yaptı 120 tane.

BAŞKAN – Hayır, belediye kendi yerel hizmetleri içinde yaptı ama o dediğimiz okulla ilgili...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Okul bahçelerinin spor salonlarının da işletilmesi... İzin vererseniz ben uygulamayla ilgili...

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Efendim, şöyle, ikisinin de uygulaması yapıldı. Şimdi, -zaten bütün İstanbul ölçeğini söylüyorum- okul bahçelerinde potaları koydu bütün belediyeler, voleybol sahalarını da ve bahçe temizliklerini de üstlendik. Sonra Kadir Topbaş Büyükşehir Belediye Başkanımızdan işte, sizin de katkınızın olduğunu bildik, Müdürümüzün de dediği aklın yolu bir, müsait olan okul bahçelerinin altının otopark olarak kullanılması ve kapalı spor salonu olarak kullanılması söz konusu oldu. Mesela benim Bayrampaşa'da son 3-4 tane kapalı spor salonu var, okul bahçesinde, okul ile, Millî Eğitim ile Büyükşehirin protokolü doğrultusunda yapılmış yerler var.

Şimdi, az önce sizin de dediğiniz gibi, bunu önce Spor AŞ olarak yaptık yani buraya bir tane hoca gönderdi, burası hem halka da açılacak, bayanlara açılacak, erkeklere açılacak, temizliği yapılacak, böyle bir standartlar söz konusu oldu. Sonradan ne olduysa ben bile itiraz edenlerden birisi oldum çünkü yürümeceğini biliyorum. Zannediyorum Nur Hanım orasını kaçırıyor. Millî Eğitim müdürleriyle protokol yapıldı, okul bahçelerindeki spor salonlarının işletmeleri okul müdürlerine bırakılacak Millî Eğitim müdürleri vasıtasıyla. İyi de bu sefer okul müdürü de dedi ki: "Ben buraya temizlikçi vermem, beden eğitimi öğretmeni vereceğim, beden eğitimi öğretmene ben ekstra ücret veremem. Nasıl yapacağız?" Ondan dolayıdır Hocam yoksa aslında çok doğru düşünüyor ama işletmesi o kadar çok kolay olmuyor çünkü spor salonlarının temizliği ciddi bir maliyet, bunu ancak belediyeler vasıtasıyla yapıp...

BAŞKAN – Bir de sağlıkçı da tutman gerekiyor.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Tabii sağlıkçı olacak.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Spor kulüplerinin katkısı olamıyor mu bu işe?

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Hayır, onlar, şimdi, belediye olduğu zaman spor kulüpleri de kullanıyor. Bende mesela basket çok hızlıdır, basketçiler de kullanabiliyor, amatör spor kulüpleri kullanabiliyor, halk kullanabiliyor ama hem temizlik ve giderler noktasında belediyenin dışında bir alternatifini ben şu an görmüyorum, mümkün değil.

BAŞKAN – Değil mi, doğru mu yani şeyimiz?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Çok doğru, bir iki şey ilave etmek istiyorum.

BAŞKAN – Nedir peki, şu andaki durumu ne? Çürümeye mi terk edilecek onca yatırım?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Yok, kullanılıyor.

BAŞKAN – Kim kullanıyor?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Millî Eğitim kendisi kullanıyor, beden eğitimi derslerini orada yapıyorlar.

BAŞKAN – Peki, halka açılması ne oldu? Kapandı mı onlar şimdi?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – O konuyla ilgili tam bilgim yok ama Hüseyin Bey'in en son söylediği şu: Bu salonların en kötü ihtimal gece on bir, on ikiye kadar kullanılması lazım. Semt kulüpleri, okul ders saatleri dışında hem öğrenciler... Biliyorsunuz spor, okul saatleri dışında ve hafta sonları yapılır, tüm gençler için bu böyle, herkes için bu böyle. Şimdi, okul saatleri dışında olunca beden eğitimi öğretmeni normal maaşını alıyor, bir de bu çocukları getirip götürürken cebinden para veriyor, harcıyor, o zaman ek bir katkı sağlamak lazım bu beden eğitimi öğretmenlerine. Salonun temizliğine ek bir ücret vermek gerekiyor. Ayrıca okullara getirilen zorluk şu: Buranın temizliği, bakım onarımı... Bu çocuklar yaramaz, genç çocuklardır bilemiyorlar, tuvaletleri kırabiliyorlar, aynaları kırabiliyorlar. Ben belediyelerden de biliyorum, her zaman görüşüyorduk. Mesela biz arsasını verdik, Hüseyin Bey semtinde çok güzel bir spor salonu yaptı. O da biliyor ki ikide bir şey geliyor, ne derler ona, işte, lavabolar kırılıyor, duşlar kırılıyor vesaire, bu Millî Eğitime müthiş bir yük getiriyor. Ayrıca bir iş gücü, zaten okul müdürü ve öğretmenler, yönetim öğrencilerin eğitimiyle ancak başa çıkıyor, bir de ek bu gelince, bir de bu salonları işletme kabiliyetleri yeterli değil, yapmamış ki daha önce yani bu yetenek yok, yavaş yavaş oluşuyor. O bakımdan bir zorluk çekildi.

Şimdi, tam bu noktada benim Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Bir dakika.

Buyurun.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Dün, şimdi, Millî Eğitim Bakanlığı ve Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Belediyeler Birliği arasında bir protokol imzalanmış. Ben görmüştüm de şimdi, ayrıntılarına baktım ve okulların buldukları mahallenin halkının ortak yaşam alanları hâline getirilmesi amaçlanan bu protokole "Okullardaki kütüphane ve bilgisayar laboratuvarları birleştirilerek girişe yakın yerde hizmete açılacak, ailelerin çocukları bu şekilde İnternet..." neyse o İnternet kısmı... Okul bahçeleri

yeşil alanlara dönüştürülecek -bunlar yine mahallenin ortak kullanımına- okullardaki spor salonlarının da mahalle halkının hizmetine sunulacağı bir şekilde dizayn edilecek ve Tüm Türkiye'ye yayılacakmış.

BAŞKAN – Bunlar zaten olan şeylerdi, İstanbul'da yaptığımız şeylerdi, yeniden boyayıp boyayıp da bize mi satıyorlar?

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, pazar günü saat 15.00'te Sayın Millî Eğitim Bakanımız İstanbul'da bir grup İstanbul milletvekiline bu konuda detaylı bilgiler verdi. Okullar yaşam merkezi olacak.

BAŞKAN – Hocam zaten beş senedir böyle.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Dün protokol imzalanmış.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Dolayısıyla bu konuyu fazla tartışmamızın şeyi yok, her şey hazırды, açıldı, halka açıldı.

BAŞKAN – Hocam ne hazırды, ne açıldı? Hocam, zaten açıktı.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Cumartesi günü benim söylediğim...

BAŞKAN – Şirin Hocam, olan şeyler bunlar zaten yeniden yapmıyoruz ki.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Şimdi, protokol altına alındı, tören yapıldı ve tüm Türkiye'ye...

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Sayın Başkanım, biz üstün zekâlı çocukları bıraktık, okulların, başka bir yere kaydık.

BAŞKAN – Hayır, hayır, yetenek yani arkadaşımız Spor Bakanlığından gelme, onun üstün zekâyla bir alakası yok, üstün yetenekle bir alakası var, yeteneklilerin tespitiyle ilgili de çalışma alanları var. Zaten baştan bize "Personel yok ki, ne yapabiliriz?" dedi, bitirdi, hiçbir işe yaramayacaklarını söyledi. Biz de onlara alanları nasıl bölüştüğünü soruyoruz, kim Millî Eğitim... Bu arada Millî Eğitim Bakanlığı da iki gündür durmadan, arka arkaya açıklama yapıyor, bir sürü eski şey yeniymiş gibi sunuyor, bizim de kafamız karıştı.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – İki gündür değil yalnız, bu on beş gün falan oldu.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Sayın Başkanım, ben yirmi yedi yıl Millî Eğitimde yöneticilik yaptım, çalıştım. Bunun siyasetle ilgisi yok, yirmi yedidir bu genelgeler hep çıkar, hep aynıdır, o Hükûmet bu Hükûmet fark etmez, hep çıkar, hiç de uygulanmaz.

BAŞKAN – Bürokrat koyuyor ben yaptım diye önüne, o da kalkıyor, üzülüyorum yani ben.

ALİ HALAMAN (Adana) – Sayın Başkanım, şöyle bir şey de var: Sayın Genel Müdürüm gayet güzel şeylerden de bahsetti, ben katkı manasında, çalışmalarınızı da tebrik ediyorum tabii. Ama bu spordu, yeteneği vesaire okullar park hâline geldi, zaten on senedir iyi bodyguard yetiştiriyor okulların önünde. Ben bu işin belediyeyle ilgili, şununla, bununla anlatılmasından ziyade sporcunun, daha çok yeteneğin okullardan çıkacağına inanıyorum. Bunun üzerine...

BAŞKAN – Siz de mi "Millî Eğitim çatısı altında olsun." diyorsunuz Hocam?

ALİ HALAMAN (Adana) – Ben bunların üzerinde yoğunlaşırsa daha fayda vereceğini düşünüyorum.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Ben bir şey sorabilir miyim? Şimdi, bu verdiğiniz bilgi notunun son sayfasında sporcu eğitim merkezleri listesi var, 35 tane varmış. Türkiye'de sadece bu 35 yerde mi eğitilecek çocuk eğitimi var? Diğer çocuklar ne oluyor, diğer iller ne oluyor?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Yok, bu 81 ilde bizim yaz spor okullarımız, kış spor okullarımızın sporu tabana yayma, geliştirme projeleri sürekli devam ediyor ancak bu 35 yerde yetenekli az evvel konuştuğumuz, şu 1'inci sayfadan okuduğum bölüm bu merkezlerde gerçekleştiriliyor, özel yerler bunlar.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Ama mesela ben Mardin'den biliyorum, ilim olduğu için, bizim kros takımımız hep Türkiye 1'incisi oluyor falan yani bir sürü yetenekli çocuklar var, ilk aklıma gelen. Bunları ben biliyorum, her yıl bizzat takip ediyorum- SODES Projesi kapsamında bir tane bizim kros şampiyonu hocamız var, onun işte, gidip çocukları ilçeden toplamasıyla -öğretmen aynı zamanda- o şekilde oluyor yani profesyonel anlamda değil. Her sene proje zamanı ödümüz patlıyor ya proje devam etmezse diye, bizzat Bakana rica ediyoruz falan, o şekilde götürüyoruz. Yani yetenekli, birçok ilde başarılı öğrenciler var ama hani profesyonel anlamda olacaksa da o zaman her ilde düzgün eğitim merkezi olması gerekiyor diye düşünüyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, bu merkezlerde daha düzgün oluyor ama 81 ilde ve tüm ilçelerimizde il spor merkezlerimiz var bizim, burada da var.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Yani en azından her ilde bunun olması gerekmiyor mu?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Gerekmiyor. Neden? Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir örnek yok. Biz orada yediriyoruz, içiriyoruz, giyimini, kıyafetini, yemesini, yatmasını, okul

kıyafetlerini, her şeyini karşılıyor. Belki Türkiye'ye özgü bir şey bu, dünyada böyle bir şey yok, belki kişi başına millî gelirin yüksek olmasından dolayı böyle bu. Biz devlet olarak bunu yapıyoruz, belediyelerimiz yapıyor, bunu yapan çok kuruluşlar var ama Türkiye'de sadece böyle, dünyada böyle bir şey yok. Kulüpler bunu yapıyor, karşılıyor gidiyor ama bu merkezlere de gerek yok. Biz birçok projeyi de böyle -şimdi, burada dertleşiyoruz- benim size bir iki şeyim var. Türk sporunun...

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Ama diyorsunuz ki: “Bunlar özel merkezler.” Yani bu hangi özelliğe göre seçiliyor? Bu ilde kuruluyor da o diğer ilin özel sporcusu yok mu ki bu merkezler...

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Var tabii, diğer bir sürü millî sporcularımız var illerde. Bu merkezlerde...

BAŞKAN – “Niye benim ilime yapmıyorsunuz?” diyor.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Bende de yok, İstanbul'da yok.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Yani buralar, uygun yerler buralarda bulundu.

BAŞKAN – Yoksa Genel Müdürlüğün izniyle olmasıyla alakası var mı?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Yok, kesinlikle yok.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Güneydoğu Anadolu'nun hiçbir ilinde yok.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, şöyle söyleyeyim: Mesela 90 tane gençlik merkezinin 45 tanesi Doğu ve Güneydoğu'da.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Efendim?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – 90 tane gençlik merkezi yapılıyor gençlerin yetiştirilmesi bakımından.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Onları da biliyoruz Sayın Genel Müdürüm, gençlik merkezlerini.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Efendim, bu yeni bunlar, yeni proje.

BAŞKAN – Gençlik merkezleri de sizin değil mi?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Evet.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Yeni proje, model yani bende var, bizde var, onu çok iyi biliyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Bakın, şimdi, müsaade buyurun.

Bizim bugüne kadar adımız Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüydü, şimdi, Spor Genel Müdürlüğü oldu. İllerimizin adı da gençlik spor il müdürlüğü idi, şimdi, Gençlik Genel Müdürlüğü ayrıldı fakat aynı Bakanlığa bağlıyız, Spor Genel Müdürlüğü ile Gençlik Genel Müdürlüğü aynı Bakanlığa bağlıyız. Şimdi, o eski bizim yaptığımız gençlik merkezlerimiz derme çatma, şimdi, çok güzel 90 proje, hakikaten parmak ısırtıracak derecede güzel proje. Bu 90 projenin 45 veya 50 tanesi Doğu ve Güneydoğu'da başlatıldı, çoğunun da temeli atıldı.

HÜSAMETTİN ZENDERLİOĞLU (Bitlis) – Temelinin atıldığı doğru ama...

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Yeni, daha çok yeni.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Takip ediyoruz illerimizdeki gençlik merkezlerini.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Bakın, şu anda, biz - mesela ben dokuz yıl İstanbul'da görev yaptım- özel idare bütçesinden 170 trilyonluk yatırım yaptık 80'e yakın tesis, 1 tanesi daha başladı da bitmedi diyeceğimiz tesis yok, hepsi bitti. Bir yıl veya bir buçuk yıl zarfında bu bitiyor, bunlar da aynı olacaktır.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Hatta sekiz ay.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Sekiz ay bile süreler var. Hatta kanun gereği arsasında problem varsa veya bütçesinde parası yoksa onu başlatamıyorsunuz. O bakımdan bu 90 gençlik merkezi de bitecektir, asla bunda şey olmayacaktır.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Ne zaman bitecek?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Bir yıl bile sürmeyecek bunlar, kesinlikle böyle.

BAŞKAN – Sen de Mardin’i konuşmadan...

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Mardin’i demiyorum, Güneydoğu’ nun hepsini diyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Bakın, efendim, benim...

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, sizin statünüzle ilgili bir... Bakın, o kâğıttan okumanıza biz izin vermeyeceğiz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Gerek yok vermeyin.

BAŞKAN – Yani onu istemiyoruz. Şimdi, Bakanlığınızın içinde yapılanmayla ilgili farklılıkları çoğumuz bilmiyoruz, biz de bilmiyoruz, bu dönem ilk defa milletvekili olan arkadaşlarımız da bilmiyorlar. Eskiden yani karşımızda Devlet Bakanlığı olarak bütçesi olmayan, parası olmayan, mazeretleri çok bir bakanlık vardı. Spor ve Gençlik adı altında bir Genel Müdürlük çalışıyordu. Gençlik merkezleri dedikleri illerde gittiğimizde gördüğümüz yine, yöneticisinin kabiliyeti kadar, kaymakamının kabiliyeti kadar, valisinin kabiliyeti kadar gelişmiş merkezler vardı. Yani gençler orada geliyorlardı, kültür faaliyetleri yapıyorlardı fakat şehirlerin şöyle bir handikabı var: Aynı şeyi bir bakıyorsunuz Spor Bakanlığı yapıyor, bir bakıyorsunuz Millî Eğitim Bakanlığı, bir bakıyorsunuz Aile Bakanlığı.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Belediyeler yapıyor.

BAŞKAN – Yani hiçbir organizesi olmayan, ne yer seçimi ne eğitimci seçimi ne bina kalitesi, standardı olmayan, adı olan, kâğıt üzerinde okuduğunuz zaman faaliyetlerini fevkalade gördüğünüz ama kullanım alanına girdiğiniz zaman maalesef hiç hoş olmayan görüntülerle karşılaştığınız yerler. Biz bunu çok eleştirdik geçen dönem, gençlik ve sporun yan yana olmasını, gençlik faaliyetinin göz ardı edildiğini, yöneticilerin de spor daha cazip geldiği için hep sporu konuştuklarını... Bir şey başlatmıştınız siz, bu işte, belge mi dağıtıyordunuz, bir şey dağıtıyordunuz. Hatta o dağıttığınız...

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Lisans.

BAŞKAN – Lisans dağıtıyordunuz, 50 bin, 100 bin, 500 bin. sonra biz Araştırma Komisyonu olarak o dağıtılan lisansların çoğunun hayalî olduğunu tespit etmiştik, bir infial olmuştu zaten o zaman da. Şimdi, yeni Bakanlıkta paranız pulunuz var mı? Yine mazeretleriniz çok mu? Yani yeniden organize olacak mısınız? Gençlikle ilgili size bir şey sormayacağız fakat spor, hem uluslararası alanda çok iyi bir tanıtım, propaganda aracı, bir. İkincisi; toplumu oyalayan güzel bir heyecan. Diğer tarafta sporu güçlenmiş toplumdaki şiddet ve suç oranları negatif sonuç veriyor. Çocuklardaki suç ve şiddet oranları, toplumdaki suç oranları kesinlikle dibe vuruyor. Son zamanlarda baktığımızda bizim spordaki şiddet, bizdeki şiddeti daha artıran bir şey olsa da genelde tespit bu.

Şimdi, bize şu sırayla anlatın lütfen: Bakanlığın yeni hedefinde yetenekleri nasıl tespit edeceksiniz? İstanbul’da güreşçilerinizi nasıl tespit edeceksiniz, futbolcularınızı nasıl tespit edeceksiniz, -normal spordan bahsetmiyoruz yani bizim zayıflamak için yaptığımız spor değil- yetenekleri nasıl tespit edeceksiniz? Tespit ettikten sonra ne kadar bir kaynak aktaracaksınız bu çocukların yetiştirilmesine? Bu süreçleri bize bir zahmet anlatın sırayla.

Bir yer seçelim kendimize, İzmir diyelim, İzmir’den başlayalım. İzmir’de yetenekli çocukları nasıl tespit edeceksiniz, nasıl takip edeceksiniz, nasıl eğiteceksiniz, nasıl finanse edeceksiniz?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Bunun iki ayağı var. Bir: Spor Genel Müdürlüğümüze bağlı il müdürlüklerimizin yaz ve kış spor okulları var, bu okullara katılanların çoğu öğrenci veya işte okul dışı gençlerimiz, vesaire. Bunlar kendi istekleriyle...

BAŞKAN – Yani İzmir’e gittiğimizde biz iki bina mı göreceğiz?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Yok, hayır.

BAŞKAN – Ne göreceğiz? Demin dediniz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – “İki başlık var.” dedim.

BAŞKAN – Ha, iki başlık.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Biri, Gençlik Spor İl Müdürlüklerimizin yaptığı faaliyetler, diğerleri federasyonlarımızın yaptığı faaliyetler ama her iki faaliyet de Gençlik Spor İl Müdürlüğünün tesislerinde icra ediliyor.

BAŞKAN – Tamam. Şehirde sizin Müdürlüğünüzün tesisleri var üzerinde isminizi yazdığı.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Evet.

BAŞKAN – Futbol.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Futbol ayrı, o özerk. Futbol hariç, tamamı.

BAŞKAN – Güreş, ata binme...

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Binicilik de bize bağlı ancak onlar daha özerk ve özel yerler çoğunlukta.

BAŞKAN – Dört şey söyledik, ikisi “ancak” la gitti, kaldı iki tane.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Yüzme.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Yüzme, tamamı bize bağlı.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Basketbol, voleybol, tenis...

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Basketbol, hepsi, masa tenisi, yüzme, güreş, jimnastik, atletizm, hepsi.

BAŞKAN – Bu spor tesisleriniz var, tamam mı?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Evet, var.

BAŞKAN – Koca İzmir’de kaç tane basket sahası var?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, şöyle: Basket sahaları dediğiniz spor salonları...

BAŞKAN – Bizim cehaletimizi mazur görün yani...

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Estağfurullah.

Tüm spor salonlarında basket yapılabilir. Bunu halk dilinde...

BAŞKAN – Şöyle mi diyoruz: “Ben, İzmir’de bana basket oynamak için ne kadar çocuk müracaat ederse ben onlara alan yaratıyorum.” mu diyorsun?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Tam anlamıyla yeterli diyemsek de ihtiyaca karşılık veriyoruz şimdilik.

BAŞKAN – Peki, 500 çocuk müracaat etti...

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Çok rahat.

BAŞKAN – 3.500 çocuk...

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Çok rahat.

BAŞKAN – 100 bin çocuk...

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Olmaz, yetmez yani.

BAŞKAN – Tamam. Ne yapıyoruz? 100 bin çocuğa ne diyoruz biz? “Sen basket yapma, yüz.” mü diyoruz?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, 100 bini İzmir kaldırır mı, bunun şu anda tam şeyini veremem, o tesisleri çıkarmam lazım ama bugüne kadar bize ne kadar müracaat olmuş ise dışarıda hiç kimse kalmadı. Biz il müdürlükleri olarak tüm ihtiyaca bugüne kadar karşılık verdik ama bizim dışımızda aynı spor okullarını belediyeler de yapıyor, kurumlar da yapıyor, özel spor kulüpleri de yapıyor.

BAŞKAN – Ben üç buçuk aydır kızıma voleybol oynayacak bir yer arıyorum, yok.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Nerede efendim?

BAŞKAN – Ümraniye’de.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Ümraniye’de, söyleyeyim...

BAŞKAN – Ya geç orayı, önemli değil...

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Hayır, hayır, oradaki durumu da söyleyeyim.

BAŞKAN – Ama ben dikkatinizi çekeyim, muhatap bile bulamıyorsunuz, bırak tesis bulmayı muhatap bulamıyorsunuz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Ona da cevap vereyim. İstanbul gibi yerde...

BAŞKAN – Şimdi, İzmir’e geldim, kızartlar, İstanbul’a gitmeyelim, İzmir’e gelelim.

Biz, bizden talep eden herkese yer aktarıyoruz. Bu normal bir spor faaliyeti, bu yetenek tespitiniz için hangi noktada devreye giriyorsunuz? Mesela, İzmir’deki müdür arkadaş, ben İzmir’de sağa sola gizlenmiş, öğretmeninin bile fark edemediği çocuklar olabilir, bir şöyle gideyim mahalle takımlarına bakayım, şöyle bir gideyim okul takımlarına bakayım, şöyle bir İzmir gençliğini edeyim diye elinde bir programın var mı?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Okullara da duyurulur yapıyoruz, bize gelen öğrencileri, her gelene bir kere spor yaptırıyoruz ama o her gelen öğrenciler arasından yeteneklileri seçiyoruz. Bir de, iki yıldır bizim yürüttüğümüz, daha önce Millî Eğitimin yaptığı okul spor faaliyetleri vardı, hemen hemen tüm branşlarda bu oluyor. İşte orada yapılan seçmelerden, zaten adı üzerinde “seçme”, “yarışma” veya “il birinciliği” adı altında bunlar yapılıyor, oradan yetenekli bulduğumuz sporcuları alıyoruz, bunları devam ettiriyoruz fakat bu seçtiklerimizin içinden tamamını devam ettiremiyoruz. Okuma kaygısıyla birçoğu bırakabiliyor, devam ettirebildiğimizi devam ettiriyoruz.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Aileleri de...

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Aileler işte “Okuması lazım.” deyip, burada Millî Eğitimin işte “En son gündeme gelen eğitim sistemini gözden geçirmemiz.” denen, “Başbakanımıza kadar bu konuya el atmalıyız.” dedikleri bu konu bu işte. Eğitim o kadar yoğun ki, ev ödevleri o kadar çok veriliyor ki bunların spor yapmalarına çok fazla zaman ayıramıyorlar.

BAŞKAN – Peki, bu Şehremini Lisesinde bir spor sınıfına ayrılmış olan bir model geliştirildi. Neydi o?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, Şehremini Lisesi dünya şampiyonu da oldu futbolda. Ata Hoca onun müdürüydü o zaman, o devirde. Trabzon Lisesi aynı şekilde oldu. Böyle birkaç tane Türkiye’de bu işi başarabilen okullarımız var. Spor sınıfı ayırıyorlar, onlar daha çok spora zaman ayırıyorlar ve sporla ilgili bazı dersler okuyorlar. Aslında spor sınıfı, dünya bu spor sınıfına döndü ama biz şu anda Türkiye’de ne yapıyoruz biliyor musunuz? Spor liselerimiz var yirmiye yakın ve bunların birçoğunun da spor salonu yok. Mesela, İstanbul...

BAŞKAN – Sizin, şeyin mi, Türkiye’de mi?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Millî Eğitimin, Türkiye’de.

BAŞKAN – Spor lisesi var, spor...

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Nereden nereye...

BAŞKAN – Çok yaşa sen, virgül koy.

Şimdi, fen liselerine gidip laboratuvar bulamadığımız gibi, bir de hani okullara gidiyoruz ve bu üstün zekâlı çocuklarla ilgili ayrı bir sınıf yapıyorlar ya, Şehremini Lisesi de bir sınıf oluşturmuştu -yani ben şahit olduğumu anlatıyorum- orada şampiyonluğa giden çocukları ayırmışlardı, öğretmenleri ayırırdı, eğitimleri ayırırdı, bütün şeyleri farklıydı ve oradan dünya şampiyonluğuna gitti bu çocuklar. Şimdi, spor lisemiz var ama spor salonumuz mu yok?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Mesela, Arnavutköy’de spor lisesi kuruldu, biz orada bir yüzme havuzu, bir salon yapmıştık. Bizi Başbakanlıktan aradılar: “Salonları yok, yardımcı olun.” Komple okula tahsis ettik. Daha sonra oradan da spor lisesi taşındı. Hâlbuki fikir olarak bu spor liseleri müthiş bir olay ama kurulurken sadece okul olarak düşünülmemeli bu, antrenman salonlarıyla beraber kurulmalıydı, inşa edilmeliydi. Burada eksiklik var.

Şimdi, bakın, ben size şunu söylemezsem içime dert olacak: Eğer Türk gençliğinin kurtulmasını istiyorsak, az evvel o kadar güzel cümleler sarf ettiniz ki bakın...

BAŞKAN – Hocam, siz kurtarmaya kalkmayın, herkes kurtarıyor.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Herkes kurtarıyor evet, heyecanıma verin.

“Öğrencilerin, sporcuların motivasyonu.” dediniz. Mesela, Sultanahmet’te o gittiğiniz oradaki işte üstün zekâlı çocuklarla ilgili okul, öğretmenin, velinin, öğrencinin, vesaire, herkesin morali bozuk. Şimdi, burada motivasyona ihtiyaç var, çocuklar istediği

kadar zeki, istediği kadar kabiliyetli olsun, öğretmenler de istediği kadar ilgili olsun, bedenin bir ihtiyacı var, insanoğlunun bir ihtiyacı var, beynini ve gönlünü doyuracaksınız, ayrıca bedeninin de ihtiyacını karşılayacaksınız yani adı üzerinde “beden eğitimi”, yani spor yaptıracaksınız, orada toksinleri atacak, deşarj olacak, motive olacak ve ayrıca motivasyonu sağladığı gibi spor, o derslerine de pozitif yönde katkı sağlayacaktır spor ve ayrıca spor yapan kişiler çevresiyle çok kolay diyalog kurabiliyor, uyum sağlayabiliyor. O bakımdan diyoruz ki, tüm bu saydıklarımızı sağlayabilmek için tüm okullarımızı yaparken orijinal projesinde spor salonu olmalı. Biz ne yaptık sonradan? Okulun bahçesi müsaitse sonradan oraya spor salonu yaptık. Hâlbuki orijinal projesi yapılırken beden eğitimi derslerini ve öğrencilerin antrenman yapabileceği antrenman salonları orijinal projede olmalı. Bu, belki de hükümetlerin politikası olmalı.

BAŞKAN – Sayın Müdürüm, Sayın Vekilim söz istiyor, vereceğim de, siz spor liselerini özel eğitim lisesi olarak görüyor musunuz? Şimdi, Millî Eğitimin bir tanımı var, “özel eğitim” diye, yani iki uçta dezavantajlı grup olarak aldığımız bir engellilerimizin, öğrenme güçlüğü olanların, bir de hızlı öğrenebilenlerin dediğimiz özel eğitim ama mesela fen lisesindeki çocuklarda 1 milyon içinde ilk 500 ama mesela onun için “özel eğitim” demiyor, “O ortaöğretime bağlı.” diyor. Şimdi, spor dediğimiz şey farklı bir alan, bir yetenek alanı. Yanlış mı söylüyoruz?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Doğru.

BAŞKAN – Yetenek alanıysa özel eğitim alanına girmeli mi? Çünkü özel eğitim alanına girdikten sonra kurum muhatapları değişiyor, eğiticileri değişiyor, eğiticilerin ücretleri değişiyor, bir sürü şey değişiyor. Girmeli mi, girmemeli mi? Ama buna sonra cevap verebilirsiniz. Mustafa Bey sorusunu sorsun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Peki.

BAŞKAN - Buyurun.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; öncelikle Genel Müdür Yardımcımıza verdiği bilgilerden dolayı teşekkür ediyorum.

Ben, Komisyonumuzu ilgilendirecek hususlarla ilgili müşahhas bazı şeyler sormak istiyorum. Dokuz yıldır İstanbul'da İl Müdürlüğü yaptınız, şu anda Genel Müdür Yardımcısısınız, üstün yetenekli sporcularla ilgili, sizden aldığımız bilgiye göre, 5, 6, 7, 8'inci sınıflardan seçimler yapılıyor ve size gelenlerden seçim yapıyorsunuz. Peki, size gelmeyen yeteneklilerle ilgili ne tür önlemler alıyorsunuz? Birinci sorum bu.

Ben birkaç soru soracağım, not alırsanız.

İkincisi: Neden önceki sınıflardan seçmiyorsunuz da 5, 6'dan itibaren seçiyorsunuz? Mesela, anaokulundan itibaren farklı branşlardaki yeteneklerin tespitini yapmak doğru değil midir? Bu bilimsel bir seçim yöntemi midir 5'inci, 6'ncı, 7'nci sınıflar?

Üçüncüsü: Spor alanında özel yetenekli çocuklarla ilgili Bakanlığın bir projesi var mı? Şu ana kadar müşahhas olarak bir proje geliştirdiniz mi veya geliştirmeyi düşünüyor musunuz?

Dördüncüsü: Yetenekli sporcularla ilgili biraz önce bir cümle kullandınız, o da benim sorularımda vardı, bunları nereye kadar devam ettiriyorsunuz? Yani aldınız, tespit ettiniz, bir sene, iki sene devamı var mı? Yani çocuğun spor yapabilme, gençlik yaşına erdikten sonra spora son vereceği yıllara kadar bir projeniz var mı? Nereye kadar takip edebiliyorsunuz?

Beşincisi: Sporcu yetiştirecek hocalar yeterli mi? Bütçe noktasında eksiklikleriniz var mı? Bunların rapora yansması yönünde bize müşahhas bilgiler verin yani hangi eksiklerimiz var? Nereye el atılması gerekiyor? Nereye parmak basılması gerekiyor? Bu anlamda satır başarıyla bize söylerseniz memnun olurum.

Yine, siz Gençlik ve Spor Bakanı olsaydınız, eksik bulduğunuz, acilen tedbir alınması gereken konular nelerdir üstün yeteneklilerle ilgili, Türkiye'de başarılı sporcuların çıkmasıyla ilgili?

Teşekkür ediyorum.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Bir de, özür lü sporcularla alakalı bir çalışmanız var mı Sayın Genel Müdürüm, onu da merak ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bunu üstün yeteneklilerle nasıl birleştireceğiz? Dün mü, evvelsi gün mü haberlerde izledim, bir kız çocuğu engellilerden yani...

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Onların da kendi aralarında...

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Tabii, tabii, o anlamda sordum zaten, evet.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Sayın Mustafa Ataş'ın “Size gelenlerden seçim yapıyorsunuz, gelmeyenlere ulaşabiliyor musunuz?” diye sorusu var. Bizim zaten hem Gençlik Spor Genel Müdürlüğü ve il müdürlükleri olarak bu bize gelenler var, bir de bize bağlı olup bütçesini bizim verdiğimiz bu bağımsız federasyonlar var, onlar kanalıyla bunları yapıyoruz. Tüm illerde il birincilikleri yapılıyor, o il birinciliklerine özel spor kulüplerinden, özel spor salonlarından ve Millî Eğitimden gelip sporcular katılıyorlar yani toplumun tüm katmanlarından o yarışmalara geliyorlar ve onların içerisinden biz bunu buluyoruz, tespit ediyoruz. Yani bize gelemeyene de biz federasyonlar kanalıyla gitmek suretiyle bunu elde ediyoruz veya okullarda spor faaliyetleri olan branşlar var, onları bulmak suretiyle biz bize gelemeyenlere de biz federasyonlar kanalıyla gitmek suretiyle bunu temin ediyoruz. Dörde dörtlük mü? Hayır, dört dörtlük bir çalışma değil bu.

“Neden daha önceden bu saydığınız, burada yazan yaş gruplarından daha önce olması gerekmiyor mu, anaokullarından başlaması gerekmiyor mu?” diye sordunuz. İdeali budur, çok doğrudur ama bu, orada yazan yaş grupları federasyonlara yani branşlara göre lisans çıkarma yaş grupları vardır. Mesela, jimnastikte bu beş ise boksta on üçtür, hani darbe alıyorlar ya. Bunun gibi uluslararası kriterler var, onlara bağlı olarak yapılan bir çalışmadır o.

Özel yetenekli çocuklarla ilgili bizim böyle üniversitelerle çok detaylı yaptığımız dört dörtlük doğrusu projeler yok, hep bölgesel projeler yapmışızdır. Mesela, İstanbul'da Spor Akademisiyle, burada Gazi Üniversitesiyle gibi çalışmalar olmuştur. Bu o işini seven İstanbul'daki Şehremini Lisesinde olduğu gibi, okul müdürü eğer orada çok istekli olmamış olsaydı, özel ilgi göstermiş ve spor kökenli olmasaydı belki onlar da orada dünya şampiyonu olamayacaktı, o sınıf da orada kurulamayacaktı. Biraz da bu işler böyle gidiyor. Dört dörtlük bizim sonuna kadar uyguladığımız projeler yok, hepsinde bir ufak eksik taraflar var.

“Bu sporcuları evet eksikleri olmasına rağmen buldunuz ama sonuna kadar bunları devam ettirebiliyor musunuz, nereye kadar taşıyabiliyorsunuz?” diye soru. Evet, biz bunları, bu bulduğumuz çocukların bir kısmını kendi bünyemizde barındırabiliyoruz, spor yapmalarını devam ettirebiliyoruz, bizim de gençlik spor kulüplerimiz var. Ayrıca özel spor kulüplerine, bunlar büyük takımlar olabiliyor, semt kulüpleri olabiliyor, ayrıca da federasyonlara yönlendiriyoruz. Bunlar başarı aldıkları ölçüde biz bunları yönlendiriyoruz, önemli bir kısmını da sonuna kadar taşıyoruz. Nasıl taşıyoruz? İşte, iki-üç yıl evvelde, Mediste “Olimpik sporcu yetiştirme projesi” adı altında bin sporcuya kanun çıktı, çok büyük katkı sağladınız. Biz bunları taşıyamıyor idik, işte bu noktadan hareketle bu çocukların geçim sıkıntısı var, spor salonuna antrenmana gidip gelme sorunları var, yol parası veriyorlar, beslenme sorunları var, vesaire noktasından hareketle Mediste, bildiğim kadarıyla, tüm partilerin de katılımıyla, desteğiyle bin sporcuya maaş çıktı, bunun çok büyük faydasını gördük.

Ayrıca, bizim yine burada var, biz ilkokul çağındaki bazı öğrencileri, eğer kabiliyetli ise 250-300 lira civarında ona bir harçlık projemiz de var yani sporunu devam ettirsin anlamında böyle bir projemiz de var. Bu bulduğumuz, içinden kabiliyetli yakaladıklarımızı devam ettirebiliyoruz, orada gerçekten başarıyı yakalama noktasında performansımız biraz yüksek ama bizim orada şeyimizi bozan, üzen konu şu: Sayının daha çok yüksek olmasını arzu ediyoruz. Orada da bizi sıkıntıya sokan çocukların okuma kaygısı, “Spor sonra gelir.” diyorlar. İşte Millî Eğitimin müfredatından doğan böyle bir problem var, yoksa on sekiz yaş altı 20 milyon olan bir ülkede bu sayının çok çok fazla olması lazım. Nasıl olması lazım? Şu anda bizim faal sporcu sayımız 888 bin, Hollanda'nın nüfusu 7 milyon bildiğim kadarıyla, 3 milyon lisanslı sporcu sayısı var. Biz bunu katbekat artırmamıza rağmen Batılıyla yan yana koyamıyoruz, üzgünüz bu konuda, lisanslı sporcu sayımız çok düşük.

“Peki, hocalar yeterli mi?” diyorsunuz. O kadar güzel, benim de dertli olduğum bir konu bu. Herhâlde içinde benimle aynı duyguları taşıyacak insanlar çok olacaktır. Şimdi son zamanda moda oldu, yurt dışından ha bire hoca geliyor, bırakın futbolu, şu anda futbolda yeniledik, yerli hocalar çoğunlukta, onların futbolda bize çok fazla bir şey veremediklerini gördük ama verenleri de vardı, istisnaları da vardı bunun. Şu anda amatör branşlarda yani olimpik branşlarda -yakınlarda olimpiyatlar var, o konuda da isterseniz biraz sonra biraz bilgi verebilirim- moda oldu, yabancı antrenör alıyoruz, yabancı sporcu alıyoruz. Şimdi, buna karşı gelmek ilme, bilime karşı gelmek gibi bir şey, öyle görüyorum ben yabancı antrenöre karşı gelmeyi. Alalım ama bir yandan da yerlilerini yetiştirelim. Naim Süleymanoğlu örneği gibi olsun. Naim Süleymanoğlu gelene kadar Türkiye'de halter diye bir spor yoktu, ondan sonra yerli, özbeöz yerli bir dünya sporcumuz çıktı, hem dünyada hem olimpiyatlarda madalyalar aldı bunlar. Evet, alalım, yabancı antrenör de alalım, yabancı sporcu da getirelim ama öncelikle biz planlayacağız, federasyonlarımız planlayacak, bu kabiliyetleri var çünkü bağımsızlar, her türlü planlamayı, programı yapma yetenekleri, kabiliyetleri ve bütçeleri var federasyonlarımızın. Biz bu bütçeleri veriyoruz. Birçok aldığımız bilgiye göre Avrupa ülkelerinden daha çok bütçe veriyoruz biz federasyonlara ancak sorun şu: Öyle güzel bir soru ki bu. Yeterli zannediyoruz ama iyi spor adamı yetiştirememişiz, federasyon başkanlarımızın yeterli olduğu kanaati bende yok. Ayrıca, bu

antrenörlerimiz yeterli mi? Yeterli olsaydı yurt dışından bu kadar talep olmazdı, federasyonlarımız antrenör getirmezlerdi. Onun için biz bu konularda çok paneller, görüşmeler, toplantılar yapıyoruz, orada bir isim koyduk biz buna. Nedir biliyor musunuz? “Eğitilenlerin eğitime ihtiyacı var.” diye bir isim taktık yani antrenörlerimizin eğitime ihtiyacı var, bu çok önemli.

Bildiğim kadarıyla altmış civarında spor akademisi olmasına rağmen biz bu spor akademilerinden spora katkı anlamında çok faydalanamıyoruz yani bir araya gelemiyoruz. Mesela, İstanbul’da “Bilim Kurulu” adı altında Spor Akademisiyle iş birliği yaptık, aylık toplantılar yaptık, yedi yıl sürdü, kendileri ifade ettiler, biz, bir yıl, bir buçuk yıldan ileri gitmezdi, yedi yıldır biz bunu sürdürdük. Ben onlardan çok şey öğrendim, onlar bizden çok şey öğrendi. Ben hep spor akademilerinden, akademik kariyer yapmış hocalarımızdan şunu duyardım: “Akademik çalışmalar yapıyoruz, projelerimiz var.” Ya, var da, ben il müdürüyüm, ayrıca on yıl millî takım antrenörlüğü yaptım ve millî sporcuym, ben sizin hiçbir projenizi görmedim, duymadım. Hep akademik kariyer yaptığınızı söylüyorsunuz, projeler yaptığınızı söylüyorsunuz, üstüne üstlük geldik bir de il müdürlüğü yaptık burada, yine duymadım. Bunu bir vücudun organlarına benzettim ben, “Bu organları bir araya getirelim.” dedim, çok hoşlarına gitti, birçok projeler beraber yaptık.

Şimdi, bizim millî takımlarımız, federasyonlarımız bize bağlı, bunlar sporcu yetiştiriyorlar, hatta bu sporcular bizi olimpiyatlarda temsil ediyorlar, ülkemizi temsil ediyorlar, sizin bu yaptığınız proje bizim millî sporcularımıza ne katkı sağlıyor? Siz eğitilir bizim kamplarımızda bulunur, kamplarda biz nasıl kamp yapıyoruz, nasıl antrene ediyoruz biz sporcuları, beslenmeleri nasıl, sağlık ve motivasyon konusunda yeterli miyiz, yeterli bilgiye, donanımlara antrenörlerimiz sahip mi? Bunları bunlara verebiliyorlar mı? Gelin, bunu tespit edin yani mevcut durumu iyi bir tespit edin ki ondan sonra bizi bulduğumuz yerden bir adım yukarıya taşıyabilin, dediğimde...

BAŞKAN – Bu söylediklerinizi şuraya yazıyorum. Bu işin sahibi var mı?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Tabii ki sahibi Spor Genel Müdürlüğü ama spor akademileriyle bugüne kadar çok iyi irtibat kurulamamış.

Şimdi, spor liselerine taşıyalım konuyu isterseniz.

BAŞKAN – Oraya geçelim yani işte “Daha önce icracı bakanlık değil.” dediniz yani şu anda yapısal olarak bundan sonuç çıkması gerekiyor. Peki, şimdi bunu kaldırmak için bir plan, programınız var mı önünüzde?

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Var, şimdi en son oraya geldik, Mustafa Bey’in...

BAŞKAN – Mesela, biz geçenlerde cezaevinde bir arkadaş gördük, çocukları eğitiyordu, spor akademisinden gelmişti, Bursa Spor Akademisinden gelmişti, sizle ilişkisi var mı, yok mu? Bir kenara yazın, hani konu gelirse söylersiniz.

Buyurun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, son olarak da Sayın Vekilim şunu sormuştu: “Peki, bütün bu sorulardan sonra bugünden sonra bu çocuklara sahip çıkacak merkezler, alanlar, projeleriniz nelerdir?” anlamında. Bizim şu anda bu bulduğumuz çocukları en son noktaya kadar taşıyabilmek için herkes olimpiyat şampiyonu, dünya şampiyonu olacak diye bir şart yok ama o seviyede yetiştirmek için tesislere ve projelere sahip olmamız lazım. İşte şimdi yeni iki tane projemiz var, Olimpik Sporcu Yetiştirme Projesi. Bir tanesi yüksekte olması gerekiyor, bir tanesi deniz seviyesinde olması gerekiyor. Bakanımızın bilgisi dâhilinde bu konuda çalışmalarımız başladı. Batılılar bunu böyle yapmış, yetişen sporculardan maksimum seviyede başarıyı yakalayabilmek için, verimlilik alabilmek için olimpik sporcu yetiştirme merkezleri kurulmalı, bu bizim eksiklerimiz.

BAŞKAN – Kamp yani.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Evet, bir nevi öyle de diyebiliriz ama orada yetişmiş hocaların bilimsel çalıştırma, testler, yetenek testleri, onların kan değerlerini, kemik yapısını, adale, kas yapısını ölçebilecek merkezler ve ayrıca içerisinde de doping merkezi bulunacak, bu da çok önemli. Artık dünya WADA aracılığıyla -biz de onun üyesiyiz- bunları çok iyi denetliyor, hiç göz açtırmıyorlar kimseye, tüm bilimsel çalışmaların diyelim, yapılabileceği bir merkez, onu adı da olimpik merkez.

Bunun yanı sıra peki eksiklerimiz ne? Spora gerçekten son yıllarda çok büyük yatırımlar yapılıyor tesis anlamında, sporun gelişmesi anlamında.

BAŞKAN – Özürlülerle ilgili sorusu vardı Sayın Milletvekilimizin.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Oraya da geleceğim.

Bizim bir eksikliğimiz de hep spor salonu yaptık ama şunu zannettik spor salonu yaparken: Bütün branşlar buradan faydalanabilecek. Hayır, bütün branşlar oradan faydalanamıyor. Bir yere spor salonu yaptığımız zaman, o potaların olduğu alanı hepimiz biliriz, orada basketbol, voleybol, hentbol yapılır ve o alanda her türlü yarışma yapılır ama bizim bundan ziyade, yirmi sekiz olimpiik branş var, boks, jimnastiği, işte masa tenisi, yüzmesi, güreşi, atletizmi, vesaire, bunlar için antrenman salonuna ihtiyacımız var bizim spor salonunun yanı sıra. Eğer biz olimpiik branşlarda başarılı olmak istiyorsak olimpiik merkez ne kadar gerekliyse bundan böyle bizim Spor Genel Müdürlüğü olarak antrenman spor salonlarına ihtiyacımız var. Güreşi o spor salonunda yaptırılmazsın yani o potaların olduğu alanı güreşe... Güreş müsabakası yaptırırınız. Ama güreş antrenmanını, jimnastik antrenmanını, boks antrenmanını nerede yaptıracağız? Antrenman salonları olacak aynen Atatürk Spor Salonu'nda antrenman salonları olduğu gibi. Biz bu konuda eksik kaldık yıllardır, bu konuda eksikliğimiz var, bunu biliyoruz. Bundan böyle antrenman salonu yapmamız lazım.

Geldik özürü yani buna engelli sporcu da diyoruz. Engelli sporcularla ilgili de aynı şekilde yatırımlarımız devam ediyor. Biz geçen Pekin Olimpiyatlarına 8 erkek, 8 bayan sporcu götürebilmişiz ve iki tane madalya alabilmişiz, bugün Londra Olimpiyatlarına 72 sporcu kota aldı, "paralimpiik oyunları" bunlar, adı öyle, diğerinin "olimpiik", "engelli" veya "özürü" dediğimiz branşlara da "paralimpiik" diyoruz, 16 sporcuyla giderken şimdi 72 sporcu gidiyoruz ve kota seçmeleri hâlen devam ediyor yani bu sayı bir miktar daha artacaktır. İşte hem yapılan yatırımlar, onların çalışma alanları hem de onlara ayrılan bütçe bakımından yapılan iyileştirmenin semeresidir diye düşünüyorum, bu 16'dan 72'ye çıkmış olmak bunu gösteriyor.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun Hocam.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Şimdi, aslında kafam oldukça karıştı, bunu söyleyebilirim. Şimdi, burada benim görebildiğim kadarıyla biz yetenekli sporcuları nasıl tespit ederiz noktasından yola çıktık ve en önemli kaynak da elimizde okullar çünkü gençlerin düzenli olarak bir arada bulunduğu ve seçilmenin yapılabileceği alan. Şimdi, bu işi sadece Sayın Genel Müdür Yardımcısının açıklamalarıyla bağlı olarak da çözemeyiz çünkü okullara bakıyoruz, beden eğitimi dersi ilkokuldan itibaren yapılmıyor Türkiye'de. Ara ara bahçeye çıkarıyorlar havalar güzelse, el ele tutuşturuyorlar, bitiyor. O ders saatleri başka amaçla kullanılıyor. Dolayısıyla biz sporcu yetiştirme derken bunu Millî Eğitimin genel politikasının dışında, ondan bağımsız zaten ele alamayız.

Okullara bakıyoruz, okullarda zaten çok sınırlı alanda spor imkânı var, işte voleybol var, basketbol var, masa tenisi çok basit bir tane koyuyorlar, işte bahçe varsa koşturuyorlar, atletizm falan ama spor dalları çok, örneğin, hiç sözü geçmedi, kayak, örneğin buz pateni, yüzme yani bütün bunlar dünyada çok yaygın. Şimdi, bunların zaten okul içinde saptanması mümkün değil. Bir başka şey var, okullarda zaten spor yok ama birçok okulda da spor salonları var ya da bahçede iki tane basket potası koymuş ama bunları da öğrencinin kullanımı yasak, ders saati dışında haddine mi düşmüş spor salonunun kapısını açsın da girsin, orada öğrenci basket oynasın, voleybol oynasın. Çocuğun içinden gelen, taşan o spor yapma işlevini eğer okul öldürüyorsa, çürütüyorsa, aile engelliyorsa "Bu saatte ders çalışacaksınız." diye şimdi, biz dönüp de "Türkiye'de yetenekli çocukları nasıl saptayamıyoruz?" sorusunu da biraz zor sorarız gibi geliyor bana. Dolayısıyla bu işin iki ayağı var.

Ben şunu sormak istiyorum: Şimdi, burada bir iş birliği gerekiyor, birlikte proje üretmek gerekiyor. Örneğin öğretmenlerin yetersizliğinden söz edildi, değil mi spor akademilerinden çıkan. Peki, o zaman demek ki bunun bir ayağı YÖK, bu öğrencilerin yetişme projeleri itibarıyla, bir ayağı Spor Genel Müdürlüğü, Bakanlığı, bir ayağı Millî Eğitim. Bu üçlü koordinasyon gerçek anlamda ciddi bir biçimde ortaya konulmadan herkes işi bir ucundan tutup iki tane tesis yaparak veya işte iki tane kamp açarak temelden, köklü, kalıcı bir biçimde bu sorunu çözebileceğimizi düşünmüyorum ben.

Onun için, ben Sayın Genel Müdür Yardımcısına bir şey sormak istiyorum: Gerçekten Millî Eğitimle ve Yükseköğretim Kuruluyla birlikte bir iş birliği, bir proje, birlikte bütün geneli kapsayacak bir proje çalışmanız var mı, öneriniz var mı?

Bir de işin şaka tarafı spor yapıyor musunuz?

GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, sadece Millî Eğitimle bizim projelerimiz ve çalışmalarımız oldu. Bu okul sporlarıyla ilgili protokol çalışmalarımız, izcilikle ilgili çalışmalarımız oldu ve spor liseleriyle ilgili oldu Millî Eğitim boyutu. Başka kurumlara veya yükseköğretimle ilgili sadece Millî Eğitimle bu protokol çalışmaları ve bu ilişkilerimiz oldu. Diğer kurumlara olmadı ama böyle bir görev verilirse seve seve bize düşeni yaparız çünkü geleceğimiz bu çocuklar.

Kendim eski bir sporcuym, tabii aktif spor yapamıyorum ama haftada iki gün... Sabahtan akşama kadar takdir ederseniz, burada oturduğumuz gibi bizim de işte mesailerimiz böyle geçiyor, sürekli toplantılar hâlinde. Haftada iki gün yürüyüş ve yüzme veya o hafif kilolarla ağırlık yapmak suretiyle antrenman yapıyorum.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) - Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Hocam, buyurun.

GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Ben küçücük bir şey de sağlayabilir miyim?

Şimdi, şöyle bir yanlış anlaşma var galiba, mesela geçmişte de çok konuşuldu: Beden eğitimi derslerini dört saate çıkartırsak, sporcu yetişir. Ben buna katılmıyorum, asla yetişmez. Beden eğitimi...

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Beden eğitimi, dört saat başka ders...

BAŞKAN – Not alınmaz bir kere.

GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Beden eğitimine şu gözle bakılmalı: Çocuğa bir nebze spor kültürü vermek, spor branşlarını tanıştırmak, biraz da hareket yaptırtmak. Kültüf fizik, birtakım hareketler, sporu sevdirmeye, ısınma, tanıştırma. Eğer spor...

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Esnetme...

GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Biz ona “Beden eğitimi dersleri sporcuyla yetiştirir.” diye bakarsak kafadan yanlış baktık bir kere bu işe.

Peki, ne olacak, dünya ne yapıyor? Bakın, bazı liseler ve üniversiteler şunu yapıyorlar: Belli branşları pilot seçiyorlar, o konuda okulundan kabiliyetli sporcuları seçip aynen spor kulübü gibi çalıştırıyorlar ve onlar da gidiyorlar yurt dışında başarı alıyorlar. Yani okullar belli branşları üstlenmişler.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Spor bursu uygulaması faydalı olur mu? Yani yetenekli...

GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Tabii, mesela üniversitede var, Kredi Yurtlarda var.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Üniversitede var da burada.. Ama şimdi mesela Amerika’da bu lisede başlıyor ve liseden çocuk spordaki başarısıyla üniversiteye girişte bir avantaj sağlıyor, çok önemli bir parça oluşturuyor hayatlarında. Bu tip uygulamaların yararı olur mu?

GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Tabii, şimdi, bakın Türkiye’de bir sıkıntı var, belki duymuşsunuzdur, bizim su topu ve yüzme millî takımlarımız çok zorluk çekiyor. Neden biliyor musunuz? Burada, kabiliyetli, uluslararası derece almış, iyi yetişmiş sporculara Amerika burs veriyor. Hepsi burayı bırakıp Amerika’ya gidiyorlar ve millî sporcularımız elden gidiyor, tutamıyoruz. Aynen bu konu.

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) - Ben de bu konuyla ilgili yaşadığım bir olaydan bahsetmek istiyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlarda şöyle bir kaygı oluştuğunu görüyorum: “Hani konunun dışına mı çıkıyoruz?” diye. Hayır konunun dışına çıkmıyoruz, tam tersi konunun içinde dolanıyoruz çünkü spor konusu böyle bir konu, yani böyle çok çizgileri olan bir konu değil. İçinde eğitimin olduğu, eğitimde yerelliğin olduğu bir konu.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Çok disiplinli bir konu aslında.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) - Benim bire bir yaşadığım bir örnek seçim diyebiliriz veya sporcu yetişmesinden... Bir İzmir’de benim belediyede çalıştığım süre içinde bir ortak proje vardı. Bu “sokak ligi” adı altında ve bütün sosyoekonomik düzeyi düşük olan çocukların ve birçok ülkeden de gelen çocukların karşılaştırma... Yani futbol oynuyorlardı ve derecelendiriliyordu. İşte bu proje bitti, aradan bir süre zaman geçtikten sonra bu çocukları gözleyen ve izleyenler varmış, onu öğrenmiş olduk çünkü Almanya’dan bizim 2 Türk çocuğumuz için teklif geldi. Geldiler, siz bir ay şu, şu sporu yaptırın, eğitin bu çocukları çünkü o çocukların bir de yemek sorunu ortaya çıkmıştı. Beslenmeleri lazım antrenman sırasında bir ay süresince. Hepsi sağlandı ve bu çocuklar seçildiler, Almanya’ya götürüldüler, orada da belli bir eğitimden geçtikten sonra bu çocukları okula da göndermek üzere orada tamamen aldılar ve iki senedir oradalar.

BAŞKAN – Bir şeyin altını çizelim mi? Farkında mısınız, bizi bizim çocuklardan başka herkes takip ediyor. Görüyoruz ki birileri takip ediyor, götürüyor.

“Sokak ligi takım kurdu, çocuğu teşhis etti, götürdü.” diyor. Sizi birisi takip ediyor. Bizi bizim çocuklardan başka herkes takip ediyor, ne yürekler acısı bir şey ya, gerçekten yürekler acısı bir şey ya.

GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Efendim, bu dediğinizi bir de tersten okumak lazım.

BAŞKAN – Oku bakayım tersinden.

GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Okuyalım: Kulları koymuş, orada birtakım imkânlar sunmuş, biz onlardan yararlanmak için takip edip, biz gidip onu buluyoruz. Hani “Bizi takip ediyor.” dediniz ya...

BAŞKAN – Biz kimi buluyoruz?

GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – İşte, onun sunduğu imkânları takip ediyoruz, orada kolaylıklar var, sağlanan birtakım faydalar var. Biz ülke, veliler, gençlik, aileler olarak oradaki, Amerika'daki sunulan imkânları takip ediyoruz. Onu yakaladığımız anda pat diye oraya gidiyoruz.

BAŞKAN – Nerede yakalayacak garip, il müdürüne bile ulaşamıyor o çocuk, bırak Amerika'daki fırsatı yakalasin.

GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Burada başarılı olan kalmıyor yani, hemen oraya gidiyorlar.

BAŞKAN – Onları izliyorlar, izliyorlar.

Buyurun Hocam.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Ben de Müdüre çok teşekkür ediyorum.

Sadece anladıklarımı ve anlayamadıklarımı da ortaya koyup, bir de sistemden bahsetmek istiyorum. Yaz spor okulları belediyeceilikte meşru olan terimlerden bir tanesi. Son bıraktığımda Bayrampaşa'da bin çocuğumuz var. Aynen sizin dediğiniz gibi kayıt oluyorken bir çocuk imkânlar ölçüsünde voleybol, futbol, efendime söyleyeyim yüzme, tenis, basket gibi birimler içerisinde, üç aylık süre içerisinde yapıyoruz.

Hani siz diyorsunuz ya “Sizi birisi izliyor mu?” Yaz spor okullarını izleyenler var. Yani bunlar dışarıdan anlamında söylemiyorum çünkü hakikaten İstanbul'un her ilçesinde yaz spor okulları ve kış spor okulları devam ediyor, üst ölçekte büyükşehirin var ama bunların futbol, basket ve voleybol, yüzme olarak bunların çok ciddi takip edildiğini biliyorum.

Arda, hepimizin bildiği bir örnek olarak söylemek istiyorum, Arda, Bayrampaşalı Altın Tepsi Mahallesi'nde keşfedilmiş bir çocuktur. Altın Tepsi Spor Kulübünden 500 liraya alınmış çocuklarımızdan bir tanesidir Arda, şimdi nerede oynadığını siz de biliyorsunuz.

Birisi takip ediyor derken bunun sadece yurt dışından olması gerekmiyor. Herkesin takip ettiği bir yer, Sevgili Başkanım bizim Komisyonumuz bence bir sistem kuracak diye düşünüyorum. Bir sistem önermemiz gerekiyor, dikkat edin böyle bir sistem yok.

Şimdi, Nur Hanım'ın bıraktığı yerden söylüyorum, yani her okulda bir tane beden eğitimi var, varsa diyoruz, resim iş öğretmeni var, müzik öğretmeni var. Bunların üst ölçeğinde bütün Türkiye'deki bu öğretmenlerden istifade edip yetenekli çocukları alabilecek bir sistemimiz var mı bizim? Bütün Türkiye'deki okullarda...

BAŞKAN – Var mı Hocam?

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Beden eğitimi öğretmenleriyle irtibat var mı, koordinasyon? Yok. Resim öğretmenleriyle var mı? Yok.

GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Bir nebze.

BAŞKAN – Hocam bu Bakanlık niye var? Hayır, ben merak ediyorum yani, bu bakanlıkları bazen ciddi söylüyorum ben merak ediyorum. Yani kendilerine kanunla tanımladıkları tanım, görev ve sorumluluklarının içinde biz bulamıyoruz oraları. Yani o yok, bu yok, yok gerçekten, bu sizin kusurunuz falan değil. Yani o çatı nasıl kuruluyorsa varamıyoruz bir yere.

Bakın, o kadar yerlerde sürünüyoruz ki sorularla, daha birini kurtarıp kaldıramadık, koca Türkiye'yle ilgili hayal kuramayız.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Sevgili Başkanım, mesela atın da bir spor olduğunu hesaba katarsak şimdi önce at lazım, yani at yetiştirme çiftlikleri lazım. Burada daha bir atın cinsiyetle, cıbilliyetiyle alakalı tespitler lazım. Yetiştirme çiftliğinin yanında eğitim verilecek bir yer lazım, ondan sonra da koşu parkuru lazım. Bunun için bir tane jokey lazım, jokeyin eğitimi lazım, jokey için koşu parkuru lazım ve sonuca gideceğiz, bunları bir çatı altında toplayacak da bizim bir kulübe ihtiyacımız var.

BAŞKAN – Biz dükkânı kapayalım Hocam. Antrenör dışarıdan, oyuncu dışarıdan, ne uğraşyoruz, vallahi yani bu...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Başkanım bir de bizim kulübe ihtiyacımız var.

Şimdi, asıl burada, biraz da haksızlık etmeyeyim diye söylüyorum. Ben Bayrampaşa'da yıllarca öğretmenlik yapmışım. Az önce Recep Kardeşimizin sözüne cevap da olmasını istiyorum doğrusu. Bir okulun, idarecilik, yöneticilik yaptığım okulun damındaki

kiremidi değiştiremeyen bir anlayıştan şimdi Bayrampaşa'da yenilenmemiş bir okul yok. Bayrampaşa'da bir tane stat vardı, iki tane kapalı spor salonu vardı. Şöyle kaba taslak bakıyorum, Bayrampaşa'da iki tane...

BAŞKAN – Bakanlık mı yaptı bunları?

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Hayır, Bakanlık, Belediye, Spor Kulübü, Spor Toto. Ben sistemden bahsediyorum. Yani gelişmiş olan şekilde yedi tane yaklaşık şu an stat var, beş tane de kapalı spor salon var.

BAŞKAN – Tamam da buradan nereye gideceğiz?

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Bir şey söylüyorum. Şimdi, mekâna ihtiyacım var ya, sizin de, bizim de tespitimiz şu ki: Gittiğimiz her yerde, mesela İstanbul'daki üstün yeteneklilerin bir tanesi Avrupa bir tanesi Anadolu yakasında. Neden Anadolu yakasındaki meşru nema bulmuş da Avrupa yakasındaki Beşiktaş'ta hiçbir şey yok. Yani bizim adam yetiştirmeyle alakalı problemi var. Yani seçecek diyoruz da, öğrenci seçeceğiz de daha kimin seçeceği, nasıl seçeceğini bile bilmediğimiz bir sistemi konuşuyoruz. Yani ben bu işte, hakikaten burada bir sisteme ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Sistematiğimiz bizim yok, mühendislik işidir gerçi ama sistemin olmadığı yerde benim şimdi binayı veya imar edilecek binayı konuşmamızın çok zor olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – İyi, güzel de Sevgili Başkanım, sistem dediniz de, sistem dediğiniz şey koca bir şey. Neyini konuşacağız? Bir Bakanlık var muhatabımız.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Bakın, bir tane söylüyorum...

BAŞKAN – Diyoruz ki: Siz Türkiye'nin gençliğinin spor alanında yeteneklerini nasıl seçeceksiniz?

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Beden eğitimi olarak biz soruyoruz, cevap yok.

BAŞKAN – Helva yap diyoruz, diyor ki: Unum yok, yağ yok, şeker yok ama "Biz iyi aççıyız." diyor. Madem yoksa bunlar, yani alanın yoksa, stadın yoksa, hocan yoksa, o yoksa, bu yoksa ne yapacağız biz, neyi konuşacağız zaten?

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Ama şimdi var diyorum ben de. Ben mekânların oluştuğunu söylemeye çalışıyorum.

BAŞKAN – Mesela Bayrampaşa'ya bakıp Türkiye'yi...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Hayır, ben mekânların...

GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Son yıllarda, şöyle söyleyelim, diyelim ki... Bu sakın eleştiri olarak anlaşılmasın benim siyasi şeyim yok.

BAŞKAN – Hayır, eleştirin de canım yani, sistem analizi yapıyoruz.

GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Diyelim ki son sekiz yılda bir o kadar tesis yapıldı ama bu gençliğe yeterli mi? Değil.

BAŞKAN – Ama bakın Sayın Müdürüm, bu söylediğimden artık gına geldi. Tamam, anladık, yapılmamış yaptık ama öyle bir şey ki bire bin de yaparsanız kulağımızın çöpü kadar olmuyor. Olmuyorsa ben yapıları övmek yerine yapmakla ilgili plana bakarım. Yani bana yeni kurulan Bakanlık şunu deseydi ki: Benim önümde kaç nüfusum var? 17 milyon sıfır-on sekiz yaş bir gençlik nüfusum var benim, değil mi? O yaş grubuyla yaparsam, böyle bir grubum var. Ben bugüne kadar yapılamayanları yapmak için çarptım, böldüm, Türkiye'ye beş tane alana ayırdım. Ben atıyorum, burada yaş gruplarına ayırdım, kampları bölgesel olarak kurdum. Önümüzdeki yedi sene içinde de ulaşılmamış çocuk, yani "Benim de haberim yoktu." diyecek çocuk kalmadı demeniz emin olun on tane şey yapmanızdan daha önemli çünkü ne yaptığınızı bilmek. Yani bu bana başarı gibi gelmiyor, dün yokmuş, bugün on yaptık. E...

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Aynı kanıdayım, bir şey daha eklemek istiyorum. Bir o kadar tesisler yapıldı da bir yetenek patlaması mı oldu yani spor alanında Türkiye'de? Demek ki tesis her şeyi ifade etmiyor, tesisin ötesinde eksik olan şeyler var. Yani o bakımdan da başkana katılıyorum. Bir patlama filan yok yani sporda olağanüstü başarılar falan elde edilmiş değil.

BAŞKAN – Plan, plan...

ALİ HALAMAN (Adana) – Sayın Başkanım, bir de bir şey de var, Sayın Genel Müdürüm "Çok patlama oldu sekiz senedir, on senedir." dedi. Ben Adanalıyım, Adana'da yeni bir spor kompleksinin yapıldığını görmedim. Sekiz senedir de görmedim, ne yapıldıysa eskiden yapıldı, bir miktar var.

İki, yani sen sporcu yetiştireceğim, yetenekli yetiştireceğim, beden eğitimi yetiştireceğim diyerek yola çıkıyorsak önce bunların bir atamasını yap, maaşını ver de ondan sonra yeteneklileri...

BAŞKAN – Memur mu atayacağız oraya da, sporu da mı memurla yapacağız? Allah aşkına Sayın Vekilim bir netleştireyim şunu: Sporu da memurla mı yapacağız?

ALİ HALAMAN (Adana) – Şimdi, spor okullarından mezun olanlara bir iş verebiliyor mu? Atamasını yapabiliyor mu? Spor bir iş kabul ediyor mu bunu?

BAŞKAN – Hocam, şimdi iş vermeyi filan... Gözünü seveyim atama dediğin, bak öyle dediğimiz için zaten böyle kilitleniyoruz.

ALİ HALAMAN (Adana) – İş kabul etmiyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Spor dediğiniz şey memuriyet kaldıran bir şey değildir ki gözünüzü seveyim ya.

ALİ HALAMAN (Adana) – Ama iş kabul edecek biraz da iş olmayan sırf adamın zayıflaması için, bedeninin iyi olması için bir yetenek ortaya çıksın diyorsan çıkmaz bunlar. Yeteneğin çıkabilmesi için bir istikbal vaat etmesi lazım. Yani istikbalde ben şunu olabilirim demesi lazım birazcık da. Biraz, ne bileyim, hayata rasyonel bakması lazım, biraz pratik bakması lazım, biraz da bunların üzerinde yoğunlaşmak lazım.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Sanat ve sporun aslında öyle bir boyutu var. Hani çocuğunu spora teşvik edecek ya da sanata yönlendirecek aile “Dur, bundan para kazanamazsın.” diyor ama hani bunu memuriyet bağlamında değil de başka formüllerle açıklamak lazım yani, o da bir engel oluyor gerçekten.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Şimdi, Sayın Başkanım, biraz da tabii haksızlık etmemek lazım, yani yeni kurulmuş bir Bakanlığımız. Ben tahmin ediyorum ki bu çalışmalar iyiye gidecektir ama biz Komisyon olarak sadece... Yani daha yaşı belli, günü belli bir Bakanlık. Neleri yaptığınızdan ziyade, zaten belli yaptıkları, yapamadıkları. İşte Millî Eğitim cenahı belli, işte YÖK tarafı, üniversite tarafı belli. Bizim okullarımızda beden eğitimi dersine bakış belli, az önce çok net bir şekilde açıkladınız. Bizim aldığımız bilgilerle kendi önerilerimizi toplamak suretiyle bundan sonrası için bir yol haritası belirlememiz daha doğrudur diye ben düşünüyorum.

BAŞKAN – Bizim kafamız karıştı sizinle Sayın Müdürüm. Hocam da geldi bu arada, onun vaktini de...

Şöyle karıştı onu söylüyoruz zaten yeni bir Bakanlık ama yine de ben bunları duymak isterdim. Önümüzdeki beş yıl, on yıl...

SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – İsterseniz çok kısa bir otuz saniye bilgi vereyim son olarak müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Ne vereceksin?

GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Şimdi, biz Genel Müdürlük olarak, il müdürlükleri olarak Türk gençliğine spor yaptırıyoruz. Artık Türkiye’de dev organizasyonların yapılabileceği tesisler de var, bunlara da şahit oluyorsunuz İzmir Üniversite, İstanbul’da WTA Tenis Dünya Şampiyonası, daha bir buçuk ay evvel yaptığımız Dünya Atletizm Şampiyonası, Dünya Yüzme Şampiyonası, EYOF Trabzon, Trabzon Karadeniz Oyunları. Şimdi, bunlar dev organizasyonlar ve bu tesisler çok yeterli. Trabzon, Erzurum şu anda da 2013 Mersin’de yapacak olduğumuz Akdeniz oyunlarının tesisleri yapılıyor, 450 -eski rakamla alışıktır- trilyonluk yatırım yapılıyor oraya. Çok büyük yatırımlar var ve bu tesislerin hepsi dolu. Yani spor tabana yayılıyor, geliştiriliyor fakat bize belki bir karamsar tablo çıktı ama o Millî Eğitimle ilgili...

BAŞKAN – Hayır, hayır, karamsarlık, sevinçle alakası yok, reel bir çalışma yapıyoruz biz. Yani duygusal bir alışveriş yapmıyoruz, birbirimizi mutlu etmek gibi bir kaygımız yok ama arkadaşlar haksızlık falan yaptı, yani kimsenin hak tartışması falan yapmıyoruz burada biz. Biz reel bir siyaset, reel bir program çıkarmaya çalışıyoruz. Derdimiz şu: Bu çalışmalar içinde genel yaptıklarınız sizi ilgilendiren bir şey, yetenekli çocuk taramaları özel bir şeyimiz var mı? Hani selin ve rüzgârın sürüklediği bir şeylerden mi bahsediyoruz, yoksa biz bunları düşünerek, kaygı duyarak mı yapıyoruz? Yoksa akşam koşup da sabah yaptığımız tesisler beni mutlu etmiyor şahsen. Bunun olması çok güzel bir şey, bu ayrı bir şey ama ben devleti planlı görmek istiyorum. Ben planlama dediğim yere baktığım zaman iki yıl sonraki hedefinizi, ulaşabildiğiniz çocuk sayısını, okullarda kendinizi nasıl şekillendirdiniz? Şuna katılıyorum: Yeni bir Bakanlıksınız ama bundan sonrasını en azından böyle kurgulamazsanız “1’den 10’a çıktık ne kadar mutluyuz.” dersiniz ama 100 olmanız gereken yerde 10, negatif bir sayıdır.

Sizden şeyi rica edelim: Bu plan program dediğimiz yerde bir rapor bize inşallah hazırlarsanız. Bu çok yeterli değil, yani olanları, olabilecek... Siz işin içinde birisiniz hem spor hocasıdır hem buradaki taleplere de bakıp bir zahmet beş on sayfalık bir şey hazırlarsanız biz Mustafa Ruhi Şirin Hocama geçeceğiz. Yorduk seni farkındayız.

Çok teşekkür ederim Sayın Hocam.

GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TAMER TAŞPINAR – Ben çok teşekkür ederim sağ olun.

BAŞKAN – Hocam hoş geldiniz, sefa geldiniz.

Mustafa Ruhi Şirin Hocam şahsen benim çok değer verdiğim, kendisini çocuk konusunda, gençlik konusunda eğitim konusunda adanmış... Adadın mı Hocam? Adayıp adamadığını bilmiyorum ama çok iyi şeyler yapıp çok ufuk çizen bir Hocamız. Üstün yeteneklilerle ilgili hem Millî Eğitimle hem şu anda Aile Bakanlığıyla yaptığı çalışmalar olduğunu ben biliyorum. Yapılan bir stratejinin altında imzası olan belki de sahibi hocalarımızdan birisi. Sohbetinden çok zevk alacağımızı düşünüyorum, çok şey öğreneceğimizi düşünüyorum.

Hocam hoş geldin, söz sizin.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Hoş bulduk.

Değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Komisyonunuza davet ettiğiniz için de teşekkür ediyorum.

Nereden başlamalı, diye düşündüm son on beş dakikanızı izlerken. Yine de zihnimde olanları sizlerle paylaşmak isteyeceğim çünkü Türkiye’de üstün zekâ ve üstün yetenekliler konusu parçalar üzerinden değerlendirilen bir alan ve ne yazık ki yüzyıllık bir gecikmemiz var. Bu nedenle durum tespiti çalışmaları sırasında içimize doğduğu gibi üç uyurları tespit ettik: Devlet, Hükûmet, üniversite ve toplum. Üç uyurlar konusunu sanıyorum açıklamalarımız doğrultusunda biraz açmak gerekecek.

Öncelikle Çocuk Vakfı bu alan içerisinde niçin yer aldı şimdiye kadar, onu kısaca özetlemek isterim. Biz sadece çocuğu geleceğe beyin gücü yetiştirmek için algılamıyoruz. Doğasında olan yetenekleriyle gelen çocuk bir potansiyele sahiptir, her çocuk bu potansiyelle doğar ve o potansiyeli içerisinde eğer yeteneğini geliştirecek ortam bulabilirse gelişir ya da yeteneği söndürülür, yeteneğin ölümü gerçekleşir. Bu ülke yüz yıldır yeteneğini öldüren bir ülke durumunda, hiçbir politik vurgu yaparak söylemiyorum. Enderuna da direkt atıfta bulunarak bunu söylemek istemiyorum çünkü yetenekleri eşitleyen bir anlayışı temellendiren bir eğitim sisteminden başka bir şey bekleyemezdik ve gerçekten bu hâlâ devam ediyor.

Bir Napolyon kiraz metaforu üzerinden de konuya belki giriş yapmak mümkün ama farklılığın bedeli, döngüsü dediğimiz - sanıyorum Sayın Başkanım bugün Fusun Akarsu Hocayı da dinleyecek Komisyonunuz, önümüzdeki hafta bu kavramlaştırmayı yapan Fusun Hocamızdır. Onu genişçe sizlere sunacaklardır eminim ama başka kirazlardan gerçekten farkı üzerinde durmak gerekir zekâ ve yetenek kavramlarını konuşmaya başladığımızda. Dolayısıyla ne yazık ki bu Napolyon kirazlar bu ülkede her alanda, yani beden zekâsı dediğimiz spor dâhil buna, sosyal zekâ dâhil, bunları öldüren bir eğitim sistemi var. Bizim bu nedenle ülkenin çocuklarının, ülkemizin çocuklarının mutlu bir çocukluk yaşamadığı kaygısıyla bu alana zaman ayırdık ve bu ayırdığımız zamanı da 2004 yılında bir kongreyle gerçekleştirdik. Sekiz yayını oldu, sanıyorum Sayın Komisyon Başkanımıza tamamını göndermiştik, Komisyon üyelerimize de raporları göndermişim. Onların mevcudu kalanlarından yine göndeririz ama 3 bin sayfalık bu yayın Türkiye’de en azından bir kongre çerçevesinde gerçekleşmiş ve durum tespitine de dayalı olduğu için önemsedığımız bir çalışma. 43 akademisyenin desteğiyle hazırlanmış bir çalışma bu çalışma ve biz o nedenle Türkiye’de bu alana konuşmaya nereden başlamalıyız, sorusunu sordüğümüz zaman çok fazla cevap yoktu ve bu cevabı da biz henüz bulmuş değiliz. Yani Türkiye genelinde bu cevabın bulunduğu kanısında değiliz ve bu noktada Türkiye’de durum tespitini yaparken üç uyurlardan bürokrasinin tuzağına düşülüğünü fark ettik.

BAŞKAN – Üç...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Üç uyurlardan... Zatiâliniz dışarıdayken... Devlet, Hükûmet, üniversite ve toplum, yani hepimiz uyuyoruz. Dolayısıyla bu üç uyurlar konusunda en yaman uyutucuysa bürokrasi ve bu bürokrasi, yine bir politik vurgu yapmadan söylemek istiyorum, sadece bir felsefi bağlam içinde Ankara boyasına her şeyi boyayan bu bürokraleden gerçekten şikâyetçiyiz ve gördük ki durum tespiti raporunda -o rapor da burada- bizi öyle bir dar köşeye sıkıştırmış ki bu bürokrasi. Bize 0,2 yani yüzde 2 üzerinden bir hayal gösterdi. Milletvekillerinin adları, kişilerden söz etmiyorum ama dört siyasi parti, altı komisyon talebinde bulundu, hepsinin imzası aynı. Bence yaklaşım olarak bu o bizi uyutan bürokrasinin tam bir oyunu ve bu Komisyon taleplerinde buna da düşüldü. Ne demek yüzde 2? Yani armağanlı dediğimiz deha, dahi grubunun da içinde yer aldığı grup dediğimiz bu grup. Böyle değil.

İki, bunu niye vurgu yaparak yönlendiriyor bürokrasi BİRSEM’lere vurgu yaparak

Sayın Hocam? BİRSEM’lerle ilgili kırk saat konuşabiliriz, 95’ten beri ilgileniyoruz, şu anda 59 sayısı, sanıyorum 63’e de çıkacak ki biz kuruluşunda çoğaltılması yönünde, sayılarının artması yönünde elimizden geldiğince bazı çalışmalar yaptık. Mucidi de Fusun Akarsu Hocadır, kimse üzerinde etiket kurmasın, BİRSEM’lerin mucidi Türkiye’de Bakanlık olarak evet, Fusun Akarsu Hocadır, teoride ve proje odaklı çalışmanın mucidi Profesör Fusun Akarsu Hocadır, kimse üzerine saltanat kurmasın. Neden bunu söylüyorum? Çünkü o bizi uyutan bürokrasi aynı zamanda onunla yetinerek Türkiye’yi tamamen... Kasıtlılık demeyeceğim, Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin 19’uncu maddesinde hatırlarsanız bir kasıtlılık vurgusu yapar zihinsel saldırı bağlamında, ben zihinsel saldırıya

uğradığımı düşünüyorum böyle yapanların davranışları nedeniyle ve o bakımdan BİLSEM'ler bu ülkenin yetenek gruplarının zekâ ve yetenek potansiyelini değerlendirecek bir alan değildir, bir renktir, bir modeldir, bir çeşitlemedir bunu yaparsınız, çocuğunuz belli bir yaşa gelir. Zaten yönergesi de sorunludur, seçimler de sorunludur zekâ ve yetenek testleri bağlamında. Türkiye Büyük Millet Meclisi tutanakları burada, teker teker satır satır bunların üzerinde konuşabiliriz. Bu yanıştan Türkiye'nin kurtarması gerekir.

O nedenle şu durum tespiti raporunda da 2004 yılında, 2003 yılında bizler kısmen düştük ama sonra biz yine, dünyanın değişik ülkeleriyle ilgili çalışmaları inceledik. Bildiğiniz yetenek ve zekâyla ilgili 960 sayfalık bir Dünya Modelleri El Kitabı var, Amazon.com'dan erişilebilir bu kitaba. Türkiye bir cümlede yer alıyor, İnanç Koleji, bir cümle olarak yer alıyor, şu anki TEVİTÖL olan adı... Ben sadece tespit için söylüyorum, hiçbir kuruma, özellikle o kurumları kurmuş olan insanlara, merhum insanlara saygım sonsuz. Ama ne yazık ki 28 Şubat sürecinde adı inanç diye gitmiş müfettişler, demişler ki: "Programı görelim, ne programı bu?" Bir Kanadalı, Amerika vatandaşı genel müdürdü, kalp krizi geçirdi. Şimdi, BİLSEM'lere gidiyorsun proje odaklı, bir şey yok. Şimdi, Türkiye'nin Allah aşkına potansiyeli bu kadar mı yani? Türkiye bırakın tarihi birikimini geldiğimiz noktada, cumhuriyet döneminde kazanımlarıyla geldiği noktada bunları değerlendirecek -hadi tırnak içinde söyleyeyim sevmediğim bir sözcük ama- beyin gücü bakımından bu ülke yeterlidir. Entelektüel...

BAŞKAN – Özur dilirim. Dün Sayın Bakana açıklamalar yaptırıldılar, o kadar komik rakamlar...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Hangi Bakan?

BAŞKAN – Millî Eğitim Bakanına. Yani önüne koymuşlar kâğıtları, BİLSEM'e kaydolmayan çocuk dışındakilerini varlık olarak bile saymamışlar.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – İşte, ben duymuş olsaydım inanın buna da bir cevap verirdik ama yorulduğum artık cevap vermekten çocuklarımız adına kendimiz adına değil. Ben ülkemizin geleceği adına konuşmuyorum, ben çocuklarımızın esenliği adına şimdiyi konuşmak istiyorum ve Çocuğun İyilik Hâli Endeksi'ni bu ülke hayata geçirmediği de konuşacaklarımız o sözünü ettiğiniz reel gerçeklik bağlamında sorunlu, en özürülü olduğunu, eksik olduğunu düşünen insanlardan biriyim.

Dolayısıyla multidisiplinel bir alandan söz ediyoruz yetenek ve zekâ dediğimiz zaman. Sosyal bilim odaklı bu yaklaşım içerisinde de Süleyman Çetin Özoğlu Hocamızı özellikle Sayın Komisyonunuz Lütfedirse, dinlerlerse mutlu olurum. Ankara Eğitim Bilimleri Fakültesinden emekli bir hocamızdır, ne yazık ki küsüp giden bir hocadır ama dinlenmesini öneriyorum tecrübesi nedeniyle. Hayatta, bu alanın duayenlerinden biri Mithat Enç'tir, sevgiyle rahmetle analım. Ne yazık ki bütün kitap ve teori gelecek vurgusu, kalkınma vurgusudur, bu da bu ülkeye dayatılmış bir anlayıştır ve bugünkü siyasi iktidar da hep gelecek vurgusu yaparak kalkınma vurgusu yaparak bunu gündeme getiriyor ki bunu felsefi bağlamda çok çok çok sorunlu gören anlayışı temsil ediyorum. Çünkü bugünü ertelediğiniz zaman hangi gelecekte söz ediyorsunuz? "Çocuklar adına konuşuyoruz." falan, hayır, o değil. Evet, çocuklar önce şimdi olursa geleceğimiz vardır. Evet, çocuklar eğer bugün potansiyellerini geliştirebilirlerse onlar gelecekte birey olarak bu ülkenin yönetimine de bilim üretimine de spor alanında da her alanda onlar gereğini yaparlar. Çünkü öyle bir grubu konuşuyoruz ki nüfus içerisinde -tekrara girmemek için söylemek istiyorum ama bu zihnimizin bir yerinde yer alsın çünkü bazı başlıklar sunmak istiyorum size bu bağlamda- yüzde 2 değil Değerli Komisyon üyeleri, Değerli Başkanım, biz yüzde 14'ü konuşuyoruz. Getirdim ben Kore'nin 2008'deki üstün yeteneklilerle ilgili yasasını da Koreceden çevirttik, İngilizce çevirisi yoktu, özel çevirttik, bir nüshasını hediye edeceğim Komisyonunuza. Cumhurbaşkanlığı üzerinden bir konsey ve ne olarak görülüyor? Yine tırnak içinde, beyin gücü yetiştirmek üzere, kaliteli insan yetiştirmek üzere yani markası şu otomobil, bu otomobil yetiştirmek üzere bütün zekâ ve yetenek gruplarına vurgu yapan bir anlayış bu.

Şimdi, bakıyorum, toplam olarak komisyon taleplerindeki anlayış bu, buna itiraz ediyoruz eğer bu Komisyon bunu ayıklayamazsa çok üzüntüyle bir rapor okuyacağımız kanaatindeyim. O nedenle zatalinize ve Komisyon üyelerine ve danışmanlarınıza güvenmek istiyorum. Çünkü biz bu raporlarla geçirecek zamanı geçirdik ve aynı bağlam içerisinde Politika ve Strateji Belirleme Raporu'nu düzenledik. Burada yeti merkezleri tanılamaya aşırı vurgu olduğu için bu kongreye de atıfta bulunmak istiyorum. Sayın Başbakanın himayelerindeki bir kongre bu, 2004 yılında ve dönemin Millî Eğitim Bakanı Sayın Hüseyin Çelik, 100 Temel Eser konusunda görev almış bir komisyon üyesi olarak görüş ayrılığımız nedeniyle ve komisyona yapılan haksızlığa itirazımız nedeniyle toplu istifa ettik ve bu komisyonun bütün kararlarını askıya aldı. Ben bu Türkiye'den acı duyuyorum ve bu raporu da sizlere göndermişim ama ulaşmadıysa onlardan sayın Komisyon üyelerine birer nüsha hediye etmek istiyorum. Bu kongrenin tutanağına gelince -Sayın Başkanım, size arz etmişim daha önce görüşmelerimizde, bildiğiniz, bütün web sayfasında bunlar- burada alanın bütün

tartışmaları yapıldı. Şimdiye kadar yapılanlar üzerinde yapmış olduğumuz belirlemeler nedeniyle de bu durum tespiti raporu önemli, emeği geçen herkese gerçekten hâlâ teşekkür borçluyuz çünkü ilk defa kayanın içindeki kuş mu dersiniz, at mı dersiniz, onu ortaya çıkarmak için bir zihni arınma çabası ortaya çıktı. Ne yazık ki Millî Eğitim Bakanlığı o günlerde yine haksızlık etmemek için, adalet duygumuzu yitirmemek için söylüyorum, dönemin Talim Terbiye Kurulu Başkanı Sayın Ziya Selçuk inisiyatif aldı ve komisyon çok geç bir vakit, mayısta başladı ve 19 Ağustos gibi dönemin Millî Eğitim Bakanı tarafından engellendi.

Şimdi, kasıtlılık ilkesi, böyle ön yargı gibi öyle teorilere ihtiyacım yok, bu söylediklerim kayda giriyor ve bunun hesabını herkes vermeli ve büyük bir yanlış oldu o dönemde. Ben siyasi iktidarın da buna sahip çıkması gerektiğini düşündüm ve Sayın Başbakanın himayesindeki bir kongreye de Sayın Başbakan'a da ulaşmak için, dönemin Meclis Başkanı Sayın Bülent Arınç Bey de onur konuğuydu kongrede, sahip çıkmamıştır. 9 Aralık 2010 tarihinde Sayın Başbakanın bir daveti oldu ve özel bir görüşme ve o görüşmenin yirmi dakikası bu konuya ayrıldı ve Sayın Başbakan mahcubiyetini de ifade ederek bunlardan haberi olmadığını söylediler. Oysa biz talep mektuplarımızda yazdık ve bu ülkede bürokrasinin uyurgezerleri gayet iyi uyuttuğunu, politika yapımcıların da bu konuda arınma ihtiyacı olduğunu düşünüyorum hiçbir ayırım yapmadan ve bunun da her üslubumun yani her tonumun gereğini yapmaya hazırım. Neden?

BAŞKAN – Biz şu anlattıklarınızdan Hocam şunu anlıyoruz ki mücadele, mücadele derken durmadan arada yüksek atlamalar yaparak bürokrasiyi atlamaya çalıştık, tosladık, değil mi?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Biz toslamadık.

BAŞKAN – Yani “tosladık” derken bir çarpıştık yani tosladık ya da toslandık ve bizim gecikmemize sebep oldu ama son on gündür, on beş gündür Millî Eğitimden -bu yaptığınız çalışmalara istinaden olduğunu düşünüyorum çünkü nezaketen bu Komisyonun çalışmasını beklemesi gerekiyordu en azından o açıklamaları yapmak için- ısrarla üst üste her gün açıklamalar duyuyoruz, onu yapıyoruz, bunu yapıyoruz, onu yapacağız, bunu yapacağız diye. Demek ki o çalışmalar çok da boşa gitmemiş.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Doğrusu bu çalışmalarla ilgilenenlerin çalışmaları konusunda ısrarları devam ediyor. Sözümlü ettiğiniz Bakanlık, Bilim, Teknoloji Yüksek Kurulu ve Sayın Başbakanın takdirini göreceğiz. Ben henüz somut bir adım atılmadığı kanaatindeyim, onun belgelerini de getirdim, tek tek -zamanınız ne kadar bilmiyorum ama- bunları eğer belirlemezsek, ülke ölçekli ana stratejiye de giremeyeceğiz, bir. Ayrıntıya boğulmak için bunları asla söylemiyorum.

BAŞKAN – Strateji üzerinden konuşalım mı Hocam?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Olur, olur.

Dolayısıyla 2011 yılında da bir Çocuk Hakları Stratejisi çalışması gerçekleştirdik. Bu çalışmada da stratejik amaçlardan biri üstün yetenekliler. Şimdi, engelli sözcüğünü kullanırken çok özenli davrandığımı da düşünüyorum ama bu ülke -bağışlayın- engelli grubuna yönelik yaptığı yatırımla hep övünür. Cumhuriyet döneminin en önemli sosyal kanunu 2004'te çıkan, hepimizin de katkıları olduğuna inandığım, 92'den beri de emeğimiz var bu kanunun yasallaşmasına ve hazırlanma süreçlerine, Özürlüler Kanunu'dur. Bu çok değerli bir kanundur ancak hep yardım yapan bir kanundur. Bu anlayışı değiştirmedikçe engellilerle ilgili anlayışını da Türkiye değiştiremez. O nedenle üstün yetenekli veya potansiyeli olan bireylere yönelik eğitim süreçlerini başlatmak için de bir zihniyet değişikliğine ihtiyaç var.

O Çocuk Hakları Stratejisi dün akşam kabul edildi, Sayın Aile Bakanının başkanlığındaki Ankara Palas'taki toplantıda ve bu strateji kabul edildi, projesi hazırlanacak. Yüksek Planlama Kurulu kararı alınacak ve ilgili dokuz bakanlığın protokolüyle hayata geçecek. Çocuk hakları temelli çocuk politikası belgesi ve umarım Türkiye her beş yılda ilerleme raporlarında çocuk hakları bağlamında yol alır, gerçekten çocuk hakları temelinde bireye vurgu yapan, çocuğa özgü haklara vurgu yapan bir anlayışta bu yolculuğunu sürdürür. Burada da atıf vardır. Bunlardan da Komisyon üyeleri bize hediye etmek isterim.

Bu bağlam içerisinde yüzde 68 ortalama potansiyelle gelen, yüzde 14 üstün yetenekli ve üstün zekâlı gelen, yüzde 10...

BAŞKAN – Hocam, bu yüzde 14'ün içinde sporcu yok mu?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Hepsisi var.

BAŞKAN – Yüzde 14 dediğimiz bölümde üstün zekâ...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Türlerin hepsi yani sosyal zekâ, beden zekâsı, liderlik, araştırmacılık dâhil olmak üzere hepsi var içinde yani resim, müzik dâhil ve yüzde 14'ü... Yüzde 14 konusunda de teorideki tartışmayı eğitim bilimci arkadaşlarımız bilir, yüzde 12 diyen var, yüzde 14 diyen var. Bildiğiniz gibi tahilla beslenen ülkelerdeki oran 1,3 biraz fazla, sebzeyle beslenen ülkelerde biraz daha 0,8 gibi az, bir de iklim ve coğrafyanın genetik kodlara olan etkisi nedeniyle de ancak bunlar tam

sınanmış, göstergeye dönüştürülmüş, standartları konmuş olmadığı için bu eşiği 12-14 olarak dikkate alırsak daha nesnellik içerir, daha sağlıklı değerlendirme yaparız. Bildiğiniz gibi yüzde 10 vasat, yüzde 8 de eğitilebilir, öğretilebilir ve vasat altı dediğimiz ancak yeteneğin geliştirilmesi dediğimiz zaman hiçbir önemli değildir, çocuk doğasıyla gelir yani ilahî mimarisinde ne varsa gelir, potansiyelle gelir, onu geliştirme hakkına sahiptir, engelli olur, vasat olur, üstün olur veya ortalama olur hiç fark etmez.

Peki, bu neyi bize hatırlatıyor? Bize hatırlattığı şu, diyor ki: “Ülkenin eğitim sistemiyle ilgilenenler, politika yapımcılar - kimseniz- üniversiteler, sosyal bilimciler; siz bütün yetenekleri eğitiminizin odağına almadıkça bu ödevi yapamazsınız.” Çağdaş bir eğitim, bu yalanlarla da oyalamayın, böyle bir şey yok. Eğitim sistemi o nedenle, şimdi sayacağım birkaç madde nedeniyle stratejinin temelini anlamamız için hem gerekli hem de zorunlu. Bilgi acıtır, sorumluluk yükler. Eğer bu bilgiyi bu ülke gerçekten acıtın bir bilgi olarak hissediyorsa, duyumsamasını gerçekten ortaya koyabiliyorsa ben yol haritasını çok kolay bulabileceğimi, pusulasını, altimetresini çok kolay belirleyebileceğimi düşünüyorum. Ve o nedenle ilk bizim tespitimiz, sadece BİLSEM’miş, bazı merkezlermiş, tırnak içinde, üstün zekâ ve yeteneklerin geliştirilmesine -özür dilerim, yeteneklilerin, bu sorunlu bir kavram- “yeteneklilerin” değil yeteneklerin, yeteneğe vurgu yapması gerekiyor ve Türkiye’nin millî eğitim sisteminin üstün yetenek bağlamında tamamını yenilemesi gerekir ve ayıklaması gerekir. Üstün zekâ ve yetenek alanı çünkü önce kültüre ilişkin bir alandır yani siz ne yaparsanız yapın bu alanı öğrenmeye çalışırken kültüre ilişkin bir alanı konuşuyorsunuz ve eğitim biliminin bu alandaki birikimini ve tarihî süreçteki birikimi de dikkate almak durumundayız.

Şimdi, burada bir bölüm okuyacağım, izninizle, kısa bir bölüm, uzun olmaması için... O raporu Komisyonunuz görmüş olmalı. Mehmet Davut Demirci Bey’in Millî Eğitim Bakanlığı adına hazırladığı bir rapor var, denetleme raporu ve Sayın Komisyonun, üyelerinizin özellikle bürokraside Ankara boyasına bu işi boyamak istemeyen bir bey olarak, bir uzman olarak bu uzmanla görüşmenizi tavsiye ederim. Neden? Hiç beklemiyorduk yani 30’a yakın arkadaşımız izliyor bu çalışmalarını uzun yıllardır, dünyadaki çalışmalarını da. Bilim ve Sanat Merkezleri Süreci, Üstün Yetenekli Bireylerin Eğitimi İç Denetim Raporu, Mehmet Davut Demirci’ye ve bir arkadaşıyla, gözetim sorumlusu Yüksel Çelik arkadaşıyla hazırladığı notu da var, iç denetim raporu. “Bu yasak.” dediler yasak yani yasak bu rapor. Efendim, ben bu yasakların hepsini yasaklıyorum. Ayrıca da geçen yıl haziran ayında Sayın Cumhurbaşkanlığından Yalçın Sayay Bey geldi, bu arkadaşımızı da Komisyonunuz uygun görürse, lütfederseniz dinleyebilirsiniz, 1 kez görüştüğüm bir insan ama Sayın Cumhurbaşkanlığı makamına hazırlanan raporu biz göremedik, talep ettik, Bilgi Edinme Yasası dedik, göremedik. Nedir bu sır? Burası eski komünist Rusya mı, Çin mi, nedir yani? Bu beni çok rahatsız etti. Üslubumdan rahatsızlık verdiysem önce özür dilerim, bendeniz kalp rahatsızlığından sonra sesimi böyle...

BAŞKAN – Hocam, biz hocaların üsluplarına hiç karışmıyoruz, hiç de kızmıyoruz.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Dolayısıyla ben bu raporun -bendenizde bir nüshası var kolay edinilebilir- özellikle raporlama çalışmasında BİLSEM’lerin fotoğrafını çekmek için de gerekli olduğunu düşünüyorum, değerli olduğunu düşünüyorum. Çünkü bürokraside bir insan bunu yapmışsa yapabilirliği var bu ülkenin insanların. Bakabilirsiniz Hocam.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Hangi senenin?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Yeni Hocam. İzninizle, çok zaman... Bu bir nüsha, ben bunu elde edebildim ama bu Komisyonunuza aittir yani Komisyonunuz herhâlde kolay elde eder.

KOMİSYON UZMANI – Bunu fotokopiyle çoğaltalım mı ister misiniz?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Hayır efendim, bunun sizin elde etmenizi tavsiye ederim.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – “Elde edemeyeceksiniz.” demek istiyor Hocam.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Belki bir sayfada bir sözcük kayıtlıdır yani bizi sıkıntıya sokmayınız lütfen. Yani nesnel olalım olmaz mı? Ben çünkü veda konuşmamı yapıyorum bu konuda, daha da konuşmayacağım -Halide Hanım sizinle ayrıca konuşuruz- ama bu bölümü -25- okumak istiyorum bu arkadaşımızın emeğine saygı nedeniyle.

BAŞKAN – Hocam, saatiniz sınırsız, kayda geçmesini istediğiniz her şeyi, hiç kimse kalmasa ben sonuna kadar dinlerim, kayıtlara geçiririm.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Teşekkür ederim Hocam.

Şimdi, bu arkadaşımıza bir teşekkürle başlayacağım ama özetledim ben yani sinopsisi bu raporun. “Alt zekâ grubuna yönelik bütün faaliyetlerin idari ve yasal dayanakları mevcut, üst zekâ grubuna yönelik ise bir yönergeyle kurulan BİLSEM’ler dışında model yok. Alt zekâ grupları için 4 daire başkanlığı ve 8 şube müdürlüğü faaliyet gösteriyor. Üst zekâ grubu şubesi için zihinsel engelliler öğretmeni görevlendirilmiştir.” Bu kardeşimizden özür diliyorum ama raporda bu yazıyor. “Üstün yeteneklilere ilişkin bilim ve sanat

merkezleri dışında kamuda ve özel sektörde sistematik bir yapı söz konusu değildir. 2010 mali yılında üst zekâ gruplarına aktarılan ödenek, toplam ödeneğin 1/250 yani iki yüz ellide 1'ine tekabül etmektedir.” Mehmet Davut Bey 23 Haziran 2010 tarihli MEB İç Denetim Raporu'nda 15/2/1956 tarih ve 6660 sayılı Güzel Sanatlarda Fevkalade İstidat Gösteren Çocukların Devlet Tarafından Yetiştirilmesi Hakkında Kanun'un yürürlükten kaldırılması ve üstün yetenekli bireylerin eğitiminin kurumlaşmasına dönük yasal düzenleme yapılmasını da önermiş bu raporda. Özellikle raporun ana, bize bildirdiği gövde bu ve bu neden önemli? Eğer bu ülke strateji çalışması yapacaksa Millî Eğitim Bakanlığının bu oyalamasından bu ülkenin kurtarılması gerekir. Bu da sanıyorum politika yapıcıların, irade koyucuların yapacağı bir çalışma.

O hâlde farklılığın bedeli döngüsünde strateji bağlamında Türkiye'nin hangi ana tema üzerinde öngörülerini olabilir? Bu kavramlaştırma Fusun Hoca ve TÜBİTAK TÜSSİDE'nin emekliye yeni ayrılan Müdürü Necmettin Oktay ve bendeniz tarafından yapıldı. Boğaziçi Üniversitesinde yaptığımız uzun erimli birkaç çalışma sonrası ortaya çıktı.

Bir, farklılıklarla nasıl baş edileceğini ailenin, toplumun ve eğitim sisteminin öğrenmesine yönelik bir öngörü.

BAŞKAN – Bu çalışmalarda YÖK'ten hiç temsilci var mıydı?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Yok, YÖK'ün durumunu arz edeceğim yani çatıdan mı başlayalım bu evi yapmaya, temelden mi yapmalıyım konusunda YÖK öyle bir taca çıkmıştır ki yoktur bizim hükmümüzde. Yani eğitim bilim alanında, bu alanda ve genel anlamda yok olan bir kurumdur, ona geleceğim. Madem lütfettiniz, zaman ayıracaksınız, geleceğim ve çok kaygılıyım YÖK'ün bu yaklaşımından, rapor da burada.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – YÖK'ü yok olarak okuyorsunuz değil mi?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Yok olarak okuyorum ama yok olarak okudukları hâlde de YÖK'e dokunmayanları da yok kabul ediyorum, bağışlayın yani hiç benim hatırım yok.

Örgün ve yaygın eğitime yönelik öngörüsü olan bir öngörü ve tırnak içinde değil açık söylüyorum, yaygın eğitimin Millî Eğitim Bakanlığından ayrılması gerekir. Bu anlayışı Türkiye yirmi beş yıl sonrasını belki konuşuyorum diye arada söylüyorum, o kadar da zeki değilim bağışlayın ama deneyimi olan insanlardan elde ettiğim izlenim ve otuz beş yılın sonunda vardığım sonuç bu. Eğer bunu sadece üstün yetenekliler konusunu Millî Eğitim Bakanlığına bırakırsanız topu taca atmaya devam ederseniz, iyi oyunlar ve iyi seyirler, devam etsin çünkü biz hep tek tip eğitim anlayışına göre bu işleri öngördük.

BAŞKAN – Hocam, Millî Eğitime vermeyin diyorsunuz, nereye vereceğimizi de söylerseniz...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Söyleyeceğim ama strateji belgesine bir gelsin çünkü sırayla olmazsa ben de kendime saygımı yitirmek istemiyorum.

BAŞKAN – Tamam, peki Hocam, özür dilerim.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Gardner'ın özellikle çoklu zekâ bağlamına da bu kurgu içinde vurgu yapmak istiyorum örgün eğitimde. İzleyen var mı çoklu zekânın mucidini şu anda ne çalışıyor diye? Şu anda çoklu zekâyı bıraktı, zihin çalışıyor, zihin üzerine çalışıyor. Zaten çoklu zekâ çok önceki yıllarda onlu, yüzlü yıllarda Montessori'nin biliyorsunuz, temel kuramında ne var? Faaliyet içinde öğrenme esası var. Bunu Gazali çok önceki yüzyıllarda temellendirmiş kendine göre. İbni Sina'da da bir vurgu var, çocuk yaş grubunu ne kadar erken yaşlarda faaliyet içerisinde devreye sokarsanız yeteneğini o kadar, yetenek çitasını o kadar sıçratabilir ama o kadim toplumda, okuryazarlığın çok zayıf olduğu bir toplumda ancak öyle bir öngöründe bulunmuş, onunla sınırlı olmuş.

O nedenle son dönemde Sevgili Ziya Selçuk kardeşimden de özür dileyerek söylemek istiyorum. Beş yıl kadar önce müfredata çoklu zekâyı yansıtarak, pedagojik zenginlik, esneklik gibi kavramların da arkasına güzelce sığınarak bir renklilik, bir renk katıldığı söylendi değil mi? Yani biz ne yaptık? Biz şunu yaptık: Kilimi bozulmuş -bir kilim olarak düşünelim- yıpranmış, aşınmış ama süsleri de aşınmış, yıpranmış onu tamir ettik fakat yeni bir süs yapmak istedik bu kilime, çoklu zekâ yaklaşımı da bu, bütünsellikten de uzak. Bunu bütün iktidarlar yaptı, müfredata başlangıcından beri hep böyle mühendislik müdahaleler yapıldı ve hiçbirinde yeteneğe vurgu yok. Müfredat programlarını, Millî Eğitim şûralarının 16'sını arzu edenler, biz inceledik, o bilgi notları da var, bu mühendislik alandan Millî Eğitimi kurtarmak gerekir. Çocuğun doğasına erişime, yeteneğe vurgu yapan bir anlayışı ana felsefesi olarak belirlemeyen bir eğitim sistemi çöp bir müfredattır, çöplüktür, bağışlayın. O birikim falan, buna gerek yok artık, mevzuatı da buna göre ayıklamak gerekir, Millî Eğitim Temel Kanunu'nu da ayıklamak gerekir, bütün yönergelerini de çünkü hazırlayacağınız stratejinin eğer ona atıfta bulunmasının bir gerekçesi yoksa, gerekçelendirilmezse bu ülke uyurgezerlerin yolunda devam edecek.

Dünya bunu nasıl halletti?

BAŞKAN – Hocam, özür dilerim, arkadaşlar, bir yoklamaya gidip gelmek zorundalar, gelecekle.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Estağfurullah.

Peki, biz niye bu iddiayı taşıyoruz? Ülkemiz adına bu iddia üzerinden niye gidiyoruz? Ama bizi de ikna etmeliler yani bu iddianızda yanlışınız densin, yanlışımızı da söyleyen çıkmadı yani bu 30 kişilik gruba “Hayır, bu yanlıştır.” diyen olmadı. Erken çocukluk dönemine vurgu yapan, erken çocuklukta yeteneğin gelişimini halletmiş olan toplumların hiçbirinde strateji yok, bir tane bana gösteremezsiniz. Bir 43 kadar ülkeyi de inceledik. Erken çocukluk dönemine vurgu yapan yeteneğin gelişimi konusunda ve onu sağlamış yani yeteneğin gelişeceği ortamı sağlamış hiçbir toplumda, eski Sovyetler gibi, bugünün Çin'i gibi, şimdiki komünist Kore gibi hiçbir vurgu yok.

BAŞKAN – Ne anlayacağız buradan Hocam?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Buradan şunu anlayacağız: Bizim erken çocukluk döneminde yeteneğin gelişimine yönelik yapılmış olan yönetmelik ve yasada olan bir iki paragraf dışında hiçbir şey yok. Niçin yok? Çünkü bunun eğitim ortamını ona göre hazırlamamış, eğitim materyali ona göre hazırlanmamış, eğitim yönetimi buna göre değil, insan kaynağını buna göre yetiştirmemiş, ayrıca sürdürülebilirliği konusunda hiçbir öngörüsü olmayan bir ülke. Bendeniz okul öncesi eğitimi yıllardır savunuyorum, şimdi de savunuyorum. Dün kabul edilen stratejide -herhâlde sehven oldu kabul edildi ama orada- okul öncesi eğitimi zorunlu eğitim olarak öneriyor bu strateji belgesi ve şu anda okul öncesi eğitim bildiğiniz gibi pilot uygulama ama çocukluk yaşı küçültüldü. Peki, bu ülke çocukluk yaşını küçültmek yerine okul öncesini zorunlu duruma getirseydi ve yeteneğe vurgu yapan erken çocukluk eğitimi öncelenseydi daha mı kötü olurdu?

İki, erken çocukluk dönemi sanıldığı gibi artık teoride de öyle, motor gelişimi dediğimiz -yani bağışlayın çok bilen biri olarak söyleyiyorum ama zihniye geldiği için söyleme ihtiyacı hissediyorum- 4-6 yaş dönemi değil erken çocukluk dönemi, teori bunu bitirdi 80'li yıllarda, 8 yaş yani hatta 0-8 yaş yani o şimdi 3-6. Biz Ayla Oktay Hoca'yla uzun yıllar buna çırpındık, şimdi geçmedi. Yani neden bunu böyle yapıyorsunuz? Yani erken çocukluk dönemine vurgu yapmak varken, okul öncesini bunun içine almak varken bunu yapmıyorsunuz ve Temel Eğitim Yasası'nda sanat ve spor, bir de TÜBİTAK'ın belirlediği üstün yetenekli ve zekâlıları üniversiteye geçişini sağlamak... Neden böyle -affedersiniz- bir küçük sakız atıyorsunuz? Bu mu yani? Neden bu sınırlandırıcılık?

Eğitim bütüncül yaklaşımı gerektirir. Siz ülke adına konuşuyorsanız, politika yapıcıysanız bütünlüğü konuşacaksınız. O zaman bunun erken çocukluktan başlaması gerekir ve stratejinin demek ki temel yaklaşımı erken çocukluğa vurgu yapan bir anlayışı temsil etmesi. Az önce yamalı, söküklü çözülmüş kilim örneğini verdim, o nedenle siz bunu yapmadığınız müddetçe gayet güzel bir eğitimde sosyal yalanla uğraşsınız. Bu ülkede hiçbir şey kaybetmez...

Az önce burada bir bey bir şey açıkladı, trilyonlardan söz etti, o rakamları benimle gelip konuşsun, Füsün Hoca'yla gelip konuşsun olmaz mı? O yatırımların ne kadar boş ve gereksiz olduğunu bizimle konuşsun yani size arz etti, bizimle de konuşsun. Onun ne kadar saçma sapan bir şey olduğunu, o yatırımların ne kadar değersiz olduğunu bizimle konuşsun. Arkadaşlarımız söyledi, ona oranla spor alanında, Sayın Hocam mı söz etti, öyle bir başarısı da yok yani. Gösterin bana bir tane...

Sayın Başkanım, yani özür dilerim ama, bir çocuk bilgisi göstergesi var mı Türkiye'nin? Bir tane bana söz edin ya, bu doğru bilgidir ya. Bu, sadece Sağlık Bakanlığının bebek oranlarını veren adli sicil kayıtlarındaki bilgi değil, çocuğun iyilik hâli endeksi, sekiz ayrı başlıkta, doğduğu ortam, sosyal, kültürel çevresi, ailesinin özellikle güvence durumu, güvenliği, ailenin işsizliği, yaşadığı coğrafyanın zorlukları, güç koşullarda mı, değil mi dâhil olmak üzere... Eğer çocuğa bakacaksanız böyle bakacaksınız. Çocuğa öyle yok bilgililer... Hayır, o zaman giderseniz Çocuk Hakları Komitesinin önünde süt dökmüş kedi gibi savunursunuz. Dışişleriniz de gayet güzel bir diplomatik dile dönüştürür İngilizce metninizi, değil mi, gelirsiniz Türkiye'ye, “Aa, biz Türkiye'yi savunduk...” Hadi oradan ya, neyi savunuyorsunuz, yalan söylüyorsunuz ya! Türkiye'nin yalanları bunlar ve o nedenle yetenek ve zekâyâ mı, yeteneğe mi vurgu yapmalı bu strateji, bunun açılımını yapan bir strateji yani standartlardan söz edeceğim. Hangi ilke ve ölçüte dayanacak bu? Var mı? Kültürel kottardan söz ediyorlar, Hacettepe ve Gazi kısmen çalıştı, bir dönem Orhan Çağlar Hoca, hayattaysa saygı nedeniyle bu zatın ziyaret edilmesini çok arzu ederim. Bendeniz elimden geldiğince yapıyorum ama son üç ay öncesinde, bilmiyorum, Bahçelievler'de oturuyor, ilk zekâ ve yetenek testlerinin kültürel kodifikasyonu konusunda çalışma yapan Hoca.

BAŞKAN – Ankara Bahçelievler mi?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN - Ankara Bahçelievler'de. Bende telefonu var, arz ederim.

Zekâ ve yetenek düzenlenmesinin bu nedenle yapılması gerekir ve temel ölçüt ve ilkeler olmadan bu stratejiye de kimse giriş yapamaz. Türkiye'nin akli karmakarışık bu konuda. Bendenizinki en çok karışık gördüğünüz gibi, hiç inkâr etmiyorum, çok karışık

kafam benim çünkü bir parçaya bakıyorsun elinizde kalıyor, zihniniz biraz orada anlamlandırmaya yöneliyor, bakıyorum, daha da karışıyor kafam, o nedenle bu kafa karışıklığından dolayı da özür dilerim. Çünkü niçin? Türkiye, yetenekleri unutmaya sarmalı ülkesi. Birazdan “istidat” kavramına da vurgu yapacağım çünkü hepsini kapsadığı için, zekâyı, yeteneği. Eski bir sözcük ama çok güzel bir sözcük “istidat” sözcüğü. Dolayısıyla orada kısaca değerlendirmemi yaparım.

Şimdi biraz ilerlemek gerekirse üstün yetenekleri faydacı bir yaklaşımla mı değerlendireceğiz, vurgun beyin gücü yetiştirmeye? Hayır, bizim görüşümüz öyle değil. Siz yeteneğinizi geliştirirseniz zaten o beyin gücü gelir. İlber Ortaylı bir yazısında diyordu ki: “Ortamını hazırlarsanız...”

İlber Ortaylı’yı da bu Komisyonun dinlemesini çok arzu ederim.

BAŞKAN – Ne açıdan Hocam?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN - Enderunla ilgilendi, eğitim sistemi ve idari yapısıyla ilgilendi. Ayrıca da Ülker Akkutay Hoca enderun üzerine çalıştı. Bir model ama aynı modeli beyin gücü yetiştirmek için bugüne getirirseniz itirazım var, itiraz ediyorum. O hâlde bizim burada, kavramları da çok özenli kullandığımı düşünüyorum ama, çünkü bize dünya sisteminin, egemen sistemin, vahşi kapitalizmin ve özellikle Avrupa ve Batı Avrupa kanadının dayattığı bir anlayış var. Ama o anlayış bizim sıfır maliyetli evlatlarımızı alıyor, götürüyor ve hiçbir geri dönüşü olamayabiliyor çocuklarımızın. Peki, dünya şimdi beyin gücü ve beyin göçü evresinden yeteneğin gelişimi ve beyin dolaşımı evresine geçmişken ve bu 70’li yılların ortalarında ilk işaretini verdi, teoride bunu tartışan Batı’daki, Türkiye’deki eğitim bilimci, özellikle entelektüeller 90’lı yıllarda bu noktaya geldi, Türkiye 2012 yılında bunu konuşuyor ve bizler biraz aklievvel insanlar mıydık, bilmiyorum biraz delilik fazla mıydı, 2004 yılında da bu kongreyi o nedenle yaptık. Bu ülkenin delileri olarak yaptık. Yani sakın “Ne kadar akıllı adamlar, insanlar, akıllı bilim insanları” diye... Hayır, onu kastetmiyorum. Ama delilik var, bir delilik var, güzel bir delilik bu ve bu nedenle biz yeteneğin gelişimi ve beyin dolaşımına, eşliğine adım atmak için Meclis Komisyonunuzun hazırlayacağı rapor eğer bizim de kısmen hayal kırıklığına -hazırladığımız hâlde- uğradığımız bu raporda eğer sizi devlet uyurgezerlerinin vereceği bilgiler yönlendirirse size üzüntülerimi o zaman bildireceğim, başında söyleyeceğim.

BAŞKAN - Hocam, bir şey sorabilir miyim? Bu çalışmalarını yaparken...

FATMA NUR SERTER (İstanbul) - Durum tespiti raporu var mı elinizde?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN - Bir nüsha kaldı Hocam, kütüphanede ama web sitesinde var, ben size CD’sini göndereyim, CD’sinde var Hocam.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Web sitesinden çıkarırız o zaman biz.

BAŞKAN – Hocam, Millî Eğitimdeki muhatabınız kimdi?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN - Bendenizin Başbakan muhatabım. Millî Eğitimde...

BAŞKAN – Hayır, hayır, detayları kimlerle çalıştınız strateji belgesinin?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN - Şimdi onu anlatacağım.

BAŞKAN – Var değil mi orada?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN - Var orada, çünkü onu söylemezsem, “Ya, Ruhi Bey ne yapıyor, gelmiş Ankara’ya filan” diye... Dolayısıyla, vurguyu kavrama tekrar yapıyorum, çocuğun iyilik hâli endeksi, geleceğe, kalkınmaya değil, çocuğun şimdiki hâline vurgu yapan, yani çocuğun şimdisine, haklarına, çocuğun çocukluğunu gerçekleştireci ve esenliği için bütün olarak çocuğa özgü haklara vurgu yapan bir anlayışı ortaya koymadığınız müddetçe siz de tek tip insan yetiştiren bir anlayışı temsil eden olursunuz. Yolunuz açık olsun. Yolunuz açık olmasın, geri alıyorum sözümü.

“Üstün yeteneklilerle ilgili ana soru nedir?”i sorduk bu bağlamda. Geldik stratejinin misyon kısmına, onu soracağız. Biraz sosyal politikayla ilgilendik ama ona soruyu sormazsak olmaz. Neden bunu soruyoruz, sorma ihtiyacı hissediyoruz? Çünkü bizi uyurgezer duruma getirenlerin çoğunluğu “Nasıl olmalı?”yı bize tartıştırdılar Sayın Başkan, “Nasıl olmalı?”yı.

Çocukları tanılayacağız, etiketleyeceğiz, anketler yapacağız, şunu yapacağız, şu kadar BİLSEM’lerin sayısını artıracacağız, mentorları atacağız, gariban insanları üstün yeteneklilerle muhatap edeceğiz... Ne kadar kötü bir şey. Yetiştirmedığınız insanlarla çocukları muhatap ediyorsunuz, adına “mentor” diyorsunuz. Bendenizin bir yetkisi olsun bir gün -olmaz zaten, korkmayın, canınız rahat olsun- ilk kapatacağım yer, önce kapatacağım sonra açacağım yer BİLSEM’ler olur. Kuruluşunda çok gözyaşı döktüm.

BAŞKAN – Sevinçten.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Evet.

Yedi aylıkken konuşmuş bir bebekle konuştuğumda ağıladım yani o benimle konuştu, ben bilmiyordum. Tam hatırlamıyorum ama on altı veya on yedi aylıkken benden daha yüksek matematik bilen çocuğumla konuştuğum zaman gerçekten çok kaygılandım çünkü aile o bedeli ödüyor. Yollara düşmüşler... İstanbul'da, hiç hocalar kusura bakmasın, hiç kimsenin titrine de sığınarak söyleyemiyorum, buna çözüm bulacak tek bir kişi yoktu Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde. Kapatın bu üniversiteleri, Türkiye'de üniversite bu alanda yoktur.

Hocam, başlşayın, rektörlük yaptınız diye yani üstünüze almayın, kişisel söyleyemiyorum, kişisel bir şey söyleyemiyorum.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Hayır, hayır, çok katılıyorum dediğinizde.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Gene söylüyorum, eğer bütün şehirlere üniversite kurmak mı, yüz üniversite kurmak mı, yeteneğe vurgu yapan bir eğitim sistemiyle bu ülkenin çocuk yüzlü devrimlerini gerçekleştirmek mi? Bütün üniversiteleri kapatın, özür dilerim, yeteneğe vurgu yapan eğitim sistemini kökleştirin ama tek sosyal bilimlerin bütüncül yaklaşımı içinde erken çocukluğa vurgu yapan bir anlayışla. Orayı inşa edemediniz mi, onun ortamını sağlayamadınız mı o işte “yeteneğin sündürülmesi” olarak Türkçeye çevriliyor ama biz ona “yeteneğin ölümü” diyoruz trajik hâle getirmemek için ama bunu söylüyoruz ve bizim tarihte de büyük bir birikimimiz var. Selçuklu döneminde var, Osmanlı döneminde de var ve çok ilginç bizi hep hayrete düşürmüştür, Ülker Aykutay Hoca'nın -Gazidedir Ülker Hoca- çok ilginç... Bu anekdotu şu nedenle sizinle paylaşmak istiyorum: Bugüne getirmek için. Enderun hakkındaki fikrimi de söyledim, Saraybosna'da, Prizren'de, Üsküp'te, Sofya'da, Selanik'te, Edirne'de, İstanbul'da, Bursa'da, Manisa'da, Diyarbakır'da, Erzurum'da, Şam'da, Bağdat'ta, Kahire'de seçimi yapılan çocuklar enderuna getiriliyor alınmak için ve yapılan seçimde, sınamada hepsinin yetenekli olduğu ortaya çıkıyor. Bu kültürden siz, yeteneği öldüren bir kültüre geçtiniz, hepimizi kutlarım, bu ülkeyi yönetenleri, hepimizi kutlarım. İstidadı öldürdüğünüz için sizi kutlarım yani boyunuz yerden aşağıya da olsun.

BAŞKAN – Peki, Hocam, biz şunu merak ediyoruz...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN - Ama bugüne gelmezsek burada haksızlık yaparım.

BAŞKAN – Hayır, şimdi, bu enderun üzerine çok vurgu yapıyoruz ya, hep şunu merak ediyoruz: Enderun bu kadar iyiydi de Osmanlı nasıl böyle sonlandı?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Onu siyasi, dönemin sosyopolitikasıyla ilgili altı başlık altında yeniden analiz yapmamız lazım. Ona girersek enderun çok şeyde kalır, ayrıntının da...

BAŞKAN – Yani enderunda da kayırlan çocuklar almaya başladılar da acaba...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN - Hayır efendim, hayır, 1915 yılına kadar enderun sistemi çalışmıştır, benim bilgilerim geçerli değildir, güvendiğim sosyal bilimcilere, sosyal tarihçilere güvendiğim için söylüyorum bunu, Kemal Karpat, Hâil İnalçık Hoca, İlber Ortaylı Hoca, Boğaziçi'ndeki Toprak Hoca dâhil, onların bize naklettiklerine göre yani enderun kayıtlarındaki sisteme göre, bunu, İstanbul gitmiş elden ama gene coğrafyamızda kısmen sürdürmüşler, medreselerde sürdürmüşler çünkü o yetenek var. Ne yapacak? Dört yaşında Fransızca öğreniyor, altı yaşında Latince öğreniyor, dokuz yaşına geldiğinde Fransızca biliyor. “İngilizce” diye bir dil yoktu o yıllarda, melez bir dildi, bugün de melez bir dil. İngilizce bilim dili midir? Öyle bir şey yok yani. Almanca öğreniyordu. Dokuz yaşına geldiğinde Latince, Arapça, Farsça, Fransızca, Almanca öğreniyordu, Latince metin yazıyordu bu insanlar. “Padişahlarımız -övünüyor herkes padişah- kaç dil biliyordu?” diye merak etmezler yani. 16'sı, bildiğim kadarıyla, Latince yazıyordu. Bir kısmı da şiir yazmaya, yani divan tarzı şiir, eh biraz şiirle ilgilendik, “Hadi otur, yaz.” dediğiniz zaman Kuğunun Son Şarkısı da Yahya Kemal'dir, Cemil Meriç'in dediği gibi. Yani bugünkü Türkçeye bile divan şiirini yazamadığımız dönemde Latince yazıyor bu insanlar. Bu birikim... O tabii asker devlet, imparatorluk ve Osmanlı bir Avrupa imparatorluğu, kızıl elması Batı'da bir imparatorluk, bunu yaptı. Şu anda bizim hedefimiz ne? 1933-1937 yılları arasında İş Bankasından çıktı, o kitabı görmüş olmalısınız, zihnimde yanlış kalmadıysa Türk Protonlar. İdealizme bakın. 160 civarında bu ülkeden gidiyor, mühendis yetiştiriliyor, dönemin Reisicumhuru Gazi Mustafa Kemal'in de talimatıyla gidiyor, yani talimatlandırıyor ama bana göre eksik bir tarafı var sadece mühendis olarak yetişenler diye göndermişler, dönemin ona ihtiyacı vardı diye. Gittiler ama bu insanların biri öldü, hepsi geldi bu ülkeye. Cumhuriyet döneminin de o ilk idealizmini kenara atamayız, gerek yok buna, hepsi geldi.

Şimdi bir isim vereceğim, beyin göçüyle ilgili araştırmalarıyla bilinen bir hoca, Muammer Kaya. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Teknoloji Araştırma Merkezi Başkanı -veya müdürü- bu Hoca. Onun bir yayını var, bu yayını mutlaka dikkate alın durum tespiti aşamasında. Neden? Çünkü son bilgileri, en güncel bilgileri bu raporda göreceksiniz. Biz uzman arkadaşlarınızın elektronik

postasına göndeririz. Tek nüsha olduğu için, benim tek nüshalarım 30 kişiye ait olduğu için veremeyeceğim size ama bu raporu görürseniz özellikle yurt dışından dönüş olmadığını görürüz.

Burada bir vurgu da fen liselerine yapmak gerekirse, o da var çünkü stratejide, “Neden kalkınmacıyız, neden geleceğimizi inşa etmek için çocuğa bu kadar vurgu yapıyoruz?” derken bir temel paradigma zaafımız var, o da şu: Matematik zekâya o kadar vurgu yapıyoruz ki, fen zekâsına, “Fenle ilerleyeceğiz.” diye. Alamancı olmuş bizim öncüklerimiz büyük oranda yüz elli yıldır, öyle bir Batıcılıkları var, öyle bir teknolojik kompleksleri var ve matematik zekâya vurgu yapmışlar. O kadar yanlış bir şey ki. Çünkü toplamın içinde de düşünelim, yüzde 12 veya 14 eşiği içerisinde üstün yetenekli olmadığı hâlde, yüzde 68’in içinde iyi bir eğitim almış, iyi bir süreçten geçmiş onca sosyal bilimci tanıyorum ama öyle üstün yetenekli ve deha tanıyorum ki sürünüyor bu toplumda ve dünyada. O hâlde bu alanı fen liseleri üzerinden Amerika kendisine ücretsiz, bedava fen liseleri mezunlarını sağlatırken, alırken yatırım yaptı, onu da bozdu bizimkiler, şimdi Amerika on beş yıldır bu yatırımı yapmıyor Türkiye’ye, kendisi modelini geliştirdi, dolayısıyla fen liseleri de bozuldu bu ülkede. Onu da doğru yapamadık.

Sosyal bilim liselerine geldi sıra, sosyal bilim liselerinin programı yok, hâlâ sosyal bilimci yetiştiriyoruz. Ben ne yapayım o zaman bu Millî Eğitim sistemini? Değerli Başkanım, o nedenle de bir cangıl bu, üstün yetenekli ve üstün zekâlılarla ilgili bir ülke cangılı. O kadar çok ses geliyor ki, benden dahi ses geliyorsa anlayın artık. Çünkü yol haritanızı bulamazsanız, pusulanız olmazsa, altimetreniz olmazsa, hangi yüksekliğe çıkacağınızı bilemezseniz, o yükseklikten Türkiye’ye nasıl bakacağınızı bilemezseniz, ne yapabilirsiniz?

Sonuçlanırsa, buraya kadar söylediklerim sıfırdan başlamak, bunu öneriyoruz. Ama Türkiye’nin zihin durumunun buna müsait olmadığı kanaatini taşıyorum çünkü birazdan cevap vereceğim Millî Eğitim Bakanlığının şimdiye kadar savunmasına, orada çıkacak ortaya bu. Neden sıfırdan başlamalıyız? Çünkü kalitesizlikte eşitliği savunulara itirazımız var. Kalitesizlikte eşitliği sürdürmek isteyenleri savunma yapmaya davet ediyoruz. Savunsunlar, bütün raporlarını versinler size, çok sofistike raporları da versinler ama biz de görelim onları, herhâlde bu açıklandığında göreceğiz sonucu.

Strateji peki nereden başlamalı? İlkeler, ölçütler, standartlar, modeller. Şimdi, eklediklerim ne oldu benim? Standartlar, modeller. Ona vurgu yapan bir strateji. Niçin? Tekrar ediyorum, Türkiye bu Hükûmet, devlet, üniversiteler, toplum, hepimiz bu uyurgezerlerin sarmalını nasıl kaldıracacağız? Yani sorumluyu tekrar ediyorum, evi çatıdan mı yapalım temelden mi? Sıfırdan başlamayı öneriyoruz, temelden yapmayı öneriyoruz. Çatıdan yapacağınız tamirle temeli bir süre kurtarabilirsiniz, bu size kısmen geçici bir iyilik hâli olarak da görünebilir ama bu sizin ortak iyilik hâlinize tekabül etmez. Sizin bu ülkenin -işte burada gelecek önemli- potansiyellerini çözecek zekâ ve yetenek birikimine ulaşmanızı sağlamaz, sağlamıyor da ve vasatlarla eğitim sistemini yönetmeye devam edersiniz. Yolunuz açık olsun. Pusula nedir o zaman? Pusula, burada değerler. Altimetre nedir? Gerçekten ulaşmak istediğiniz yani bir uzay kavramı, dağcılık kavramı bildiğiniz gibi altimetre, yani ulaşmak istediğiniz zirve. Zirveden nasıl göreceğiz biz? Çünkü eğer oradan görmezseniz, gerçekten üstün yetenekleri, Allah’ın ilahî mimarisine, o büyük potansiyeli bağışlamış olan zekâ ve yeteneği olmayanlarla eşitleyerek görürsünüz, oradan o zirveye çıkamazsınız. Çıksanız da inemezsiniz, düşersiniz, başınız yanılır, ölürsünüz. O hâlde, gerçekçilikten herkes söz ediyor, yani işte reel politik ve gerçeklik. Peki, büyük hedefler mi daha gerçekçi bir yaklaşım mı? Büyük hedefler mi koyalım önümüze, daha büyük ulaşacağımız noktalar mı, yoksa çok mütevazı, imkânlarımız bu kadar, bununla mı yetinelim? Bunun cevabını verdik, sıfırdan başlamayı teklif ediyoruz.

BAŞKAN – Hocam, “sıfırdan başlamak” derken, kendi coğrafyamız, kendi kimyamız, kendi kültürel kodlarımızdan ürettiğimiz kendi modelimizden mi bahsediyoruz, yoksa Kore’deki model...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN - Hayır.

BAŞKAN – ...Amerika’daki, oradakiler de iyi olabilirler ama şu anda geldiğimiz nokta bunun kültürel kodlarla çok yakın ilişkisi olduğunu, taklit modellerle bir yere gidemeyeceğimizi hem tarihî birikim hem coğrafi değerler açısından kendimizin bir model üretmesi gerektiğine inanıyorum. Siz de böyle mi düşünüyorsunuz “yeni den başlama” derken.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN - Sıfırdan başlamayı üç başlık altında özetleyebilirim kısaca. Bir: Biz bir medeniyete aitiz. O medeniyetin çocuk eğitimine yönelik kültürel temelleri vardır, zihniyet temelleri vardır, öncülleri vardır, ilkeleri ve ölçütleri vardır temel bağlamda. Bunları dikkate almadan medeniyet fikriyle yeni bir neslin yetişmesi ve inşası mümkün değildir, kanaatimiz o. Sıfır noktasına bu açılımı getirdiğiniz için de teşekkür ediyorum.

İki: Sıfırdan başlarken de sadece Millî Eğitim sistemini dikkate alarak bir sıfırdan başlamayı kabul etmiyoruz. Ülke ölçekli, hepimizin bildiği gibi, yasaları düzenlerken genel gerekçede bile, iki maddelik bir yasada bile genel gerekçe koyarken ülke fotoğrafını,

büyük fotoğrafı görürüz. O nedenle sıfırdan başlarken ülkenin ana stratejisini belirlemek durumundayız. Yani eğitimle ilgili ana stratejiyi belirleyeceğiz, ana felsefeyi ortaya koyacağız. Öncülüğümüz, az önce sözünü ettiğimiz öncül. Medeniyet fikriyle yeni nesilleri yetiştirmek, kültürel vurgu ve onun büyük geleneğinde olan insan yetiştirme anlayışı. Çünkü insan insanla yetişir, insan insanla insanlaşır, insan insanla olgunlaşır ve aşkınlaşır ve insanın yeryüzü sınavı da insanlardır yani. O hâlde bu insan vurgusunu, insan odaklı vurguyu öne çıkaracağız. Çocuk da insandır, bireydir, küçük yaştadır ve insandır.

Üçüncü nokta da Hocam, bunun sürdürülebilir olmasını sözünü ettiğimiz ülke ölçekli ana politikayla ilişkilendirmeden sağlayamayız. Hayati değerdedir “sürdürülebilirlik” kavramı ve bu nedenle de sürdürülebilirliğin bildiğiniz gibi mali ayağı vardır, önce yasal ayağı, mevzuat düzenlemesi ayağı, materyal geliştirme, fiziki düzenleme, bütün onların sürdürülebilirlikle olan ilişkisinin eğitimde, sosyal politika temelinde yeniden kökten çalışılması lazım. Türkiye’de zihniyet değişikliğini önerenlere naçizane tavsiyemiz odur. Yani okullarda yaşları değiştirerek zihniyet değişikliği yaparsanız olmaz, biz, “Gelin, misket oynayalım.” deriz yani. Yani bunu da deriz rahatlıkla.

BAŞKAN – Parantez açarak, bu işin içinde profesyonelce çalışanların yapamayacağı bir nokta değil mi bu Hocam? Çünkü bu çalışmalarını bu işten ekme yiyenler, doğaldır, profesyonel yöneticiler yapınca sonuç bu oluyor maalesef. Hâlbuki beklentisi olanlar yapsa bu işi, bu sonuçlarla karşılaşmayacağız.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN - Yani, bu sonuçlara hedeflenmiş beklentileri olan. Yani burada ben üniversiteyi... YÖK diye bir şey kapatılmıyor. Ne lüzumsuz bir şey bu. Bu YÖK, birazdan göstereceğim onun notlarını, sunacağım size. Kayda da girmesini istiyorum, bir daha da konuşmayacağım ne Komisyonunuzda... Her yerde konuşabilirim ama Mediste konuşmayacağım. Ya bu kadar ilkel bir tavır olur mu ya eğitim alanını yönlendirecek bir üniversite? Bir tek araştırması olmayan YÖK’ten bahsediyoruz. Yazıklar olsun ya! “Yüz yıl geriden gidiyor Türkiye.” dedim, özür dilerim, yüz elliye çıkardım, yani, o da sehven oldu. Türkiye yüz elli yıl geriden gidiyor bu konuda. Neden yüz elli yıl? İşte az önce dediniz “Osmanlı neden yıkıldı?”, ona atıfta bulunmak için, hatırlarınız için bunu yapıyorum, çünkü orada da enderunda güncellenmesi gereken bir şeyler var idiyse yapmalıydık. Bilgi acıtır ve evrensel değerdir, nerede varsa gider buluruz, alırız ve hürmet de ederiz. Hiçbir ön yargısı olmayan bir milletiz, geçmişimiz de bu bizim. Hiçbir kompleksimiz de yok. Hele altı yüz yıllık bir birikimi olan bir toplumun herhangi bir kompleksi olacağı kanaatinde değilim ama bağışlayın, şu anda kompleksiler ülkesidir bu ülke.

Peki, ne yapacağız o zaman? Bunları Füsün Hoca size izah edeceği için, Füsün Hoca’ya da haksızlık etmemek için bu işi Hoca teorilendirdiği için saygımın gereği sadece başlıklarından söz edeceğim.

1) Stratejinin öncülleri bilimsel deneme, yaygınlaştırma, iyileştirme ve izleme, bunu öngörmüyorsa bu bir strateji değildir. Sakın TÜBİTAK, TÜSSİDE’nin tuzağına düşüp de bir şey yapmayın. Bizi çünkü düşürmek istediler, marka için yapılacak şeyi tuttular yapmaya kalktılar. “Yok beyler.” dedik, sosyal politikada marka yaklaşımı değil, ben o misyonunuzdan, vizyonunuzdan da anlamam, ben hayallerimizden, bu ülkenin hayallerinden söz edeceğim. Biz sosyal bilimciler olarak oturduk, kendi yöntemimizle orayı mutfak olarak kullandık çalıştaylarda, elinizdeki şu çocuk hakları stratejisini de, şimdi sunacağım üstün yeteneklilerle ilgili stratejiyi de biz belirledik. Aman aman TÜBİTAK, TÜSSİDE deyip TÜBİTAK’ın yalanıyla da oyalanacak değiliz. Cahit Arf Hoca’yı da rahmetle, sevgiyle anarak, on liralara üzerindeki hocamız. Eğer bir TÜBİTAK varsa bu zatın bütün her şeye rağmen, İsmet Paşa’ya rağmen, Süleyman Demirel’e rağmen, yardımcısı -tarih 1963 olmalı, yanlış hatırlıyorsam, kuruluşu TÜBİTAK’ın- o dönemde ne yaptı Hoca? “Bir dakika, buraya karışmayın, kurdunuz, tamam, TÜBİTAK’a karışmayın, bu bizim işimiz.” dedi, karıştırmadı. O dönemini TÜBİTAK’ın altın dönemi olarak görebilirsiniz, hiçbir kompleksiz söylüyorum bunu. O dönemin zatlarının büyük çoğunluğu da hayatta değil, sevgiyle, rahmetle analım. Ama bu TÜBİTAK’ı ben savunmuyorum, 65’ten sonraki TÜBİTAK’ı hiç savunmuyorum. Uygur gezerlerin kolları. Tebrik ederim, bu kollarınıza devam edin, uzatsınlar.

Öncüllerin ikincisi, çoklu modeller, farklı yaklaşımlar. Buna dayanmadığı müddetçe... Çünkü çeşitlendirmeyi göreceğiz birazdan. Yani bu matematik zekâ, biyoloji, araştırma, liderlik, sosyal zekâ, bedensel zekâ, resim zekâsı, sanat ve sanatın bütün alanlarıyla ilgili zekâ, hobi, hobi. Bir insanın zihni hobiye odaklanıyorsa, oradaki bir hafıza durumu var ve onu da siz dikkate almak durumundasınız. Dolayısıyla, çoklu modele yani her alanda çoklu modele, bir tek tekilleştirici, özneyi tekilleştirici, özneyi nesneleştirici değil, özneyi tekilleştirici model. Yani müzikte de birkaç tane modeliniz olmalı, resimde de olmalı.

BAŞKAN – Bu, “model” derken, bu modeller yatay düzlemde mi Hocam, dikey düzlemde mi? Yani seviye farklılığı mı?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Hepsî. Erken çocukluktan başlayarak bağımsız oda modeli üzerinden giriyorum şimdi, birazdan gireceğim o konuya. Erken sorduğunuz için cevap vermek istersem şunu söyleyebilirim: Çünkü

kavramlaştırmayı bilmeden strateji hazırlanmaz. 7 yaş çocuğun biyolojik zekâsıyla, bütün çocukların zekâsıyla 7 yaş üstün yetenekli çocuğun zekâsı aynı değil. 17 olabilir, 21 olabilir, 25 olabilir; deha, dâhi grubuna aitse daha da yüksek olabilir. Biliyorsunuz, ölçüm IQ değil, artık IQ dönemi kapanmıştır; yetenek. Ama bizi bu renge boyayanlar...

Dolayısıyla, buradaki bağımsız oda yaşları, Sayın Başkanım, çok esnek olmak durumunda. Biz buna “göreceli esneklik” de diyebiliriz. Kavramın Türkçesi de kısmen sorunlu ama anlaşılması için bunu geçici kullanıyoruz, göreceli esneklik. Çünkü bir anda Türkiye'nin 0-18 yaş grubunu kapsayacak bir çalışmayı temellendirmek için bütün bu esneklik, fiziki mekân düzenlenmesi, bağımsız oda ve model uygulamasına gidemeyebilirsiniz. O nedenle, bunu yataylık üzerinden pilot uygulamaya geçtiğinizde en az bir beş yıl, ikinci bir beş yıl sınıdıktan sonra ucunu açabilirsiniz. Zaten hepsinin ucu açık olmalı. Ama hiçbirinde tek bir model yok, hiçbirinde de yaş grubu yok. Bunun yalın ifadesi ne olabilir? O da şu: 7 yaşındaki matematik zekâlı bir çocukla 11 yaşındaki bir çocuk aynı bağımsız odada olabilir, okulun aynı bağımsız odasında olabilir. Müzikle ilgili de aynı olabilir, resimle, matematik, coğrafya, tarih, fark etmez, beden; olabilir. Aynı işleri yapmayabilirler. Bir tek beden dili açısından aynı sporu yapamazlar. Hem orada istismar ve ihmal vardır. Yani onu önlemiş olursunuz, o nedenle orada çok özen gerektiren bir nokta var.

3'üncü öncülümüz: Esneklik, dinamiklik ve açıklık, hepsinde ama hepsinde. Bunu yapmayan bir model zaten inandırıcı da olmaz. Hani bazen öğretmen... Bizim ailemizde de öğretmen ağırlıklı insanlar olduğu için biliyoruz. Bazen “Ya bir fizik meraklısı olan çocuk keşfettim, müthiş.” Biri onu anlatıyor. Öbürü diyor ki: “Ya inanılmaz, biyolojiyle ilgili bir çocuk geldi solucanlarla sınıfa. Kızlar bağırıyor, şöyle oldu, böyle oldu ve...” Patenti ona ait olduğu için ne yaptığını söylemek istemiyorum, kendisine ait çünkü. “Ya böyle, öyle mutlu oldum. Bugün mutlu ayrıldım sınıftan.” Diğer farklı çocukları da biraz uyandırmış olmalı ki, heyecanlanmış olmalı ki... Bunları konuştuğumuz için, hep bunları dinlediğimiz için bu bireysel hikâyelerle de kandırılmak istemiyoruz. Yani kardelenlerin öyküsüyle bu ülkeyi kandırmayalım. Kardelenler toprağında güzel. Kardelenler toprağında yetişmeli. Kardelenler toprağında gelişmeli, orada büyümeli. Bir başarılı kız öyküsüyle bir sosyal yalan ihtiyacına girmesin Türkiye. Özellikle de medyanın bu alandaki dili ve tavrı yanlış olduğu için, bu alana da ne yazık ki balıklama girdiği için onunla biz birçok yetenekli çocuğumuzun üstünü örtmüş oluyoruz, tıpkı sokakta yaşayan çocuklar sarmalıyla diğer çocuklarımızın üzerine büyük, daha kalın bir sarmal örttüğümüz gibi.

O zaman, zekâ ve yeteneğin önündeki sarmalı kaldırmak için bizim 4'üncü öncülümüz: İlgili sistemlere entegrasyonun da sağlanması gerekir. Yani her birini eğitim sistemi içerisinde ve eğitim yönetimi bağlamında, yasanın mevzuatına, fiziki ortamından materyaline, sürdürülebilirliğine, yatırımına kadar ilişkilendirmemiz lazım. O zaman siz, az önce arkadaşımız övünerek söylüyor, “Birkaç trilyon yaptık. Trabzon'da olimpiyat, Erzurum'da...” bu yalandan kurtarınız Türkiye'yi canım. Onlar fiziki mekânlardır, onlar başka amaçlarla da kullanılır. Bir kere, iki kere kullanılacak diye, Türkiye'nin bütçesi iyi diye, markalaşıyor diye, Türkiye'yi dünya sistemi, vahşi kapitalizm böyle öngördü diye aman aman olimpiyatların peşine de takılı kalmaktan bu ülke belki kurtarır. Çünkü dünya düzeyinde Türkiye'nin komplekslerini atması için bu başarıları da göstermesi lazım. Yani toplumsal başarısını da bu millet bekliyor.

Diyor ki: “Ya bu kadar yaptınız, tamam da biz ne yaptık?” Bunu yapmadınız. Sporun her alanını kastediyorum, sanatın her alanını kastediyorum. Ve onu yaptığınız zaman da tahammüllü olursunuz canım, her yetenek grubuna tahammüllü olursunuz. Yani birisi hat sanatıyla ilgileniyor diye gerici olmaz; ebruyla ilgilenirken, tezhipte ilgilenen gerici olmaz yani, takunyalı olmaz. Ne olur? Sanatkârdır, muhteremdir, hürmete aittir. Fazıl Say piyanistse, bu ülkeyi dünyada da temsil ediyorsa, üslubu kendisine ait, onun da sanatı vardır, o da değerlidir, hürmete değerlidir, onu da öğrenmiş olur bu toplum. Yani bunun kültürüne ve davranışına da ihtiyacımız var, hepimizin ihtiyacı var. Böyle isim vurgusu yaptım diye, bağışlayın, özel bir kastım yok ama bunu çok duyuyoruz. “Olur mu yani?” Olur efendim yani o da o alanın dahisi canım. Hüseyin Kutlu Bey de bu alanın dahisi. Şimdi biz onu yok saydığımız zaman onu yok etmiş olmayız yani var o. Varlığı anlamlandırmış zekâsıyla, yeteneğiyle, sabırlıyla o dili kullanmış.

Peki, bu stratejinin çevresi ne olmalı? Hem örgün hem yaygın eğitim sistemi olmalı. Kısmen bir iki cümle söylemiştim. Neden millî eğitimin örgünle sınırlı kalmasını da burada açmak istiyorum izninize ve alanı da söylüyorum: Alan, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının. Sayın Fatma Şahin'i de selamlayalım. Güveniyorum da, inşallah, temellendirir, yaparlar. Yeni bir bakanlıktır. O Bakanlığın kurulması da Çocuk Vakfının önerisidir, sizler biliyorsunuz. Ama “Sosyal Politikalar” olmasını istemedik. Biz Sovyetler gibi bir yer istemiyoruz, Çin gibi bir yer istemiyoruz. O adlandırmayı da Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay yapmış, hiç doğru bulmuyorum, yakıştıramadım o sosyoloji profesörümüze. Sadece “aile bakanlığı” olması yeterliydi. Çocuk bakanlığı siz istiyorsunuz, biliyorum Halide Hanım; onu da biz istemiyoruz, sadece aile bakanlığı. Çocuk ailedir, genç ailedir, kadın ailedir, engellileri konuşuyorsanız ailedir, yoksulu konuşuyorsanız ailedir, medeniyetimizin merkezindeki biricik kavram da ailedir. Bu “aile” kelimesinden de kimse rahatsız olmasın canım. Tırnak içinde, muhafazakârlık değil, ben muhafazakâr değilim, Batılı bir kavram.

BAŞKAN – Gençlik Bakanlığımız niye var o zaman Hocam?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Onun kurulmaması gerekiyordu.

BAŞKAN – Yani bir şey varsa öbürkünün de olması lazım. Yıllarca “Kadın Bakanlığı” diye cinsiyet üzerine endeksli bir bakanlık yürüttüler bu memlekette.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Bizim suçumuz ne?

BAŞKAN – Bütün bakanlıklar sizin zaten, her şey sizin.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Sizin bakanlığınız?

BAŞKAN – Erkek bakanlığı onlar. İşte, bu Adalet, Eğitim, hepsi görüyorsunuz yani.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Bendeniz kadın bakanlığına da karşıyım, çocuk bakanlığına da karşıyım çünkü çocuğu nesneleştiren her vurgudan bu ülkenin uzak durması gerekir.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Ailenin dışına taşımamak açısından...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Doğru bulmuyorum. Ailedir ve Sayın Başbakanın yaklaşımını da bu konuda ciddiye alıyorum ve değerli buluyorum ama Sosyal Politikalar Bakanlığı olması değil, bizim önerimiz: Aile bakanlığı yeterlidir. “Aile çocuk bakanlığı” da olabilir demişlerdir. Hayır efendim, aile bakanlığı. Ama “sosyal işler”, “aile ve sosyal işler”, “aile ve sosyal politikalar”, “aile ve sosyal hizmetler” diye bir kategorizasyona giderseniz demiştim, “aile ve sosyal işler” olabilir; kavramlaştırma bu. Fakat Beşir Atalay Bey, nedense bununla övünüyor bu Başbakan Yardımcınız. Sayın Başbakan Yardımcınız duysun: Hiç övünülecek bir şey değil, bir sosyoloji profesörüne de hiç yakışmamıştır. Kanunlar Kararnameler Genel Müdürlüğünde bu Bakanlık hazırlanırken müdahale ettiği anlaşılıyor, hiç doğru değil. Sayın Başbakan haberdar, yenilenecek iki yıl içinde zaten. Neden değil? Ondan sonra “Neden yaygın eğitimi Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına vermeliyiz?” i izah edeceğim iki cümleyle. Çünkü bu Bakanlığı ne yazık ki muhafazakâr politikacılar genelde “yardım etmek” olarak anlıyor. Benim de bu muhafazakâr politikacılardan oldum olası hiç hazzetmediğimi herkes bilir. Neden? Çünkü hep vermeye dayalı. Kanun Hükmünde Kararname burada, siz okudunuz yani Medise de yenisi gelecek. Dedim ki: “Biz mi unuttuk yani bu “sosyal politika”yı? Sosyal politikada koruma mı önceliklidir, önleyicilik mi önemlidir? Niçin burada korumaya vurgu yapıyorsunuz, yardıma vurgu yapıyorsunuz da önleyiciliğe vurgu yapmıyorsunuz? Kusura bakmasın, Kanunlar Kararnamesi de Türkiye’yi uyutan birimin başıdır, her iktidar döneminde, hiç iktidar ayrımı yapmadan; benim kanaatim budur. Ve söyledim kendilerine de, Efan Ala Bey’e de, Davut Bey’e de -Genel Müdürü- bunu nasıl yaptınız yani? Aklievvelliğe bakın ya ve tamamının değişmesi lazım Sayın Başkan. Neye vurgu yapacak? Öncülü önleyicilik olacak.

91’de Aile Şûrası’nın ilki yapıldı, dönemin Bakanı Cemil Çiçek Bey’i yanlış hatırlamıyorsam. O dönemde bazı iyi şeyler yapmaya çalıştılar. O Şûra’nın yapısal komisyonunun temel kararı şuydu, 1’inci Şûra’nın kararlarına bakılabilir, cümle şöyle, birinci tespit cümlesi: “Türk toplumu ve ailesi değer üretmemenin eşğine gelmiştir.” Bu bir tespit cümlesidir. Bunun arkasında çok uzun konuşabiliriz. Ben bugün bunun kritik bir eşikte olduğu kanaatinde olanlardanım. Ve o gün bugündür önleyicilik üzerine hiçbir şey yapmamıştır hükümetlerimiz.

BAŞKAN – Çünkü önleyicilik zekâ isteyen bir şey, daha soyut kavramlar ya Hocam, onu da yapacak, harmanlayacak. Üzgünüm.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Evet. Dolayısıyla, özellikle sosyal bilim alanlarında da bu alanda hep şehir merkezine odaklı çalışmalar yapıldı. Önleyiciliğin en önemli belirleyici coğrafya faktörü köy, belde, kasaba ortamlarıdır ve Türkiye’de köy çocukları güç koşullardaki çocuk grubuna dâhildir artık. Biz söylüyoruz bunu yani her yerde söylüyoruz, literatüre de baksınlar. Ve o nedenle köy vurgusu, belde, küçük yerlerde yaşama vurgusuyla önleyicilik arasındaki ilişkiyi, gizli işsizlik ilişkisini, sosyal güvence yoksunluğu ilişkisini dikkate alarak bu yasanın yeniden temellendirilmesi lazım. Ancak İstanbul’daki köyleri de, Çankaya’daki köyleri de, Kızılay’daki köyleri de unutmadan söylüyorum bunu. Yani bu ülke şehirleşmemiştir, köyleşmiştir. Yolunuz açık olsun yani işiniz çok zor. Bu ülkeyi yönetmeye talip olanların işi gerçekten çok zor. Alabildiğine de köylüleştiriyorsunuz bu ülkeyi, şehirleşmeden uzaklaştırıyorsunuz. O nedenle de önleyici çalışmaları ülke ölçekli bütün Hükümet sosyal programlarında öncelikli olarak görmek isteriz. Politika yapımcılarından bunu görmek isteriz.

Buna rağmen, eğerle devam edersem, eğer bu düzelirse Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Türkiye’deki yaygın eğitimin, yaygın öğretimin bütün başlıklarını -kısmen eğitimi de içine alan tarafı vardır yaygın eğitimin- bütün güzlerini üzerine alırsa, Türkiye’de üstün yetenekliler ve üstün zekâlıları Millî Eğitim Bakanlığının dar koridorlarına ve Ankara duvarlarına hapsedmekten uzaklaşırsınız, kolay uzaklaşırsınız. Neden? Toplumun paydaşı hâline getirirsiniz, toplumu katılım süreçlerine dâhil edersiniz. Katılımcı demokrasi den

herkes söz ediyor, halk yok. Anayasa yapıyorsunuz, halk yok; gene beş yıldızlı otellerde yapıyorsunuz bu işleri, hukukçulara havale ettiniz. Yasaları Kanunlar Kararnemelere havale ettiniz. Bu ülke böyle yönetilmiyor ve problem çözme kabiliyeti olmuyor. Bugün Türkiye'yi siyaseten yöneten İktidarın liderini çekin, bu ülkenin problem çözme kabiliyetini dikkate alarak söylüyorum, bu ülkeyi yönetemezsiniz. O zaman, liderlere mi dayalı yöneteceğiz Türkiye'yi? Hayır. Ama Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı o paydaşığa gelirse... Çünkü bütçesi, onun yatırımları, bütün ülke için...

BAŞKAN – Teknoloji Bakanlığına rol vermiyor musunuz Hocam burada?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Var ama o şeyde...

BAŞKAN – İleride mi?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – O ileride. Çünkü bir kuruldan söz edeceğim. O olacak, Kalkınma Bakanlığı da olacak. Bilim, Teknoloji, Sanayi; o kendisiyle ilişkili tarafıyla olacak, paydaşlar arasında olacak.

Peki, ana yapı kurulmadan üstün yetenekli bireylerin örgün ve yaygın eğitimi mümkün olmayacağı kanısındayım. Bu herhâlde çok abartılı bir şekilde ziyadesiyle ifade edildi tarafımdan.

BAŞKAN – Yani şu anda Necati Bey'in olduğu yeri bu iş için kurulmuş olarak kabul etmiyorsunuz.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Aman efendim ya, aman. Geleceğim, geleceğim.

Grup Başkanlığı da bizim Füsün Hoca'yla önerimizdir. Lütfetti, Ömer Bey -dostumdur, yirmi beş yıllık bir dostumdur- davet ettiler, görüştük, bir bağımsız birim kurulmasını önerdik. Şu raporda var o, Mehmet Davut Demirci'ninkinde var. Dolayısıyla, bağımsız kurul olarak... Yani engellilerden özür dilerim, o dairenin şemsiyesine alındı diye, uzun yıllar oldu diye engellilere yönelik herhangi bir hürmetsizliğim olamaz. Ama ben ve bizim sosyal bilimci arkadaşlarla çalıştığımız ve gövdesini en azından çıktığımız yaklaşım içerisinde bağımsız bir birim olması.

BAŞKAN – Bağımsızlıktan kastınız ne?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Yani bizim kanaatimiz, orada eğer millî eğitim yeniden yapılandırılacaksa bir genel müdürlük düzeyinde olmalı ya da Bakanlığın statüsüne de çok uygun olarak bağımsız daire başkanlığıydı.

BAŞKAN – Bağımsızlıktan kastınız...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Daire başkanı...

BAŞKAN – Bağımsız derken...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Bir genel müdürlük şemsiyesinin altında değil.

BAŞKAN – Direkt Bakana bağlı, öyle mi?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Evet. Yani Talim Terbiye Kurulu Başkanı Müsteşarla eşit. Millî Eğitimci arkadaşımız var mı burada? Yasada öyle geçiyor, eşittir. Dolayısıyla, direkt bakana bağlı. Öyle daire başkanlıkları var. Şimdi, yeniden yapılandırdı, iyi niyetini biliyorum Sayın Dinçer'in. Ama Grup Başkanlığını da kişileştirmeden; bir isimden söz ettiniz, ben isimlere atıfta bulunuyorsam onların bedelini ödeyeceğim...

BAŞKAN – İsmi hatırlayamadığımız için...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Ama Grup Başkanlığının nasıl olması gerektiğine gelince onu söyleyeceğim. Ve ana yapı kurulmadan noktası içinde örgün ve yaygın eğitimi eğer biz kökten ele alamazsak Türkiye'de bu millî eğitimde zihniyet değişikliği yapamayız. Oyuna oynaşa devam edin Ankaralılar, bununla bir şey değiştiremezsiniz.

Bir vurgu yaptım, dünyadaki bu 75'lerde başlayan ivme 90'larda artık tam dünyada yaygınlaşmaya başladı. Türkiye ise henüz buna gelmedi. Şimdi, bir eşik diyorsanız buna, Sayın Başbakanın inisiyatifiyle 2004'teki kongrenin himayelerinde düzenlenmiş olmasını, işte, o iklimi dikkate alırsanız, ona teşekkür ederiz, arkadaşlarımız adına teşekkür ederiz ama yol alınamadığını, alınamayışının temel nedeninin dönemin Millî Eğitim Bakanı olduğunu, Hüseyin Çelik Bey olduğunu herkes kayıtlara geçsin. Ve bir özür borcu var bu ülkeye bu Bakanın, bu siyasi temsilcinin bir özür borcu var. Bütün zekâ ve yeteneklere, döneminde yapılan haksızlıklar nedeniyle, Türkiye kadar, açması gereken çiçek kadar özür borcu var, bütün inançlarımla söylüyorum.

Her çocuğu içine alacak, etiketlemeyen, ucu açık, çoklu modellere dayalı bir strateji; ana düşünce bu. Peki, ne yapacak bu? Tekil yetenekleri değil, istidat ve bütün marifetleri ortaya çıkaracak. Hangimizin çocuğu olursa, hepsi bizim çocuğumuz. Zaten "Niye biz açık yarayla dolaşyoruz ve yaşıyoruz?" diye bize soruyorlar, "Niye bu kadar ısrar ediyorsunuz memleketin bu çocuk meselesine?" diye. Evet, ben açık yarayla dolaşmayı... O bana bir elbise gibi, ruhuma böyle bir elbise oldu. Ancak ben kendi çocuklarım için bu işlerle ilgilenmedim, siz biliyorsunuz. 2 oğlum da hele benden zekiler yani. Eğer her doğan çocuğu kendi çocuğunuz kabul etmiyorsanız çocuk

konusuyla ilgilenmenize ben inanmıyorum, sahilliğinize inanmıyorum. Biyolojik anne babalık değildir sadece annelik, babalık; ruhi anne babalık vardır ve evrenseldir bu ve bu sadece bu topraklarda doğmuş çocuklarla ilgili değildir. Bu nedenle de marifet konusunda yeryüzündeki bütün istidatların gelişmesine imkân sağlayacak bir eğitim sistemine var mısınız, yok musunuz? Asıl soru da budur.

Şimdi, burada yine Sayın Başbakan'a vurgu yapacağım ve ondan sonra stratejiyle iki belgeyi sunacağım, tamamlayacağım.

Biz bu çalışmalarını yaparken -siz lütfedip Çocuk Vakfına ziyarete geldiğinizde geçen sene kısmen ifade etmişim- Sayın Başbakanla yaptığımız görüşmeden... İfade ettim, ben bunlardan haberdar değildim. Bendeniz de otuz yıllık bir dostuyum ama ulaşamadım. Ben çünkü çok beceriksizim. Sağ olun, bana ulaştınız yani ben sizin Komisyonunuza bile ulaşmayı beceremeyebilirim, rahatım yani çünkü talep etmiyoruz. Aman aman kendimizi ağırdan aldığımız için değil, "Herhâlde ilgililer, bulur, bilirler." diyoruz. Yani öyle bir sitemleri de oldu Sayın Başbakanın. İyi niyetinden hiç şüphem olmadığı için söylüyorum ve orada o görüşmede iki karar verdiler. Birisi dün akşam kabul edilen 1. Türkiye Çocuk Hakları Stratejisi Belgesi. Dün akşam kabul edildi, düşünün, 27 Şubat 2011, 2011 Şubatından sonra. Yine Başbakanın talimatlarıyla sonuçlandı, teşekkür ediyorum. İlgili Sayın Bakanımızın da içtenliği için teşekkür ediyorum Fatma Şahin'e. İnşallah hayata geçer. Ve orada iki talimat verdiler. Biri üstün yeteneklilerle ilgili stratejinin tamamlanması ve kendilerine arz edilmesi, iki...

BAŞKAN – Başbakan...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Sayın Başbakan. 9 Aralık 2010, saat on bir, Haliç Kongre Merkezi'ndeki ofisinde; kendileri davet ettiler. Türkiye Yetenekleri Geliştirme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Taslağı. Siz biliyorsunuz, yeni duyacak sayın milletvekili arkadaşlarımız varsa da bunu kimseye veremeyiz. Gerekçelerini yeni bitirdik, Profesör Aydın Gülan Hoca'mızla. Füsün Akarsu, TÜBİTAK, TÜSSİDE'nin Dönem Müdürü Necmettin Oktay Hoca, Doçent Doktor Melikşah Yasin, Profesör Doktor Süleyman Çetin Özoğlu Hoca ve bendenizden oluşan bir yazım grubuyla başladık. Gene bir atıfta bulunuyorum kayıtlarda bulunsun diye: Türkiye böyle idare ediliyor. Sayın Başbakan talimatını Başbakan Müsteşarımız Sayın Efkân Ala Bey'e verdiği hâlde, bir müsteşar yardımcısı görevlendirildiği hâlde, geçtiğimiz seçimden önce yetişecek bu çalışmaya "Şimdi teknik nedenleri yetişmez." dediler ve topu taca attılar. Kutluyorum Ankara'nızın bürokrasisini Kanunlar Kararnameler Genel Müdürlüğü üzerinden. Ve biz müdahale ettik, evet, müdahale ettik, inisiyatifini üzerimize aldık. Biz halkız ayrıca, yaparız yani yaparız, bakarız sonra. Hayal güzeldir, hayallerimizle yaşamak güzeldir, ne yapalım? Sonra çorbasını içeriz bir işe yaramasa da. Evet, bunu biz sonuçlandırdık, birkaç gün içinde Sayın Başbakan'a arz edilecek. 18 maddelik bir yasadır bu ve yasanın sadece amaç ve kapsamını okumak istiyorum ve gerekçesini.

"Bu kanunun amacı, bireylerdeki yeteneklerin belirlenmesi, geliştirilmesi, ülke yararına verimli hâle getirilmesi için gerekli strateji ve politikaları tespit eden, araştırma geliştirme ve uygulamaları özendirilen, gerekli altyapı ve araçların oluşturulmasına katkı sağlayan, ilgili kurum ve tüzel kişilerle iş birliğini kuran, ülkede yeteneklerin geliştirilmesi kültürünü yaygınlaştırmaya yönelik faaliyetleri yürütmek amacıyla Türkiye Yetenekleri Geliştirme Kurumunun kuruluş, görev ve yetkilerinin düzenlenmesidir." Taslak bu.

Gerekçesi kısaca şöyle... Ana gerekçesini okuyarak sizi yormak istemiyorum. Kurumun amaç ve kapsam maddesinin de, Türkiye Yetenekleri Geliştirme Kurumunun kuruluş, görev ve yetkileri düzenlenmiştir. Kapsam maddesinde kuruma sürdürülebilir bir yaklaşımla yeteneklerin belirlenmesi ve geliştirilmesi için stratejinin ve politikaların tespit edilmesi görevi yanında özendirme faaliyetleri icra etmek, bu alandaki diğer görevli ve yetkili kurum ve kuruluşlarla iş birliğini sağlamak, yetenekleri olumsuzlukta eşitleyici, tek tipleyici anlayış yerine yeteneklerin geliştirilmesine imkân sağlayan kültürel ortamların yaygınlaştırılmasına dair görev ve yetkiler verildiği düzenlenmiştir. Gerekçesinde bu var.

Paydaşlara gelince...

BAŞKAN – Hocam, kiminle ilişkili? Genel müdürlük...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Özerk.

BAŞKAN – Yani bir Enerji Kurulu gibi değil mi?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Gibi, kurum, bağımsız, özerk, üst düzey politika belirleyen...

Çünkü bunlar tartışıldı...

BAŞKAN – Üyeleri nasıl tespit edilecek?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Üyeleri, az önce sözünü ettiğiniz paydaşlara o sırada cevap vermedim. Kısaca, Millî Eğitim Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı...

BAŞKAN – Mediste mi seçilecek bunlar? RTÜK gibi mi olacak seçimi?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Hayır, Başbakan atayacak.

BAŞKAN – Hepsini Başbakan atayacak.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Evet. Özerk bir yapı. Dünya modellerini de inceledik, Türkiye'nin idari yapısını da inceledik, Osmanlı dönemini de inceledik. Tabii, bu öngörü. Sayın Başbakanla görüştüğümüz...

BAŞKAN – Orada seçilenlerin kalitesini ve...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Tabii, var hepsi. Etik kurul dâhil, yasada var. O zaman şöyle söyleyeyim...

BAŞKAN – Çünkü hatır gönül işleri giriyor biliyorsunuz. Hani açıkta kalan birkaç kişi varsa ondan sonra atıyorlar.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – E, ona ben karşı çıkacağım yani. Ateş topu kucağımda geleceğim Ankara'nıza, "Ey millet, buna karşı çıkın." diyeceğim. Gene de çıkarırsınız yasayı Medisten ama itiraz ederiz.

BAŞKAN – Yani önerilenler arasından falan seçilse mesela.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Öneri var tabii. Ama sonuç itibarıyla bir kurul, başkanı var ve çok üst düzey bir kurul.

BAŞKAN – Bu, İnsan Hakları Kurulu gibi falan değil, değil mi?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Yok efendim, aman aman. Öyle kurulları ben kapatma kararı almalarını tavsiye ettim yani.

BAŞKAN – Ankara seviyor kurul kurmayı da sonra dağıtması zor oluyor ondan sonra. Her taraf kurul kurul, fonksiyonsuz...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Yok, öyle bir şey değil. Kurul çok etkin ve çocukların da içinde olacağı bir kurul, tahmin edeceğimiz gibi, gençlerin yer alacağı, alanında üstün başarılı olan insanların yer alacağı bir danışma kurulu olacak bir şey.

BAŞKAN – Ama tekil atamaya onu verdiniz mi Hocam...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Efendim, yani adaylar arasından Sayın Başbakan takdir buyuracak. Medis istiyorsanız Meclisiniz karar verir ama biz bunu öyle öngördük.

BAŞKAN – Hocam, şöyle, affınıza sığınarak söylüyorum: Zaten bu kuruldaki insanlar öngörü, tasavvur yani farklılıkları olan insanlar olacak ama siyasetin tercih ettiği insanların, maalesef, birinde iyi olsa, öbüründe... Bunu Talim Terbiye Kurulunda yaşadık biz daha önce. Yani kurulun ciddi olması, oranın başkanının müsteşara denk olması falan bir şeyi değiştirmiyor; nihayetinde hemşehricilikti, oydu buydu derken kurumlar şeyinden çıkıyor. Bence bir de üstünü vasat seçemez yani. Siyaset vasatların alanıdır, kabul edelim bunu, doğaldır, vasatların alanıdır. Eğer siz bunu, tercihi vasatların alanına bıraktığınız zaman biter orası yani hayali biter Türkiye'nin.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Şimdi, özür dilerim, benden vasatları seçmemiz gerektiğine yönelik bir ima mı aldınız Sayın Başkan?

BAŞKAN – Hayır, hayır. Yani ona tedbiren bir şey yapmamız lazım.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Biz onu yaptık, öngörümüz bu. Dünya modellerine de baktık. O kaygılarınızı bendeniz başta taşıyordum, taşıdığımı siz önceden de iyi biliyorsunuz. Ancak burada Meclis de seçebilir, Cumhurbaşkanlığı da atayabilir ama adaylar arasından olmalı. Yani tek seçmiyor, adaylar arasından seçim yapıyor.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Adayların belirlenmesi nasıl olacak?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Bir yönetmelikle olacak. Yani onlar gerçekten, Sayın Başkanın ifade ettiği gibi, adaylar arasından çok seçici davranılacak. Yani en azından çapı itibarıyla, tamam, biz dehalarını seçmiyoruz ama...

BAŞKAN – Hayır, bir projesi olmamış adamlar falan gelir oturur oraya.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Aman efendim, öyle şey değil; burada onu belirliyor zaten. O nedenle, 13 kişiden oluşuyor, bir de danışma kurulu ve danışma kurulu da bu dediğimiz zekâ ve yetenekleri açısından gerçekten kendini kanıtlamış, çocuk da olsa, genç de olsa, balıkçı da olsa fark etmez.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Dünyada bir uygulaması var mı?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Bunun dünyada uygulaması yok. Bunun bizim geliştirdiğimiz bir model olduğunu söylemek istiyorum. Yani Enderun'daki seçime, çocukların seçimini çok değerli bulduğumu ifade ettim. Onun bugüne

tarafını örnek vermemiştim, boşlukta kaldı. O da şu: Eğer gidip, böyle, tanılayıp BİLSEM'lere koyup "Benim çocuğum deha." diye, affedersin, kapı kapı aileleri doluşturursanız bu ayıbı da yaşatırsınız Türkiye'ye ve o ailelere karşı mahcup olursunuz. Dolayısıyla, ben o seçimin, beş yüz otuz beş senelik geleneğin çok doğru olduğu kanaatini taşıyorum.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Hocam'a bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN – Peki, dağılır mı şeyiniz?

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Hocam, dediniz ki: "Bunun dünyada modeli yok." Hâlbuki bizim sizden önce kabul ettiğimiz ve fikirlerinden istifade ettiğimiz profesör hocalarımızdan bir tanesi dedi ki: "Yetenekleri belirleme noktasındaki sınav sistemindeki sorular bile bizde henüz yok, Amerika patentli alıyoruz."

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Doğru.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Şimdi, o soruları oluşturmadan böyle bir model mi teklif ettiniz bize?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Tabii. Teşekkür ederim.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Ben teşekkür ederim.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Tabii, sizin hocalarınız ne söyledi...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Benim hocam değil, buraya gelen...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Buraya gelen hocaların kafası çok karışık, benimki en karışık olanı.

Bizi de çok da ciddiye almayın.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Yani barkodlu olarak soruların bile Amerika'ya parasını gönderen bir yapımız olduğu söylendiği için söylüyorum.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Eyvallah, aynen doğru Değerli Milletvekilimiz, doğru. Bir örnek vereceğim şimdi, orada da bir gönderme yapalım: Almanya'da yapılan yıllık okula kayıt sistemi içerisindeki yetenek ve zekâ belirlemeleri konusunda bilginiz vardır. Sadece Türkiye'den değil, parantez içinde, göçmenlerden giden çocukların yüzde 23'ünün engelli statüde olduğunu biliyor musunuz? Tespitin bu yönde... Biliyorsunuz değil mi? Şimdi, bu çağdaş dünyada oluyor yani. Köln'de oluyor, Berlin'de oluyor. Ben geçen de gittim, birisi, bir kadın bana sarıldı arkadan, dedi ki: "Siz bu olmalısınız. Ne işin var Köln'de?" Dedim ki: "Hayrola, bizim Köln'de akrabamız yoktu." Dedi ki: "CNN Türk'te bir şey konuştunuz. Ben bu acıyı anlatamıyorum buradaki eğitim müşavirine. Kime anlatacağım bunu?" "E, kültür müşavirine anlat, bunun kültürel tarafı da var. Git, büyükelçiye anlat veya konsolosa anlat, kapısını çal, bir talepte bulunun." dedim. "Beni hiçbiri dinlemedi, 'Dilekçe yaz.' dediler." dedi. Ben, özür dilerim, ırk vurgusu yapmıyorum ama göçmenler diyor, yüzde 23'ü engelli çıkıyor ve onları o eğitime tabi tutan bir Almanya'dan söz ediyoruz. Şimdi, Almanya altı yıldır bunun daha pahalıya mal olduğunu öğrenmiş. O nedenle, Beyefendi'nin sorduğu konuda...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Hocam, aslında onu şöyle söylesenize: Geri zekâlı statüsünde eğitime tabi tutuluyorlar.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Yani anlaşılmalıdır.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Hayır ama ifade öyle Hocam orada, engelli değil. Yani ben de orada... Ben öğretmenlikten geliyorum. Orada öğrencilerim var. Onların da serzenişlerini aldığım için söylüyorum. Yani "Hocam, bizim çocuklarımız –tırnak içinde- Türk çocuklarını geri zekâlı hükmünde eğitime alıyorlar." sözü o zaman beni de acıtmıştı. "Bilgi insanı acıtır ama bir o kadar sorumluluk yükler." düşüncesiyle bunun açılmasını istediğim için soruyorum.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Sağ olunuz efendim. Ben o kelimeyi böyle konularda konuşurken çok içim acıyor tekrar, o nedenle "engelli" diyerek... Çünkü zihinsel engelli, eğitilebilir, öğretilbilir eğitimi verdikleri için aynen hemfikiriz.

Burada sözünü ettiğimiz kurumda, kurumu yönetecek başkan dâhil olmak üzere, kurumu yönetecek insanların bu üst düzey insan grubundan olması gerekecek ve bunun da daha iyi anlaşılması için, faaliyete hâkim olan ilkeleri bölümü yasanın nedir? Biz bunu, bütün dünya modellerini de sınadık gerçekten ve onlara dayalı olarak hazırladık.

Altı ilkesi var: "Yeteneklerin geliştirilmesinin çatışan diğer kamu yararlarına nazaran üstün kamu yararı teşkil ettiği, yeteneklerin gerektirdiği, o yeteneğe özgü düzenlemenin esas olduğu, yeteneklere göre uyarlanmış her bir özgün düzenlemenin kişiyi değil, yeteneği geliştirmeye yönelik olduğu için imtiyaz sayılmaması gerektiği, bu kanunla düzenlenmiş kurumun özel yetki ve görevlerle donatılmış olması sebebiyle kararlarının alanında öncelikle bağlayıcılık taşıdığı, yeteneklerin geliştirilmesine yönelik örgün eğitim dışı her türlü eğitim faaliyetlerinde kurumun düzenleme ve izinlerin gerekli ve yeterli olduğu diğer bakanlık ve kuruluşların düzenlemelerine tabi olunmadığı hususları düzenlemelerin anlam, kapsam ve sonuçlarının yorumlanmasında esas alınır." Bunun üyeleri

arasında Millî Eğitim Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı -özellikle kültür, sanat alanları nedeniyle- olmak üzere TÜBA, TÜBİTAK, TOBB, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerin varsa bu alanda yetkin ismi. Var mı, yok mu; onu siz değerlendirebilirsiniz. Dolayısıyla...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Sağlık Bakanlığı var mı Hocam?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Var efendim, var. Olması gerekiyor. Unutmayınız, dünyada şu anda üstün zekâlı ve yetenekli bireylerle ilgili en köklü araştırma tıbbi alanda yapılmaktadır. Beyin araştırmaları, genetik araştırmalar yapılmaktadır. Parantez içinde değil, direkt söylüyorum: Ne yazık ki -yine tırnak içinde- “üçüncü dünya ülkeleri” dedikleri... Biz kaçınıcıyız, bilmiyoruz. Ben bütün dünyanın birinci ülke olduğuna inanıyorum, insanın her olduğu yerin. Ama netice itibarıyla bu ülkelerde bu kobay çalışmaların da yürütüldüğünü biliyoruz, beyin çalışmaları.

Bu nedenle, biz, şimdi, Türkiye’ye önermiş olduğumuz bir, strateji; iki, bu kurum ekseninde... Çok da fazla üzerinde durmak istemiyorum bu noktadan sonra. Şu nedenle durmak istemiyorum: Eğer bir bakanlığın üzerinden bu okumayı yaparsak, o bakanlıktaki insanları suçlu ilan ederiz, onun dışında, Türkiye’deki diğer bakanlıkların hiçbir görevi yokmuş, politika yapıcıların yokmuş, Meclis’in hiçbir eksiği yokmuş gibi anlaşılır. Hayır, o kanaatte değilim. Yani tek başına Millî Eğitim Bakanlığına yönelik değil söyleyeceklerim ve bundan sonra belki söylemek isteyeceklerim. Eğer sadece fakat...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Bu bakanlıkları Hocam söylüyorsanız, bunların tabii bir koordinasyon bakanlığı olarak da herhâlde Millî Eğitim diyorsunuz.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Öyle. Orada payına ziyadesiyle düşen düşüyor. Çünkü Türkiye bugüne kadar uyurgezer hâlde tuttuğu bu konuyu... Ne yazık ki -çok da bizi acıtacak- çalışmaları yapmadığı için YÖK’ü ve bizim entelektüellerimizi, akil insanlarımızı da sorumluluktan uzak tutmamalıyız. Ne kadarsa payımız, hepimizin bu kadar payı olduğunu da düşünüyorum. Bu nedenle, izin vererseniz, YÖK’ü kenarda tutmayayım. Gelmiş geçmiş, kuruluşundan beri üniversite kurumlarıyla ilgili olan bütün ilgililerin de payına ne kadar düşecekse onlar düşsün yoksa içimde kalır, gerçekten içimde kalır.

TÜBİTAK’ın yasası da burada. Evet, 63, değişiklik maddeleriyle beraber... TÜBİTAK’ın da neden bu alanda sadece para dağıttığını, sadece böyle deha yetiştirmek isteyen anlayışa destek verdiğini ve harcadığı paraların büyük bir kısmının da... Sayın Başbakan bu konuda çok haklı. “400 milyon dolar yatırım yaptık. Bunlar bu ülkenin insanına nasıl geri dönecek?” Bu bize geri beyanda bulunulmamıştır. Sayın Başbakan irade koymuştur, desteğini vermiştir, bu soruyu ben bir sade vatandaş olarak soruyorum ama bunun vebali de Sayın Başbakanadır.

BAŞKAN – Kime soruyorsunuz Hocam?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Hepimize soruyorum.

BAŞKAN – Hangi 400 milyon?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – TÜBİTAK. Sayın Başbakan 400 milyon dolar ödediğini söyledi, TÜBİTAK’a sadece Araştırma Destek Fonu’ndan bir yılda. Benimle konuştuğu 2010 yılı. O yıllla sınırlı bir rakam ve onlar raflarda, bu ülkeye nasıl dönecek? Yani bilimin üretilmesine yönelik, çocukları, gençleri bilime yönlendirme noktasında eğer biz artı değer, bir değer üretimi sağlayamaz, bunun geri dönüşümünü ülkenin gelişmesine, kalkınmasına, her alanına yansıtamazsak TÜBİTAK görevini yapmış mı olur? Yapmamıştır, bugün de yapmıyor; güle güle, yapmasın bakalım.

Dolayısıyla, şu YÖK’ün kısaca raporunu... Özur dilerim, bulacağım onu.

Sözünü ettiğim Kore yasasından bir yasa size hediye ediyorum. Orijinal çeviri değildir, resmî çeviri değildir; biz bir doktoralı öğrenciyle, Aydın Gülan Hoca’nın yanında doktora yapan bir Koreliyle çevirisini yaptık. Cumhurbaşkanlığı üzerinden bir kurum modeli öneriyor. Beyin gücüne dayalı ve onların istihdamlarına dayalı bir model öneriyor. Dikkatinizde bulunabilir. Yani dünyada en son yasa olduğu için dikkatinizde bulunabilir.

YÖK’le ilgili konu da kısaca şöyle: Sayın Başkanım, YÖK, “Şimdiye kadar bu konuda hiçbir şey yapılmadı.” diye bir görüşmemiz oldu bir televizyon programı nedeniyle; alınmışlar, çok alınganlar YÖK’ü yönetenler, bu ülkeyi yönetenler. Anlıyorum, alınganlık güzel bir şeydir, bir sorumluluk duymuşlar ama netice itibarıyla YÖK’ün hiçbir şey yapmadığını söyledik, sonra raporlandırdık ama o rapor şunların arasından çıkmadı. Ve Yusuf Ziya Özcan Bey’e sunuldu, cevap dahi verilmedi. Başkan Vekili Yekta Saraç Arkadaşımız aracılığıyla gönderdik, Sayın Yekta Saraç’tan da geri dönüş olmadı bugüne kadar. O nedenle, YÖK’ün temsilcilerinin raporuna çok güzel cevap yazabileceğimizi düşünüyoruz raporumuz açıklanırsa. Çünkü bu alanda ne bilimsel çalışma yaptırdılar bu arkadaşlar ne doğru dürüst doktora programları öngördüler ne de yurt dışına giden arkadaşların bir anlamda bilim üretimi

konusundaki katkıları alındı. Dolayısıyla, YÖK'ün bu konuda söyleyecek hiçbir sözü yok. Bir şeyler yapmak isteyen hocaları istisna tutarak söylemek gerekirse, Türkiye genelinde YÖK'te bir bu alanın eğitimini verecek bilim dallarının kurulması... Çünkü eğer biz stratejiyle ilgili süreci başlatırsak yani evi çatıdan değil, temelden yapmaya başlarsak bizim birinci derecede insan kaynağına ihtiyacımız var ve Türkiye'de bir tek bölüm var, Hasan Ali Yücel Fakültesinde, bildiğiniz gibi. Ne yazık ki bu bölümün öğrencileri bu alanın eğitiminde değil, sınıf öğretmeni oluyorlar genellikle, olabilirlerse, sınavı kazanabilirlerse öğretmen oluyorlar, başka bir şey olamıyorlar.

BAŞKAN – Hocam, şimdi, yok diyoruz da bu kurumları. Belki dışarıdan bizim beklentilerimiz çok farklı, hayal ettiğimiz, kurgusuna bir eylem yüklediğimiz kurumlar. Bunlardan birisi RTÜK, diyelim, bunlardan birisi YÖK. Ben beş-altı sene yani geçen dönem komisyon raporuna eklemek üzere “Bu memleketin konjonktürel şeyini kim belirler?” yani bir sürü üniversite açılıyor, bu çocuklara “Önümüzdeki on yıl meslek tercihleri ne olmalı?” bir öngörümüz olması lazım. O nereden bilsin ki altı ayda okuyabileceği bir sertifika programını bu memlekette dört yıl üniversite yerine koyup da meslek olmayan bir şeyin meslek olarak kendine dayatıldığını? Mesul değildir bundan. Kalktım ben YÖK'e gittim, çaldım kapılarını, dedim ki: “Böyle, önümüzdeki on-yirmi yılı öngören ve üniversitelerde açılacak fakülte ve merkezlerle ilgili bir planınızı istiyorum ben.” YÖK bize dedi ki: “Bu, YÖK'ün işi değil.” Bir kere bunu kabul edelim, “Bu, YÖK'ün işi değil.” dedi.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Kimin, TÜBİTAK'ın işi mi?

BAŞKAN – “Peki, kimin işidir bu?” dedik, dedi ki: “Millî Eğitim Bakanlığının işi.” Biz de kalktık, Millî Eğitim Bakanlığında YÖK'ten ilgili bir müdür ismi verdiler, oraya gittik. Hüseyin Bey'di o zaman Bakan sanıyorum. Millî Eğitim Bakanlığına sorduk, dedik ki: “Bunu kim yapıyor?” Onlar dedi: “Bizim de işimiz değil.” Ben kalktım, TÜBİTAK'a gittim. “Ya ben bu işin muhatabını bulamadım Ankara'da. Rica etsem, hiç olmazsa siz yapar mısınız?” O zaman bir hanım arkadaş vardı, hoca. O dönemde onlar bir çalışma yaptılar, Nükhet Hanımlar, bir ortalıkta dolaşan çalışma o.

İkinci komisyon çalışmasında -ben bunu kafaya taktım- YÖK'teki arkadaşla Millî Eğitimdeki arkadaşı yan yana getirdim. Birisi YÖK'te Başkan Yardımcısıydı sanıyorum -hatırlamıyorum ismini, yanlış bir şey söyleyemeyim- yetkili birisi, birisi de Millî Eğitim Bakanlığının içinde yetkili birisi; bu masada oturuyorlar. “Birbirinizle tanışıyor musunuz?” dedim ve onlar birbirlerini tanıyorlardı Hocam.

Şimdi, böyle bir yapının içinde biz ne bekliyoruz? YÖK dediğiniz yerde ben ne bekleyebilirim? Ben buraya konuk çağıracağım, oturup kalkıp arkadaşla düşünüyoruz “Bizim çağırdığımız yerde bize kim cevap verebilir?” Kim verebilir yani? Hani adı kocaman kocaman insanlar ama emin olun, muhatabım yok. Mesela ben bu konuyu “Niye bu bölümü açmıyorsunuz?” diye oradan Devlet Planlamaya geçtim: “Kardeşim, siz bakanlıklarla çalışırken şu kadar çocuk bakacağız diyorsunuz, şu kadar çocuk alacağız diyorsunuz. Bunlar için öğretmeni nereden sağlayacağınızı düşünüp de bu planlamanın içine bu kadar insan yetiştirmeli...” Bana komik komik cevap veriyorlar. “Dün ama hiç yoktu, 3 taneydi, bugün 33 tane oldu Sayın Vekilim; buna da şükredin.” gibi böyle komik komik... Başbakan'a da raporu verirken “Yüzde bin arttı efendim, yüzde 3 bin arttı.” gibi hiç alakası olmayan... Yani komik artış ihtiyaç karşılamış.

Dün sorduk gelen birine: “Bu üstün yeteneklilerle ilgili kaç yılda bugünün ihtiyacını gerçekleştirecek öğretmen yetiştirebilir?” Yani genelde kamunun verdiği rakamlar maalesef şöyle: Eğitimi artıran rakamlardan çok, çağ nüfusunun azalmasıyla denkleşecek rakamları verirler bize. “Beş sene sonra şu seviyede olacak.” dediği zaman “Bu kadar öğretmen eğittim.” anlamına gelmiyor veriler, çağ nüfusu azalacağı için... Ne demek istediğimi anlatabiliyorum değil mi? Maalesef böyle. Yani karşıımızdaki yapı aptal monitör yapısı, hani değmediğin süre içinde hareket etmeyen bir yapı. Onun için biz yürüyemiyoruz.

Bürokrasi dediğimiz yerde de kendi kurumunu içinde yaşatma ve kurumunu yaşatma iradesi içgüdü, hizmet ettiği kitleyi yaşatma içgüdüünün daha önünde geliyor. Bakın, eğitimde öğretmenin dışında herhangi bir şeyi bugüne kadar konuşan bir millî eğitim sohbeti gördünüz mü siz? Bu memleketin her televizyonunda, haftada en az iki programda, hangi topun hangi adamın ayağında hangi kaleye nasıl girdiğini onlarca adam tartışıyor Hocam. Niye tartışıyor? Çünkü her top, her gol milyon dolar. Şimdi, ben üstün yetenekli çocukların annelerine soruyorum: “Sen niçin seviniyorsun? Çocuklarının bacakları uzun olsaydı bir kulüp tarafından alınma ihtimali var ve büyük para eder durumdaydı. Oysa şimdi kapı kapı dilenip çocuğuna aynı bir lokma ekmek ister gibi bir lokma bilgi istemeye çalışıyorsun ve karşında böyle bir malzeme yok maalesef.”

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – İzinizle YÖK'le ilgili bizim tespitlerimize özellikle Sayın Yusuf Ziya Özcan Bey -şimdi galiba bir büyükelçi oldu bu zat- cevap dahi vermediği için 13 Mayıs 2010 tarihli rapora... Yolu açık olsun, ne diyeyim ben?

BAŞKAN – Açık olsun deme Hocam. Şimdi, arkadaşlar haklı olarak soruyor, “Herkesin yolu açık olursa başımız dertten kurtulmaz.” diyor. Kapalı olsun Hocam.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – İyilik diliyorum, ne diyeyim ben? Kötülük dilemem ben.

BAŞKAN – Yolu açık olup ne iyiliği diliyorsun? Kötülüğün zulmünü artırır daha çok kötü olanlar.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – O zaman, siz söylediniz, tercüman oldunuz.

BAŞKAN – Yolu kıvrılsın yani geri dönsün.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Ve biz bu çalışmayı yaptık, bir çalıştay yaptık. Bu 2,5 sayfalık bir özet rapor. Onu arkadaşlarınıza gönderirim ben. Bunun arkasında da özellikle uzman arkadaşlarımız ve...

KOMİSYON UZMANI – İnternet’te olan mı acaba?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Şundan alabilirsiniz ama bu tek nüsha kaldı.

Bu raporun arkasında, dünyadaki 23 merkezin -Google’ dan hemen girebileceğiniz ve özellikle bu alanın araştırmalarına vurgu yapan- bir de “Üniversiteler dünyada ne yapıyor?” için size burası, Google teyze sağlar, filtrelersiniz; bilgi notu, Komisyona sunabilirsiniz. Uzman arkadaşlar için söylüyorum.

Ama bizim bu YÖK’le ilgili beklentilerimizi abartmadan söylemek gerekirse, artık yeni bir YÖK veya YÖK olacak mı, yok mu olacak; her neyse onun üzerinden anlamlandırma yapmamız gerekir. Altı başlığı önemli, diğerleri de, biri de... Fransa’da bulunmuş olan arkadaşımız var mı? Özellikle hâlâ devam eden açık uçlu üniversite, Collège de France, her yaştan, her yetenekten, diplomalı/diplomasız yeteneklerin eğitim verdiği bir açık üniversite.

BAŞKAN – Paralı mı Hocam?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Bildiğim kadarıyla ücretsiz. Küçük oğlum da izliyor şimdi orayı bir süredir, dört-beş senedir. Ve büyük bir gelenek. Bu konuyu da Sayın Aydın Gülan Hoca’ mız özellikle bu rapora dâhil etmişti. Neden? “Yahu, bu YÖK bir şey yapamıyorsa biz ne yapabiliriz?” diye. Yani acaba -yaygın eğitim bağlamında vurgu yapmamızın nedeni de o- açık uçlu üniversite modeli olarak yetenekleri öne çıkaracak ve toplumdaki farklılığın bedeli döngüsünün bedelini ödeyen, önce aileler olmak üzere, ilk yüzleşme alanları olarak bu modeli yaygınlaştırabilir miyiz? Bu yaklaşımı yaygınlaştırabilir miyiz? Çünkü orada peynirci de ders veriyor ama bir matematik profesörü de ders alıyor. Orada bir pilot da ders veriyor, eski bir sağlık bakanı da, meclis başkanı da öğrenci. Tematikler üzerinden bütün yetenek alanlarına yönelik bir vurgu.

BAŞKAN – Kurstan farkı ne Hocam? Bizim Halk Eğitim ve İSMEK’lerden mesela farkı ne?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Hayır, hayır, kurs değil. Oraya girdiğiniz zaman gerçekten onu hak edecekseniz orada bulunabiliyorsunuz.

BAŞKAN – Seçimi nasıl yapıyorlar?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Seçimi bizzat hoca belirliyor, sınıyor ve öğrenci kabul ediyor ve ücretsiz.

BAŞKAN – Yani İSMEK’ten farklı. Hani şu belediyeler açıyor ya...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – O bir meslek eğitimi filan, öyle bir şey değil. Orada bir anlamda bilimin de, bütün bilim alanlarının da, sanat alanlarının da yeryüzündeki büyük tecrübesini anlatıyorlar. Bir bakıyorsunuz ki Hong Konglu bir hasır örücüğü anlatıyor ders veren kişi, bir bakıyorsunuz ki Tulle’de bir peynircinin babasını anlatıyor.

BAŞKAN – Finansmanını nereden sağlıyor?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Devlet büyük oranda sağlıyor. Devlet fonlardan sağlıyor, bağışlar var.

Dolayısıyla, bu metni -burada bende tek nüsha- 13 Mayıs 2010 tarihli YÖK’ten taleplerimizi, sosyal bilimcilerle yaptığımız talepleri, Sayın Başkana ilettiğimiz taleplerin raporunu size göndermeye söz veriyorum, elektronik ortamda. On başlık altında. Ve yine, üstün yetenekli bireylerle ilgili ve stratejiyle ilgili görüş talep ettiğimiz hâlde de 2010 tarihinden bu yana gelmemiştir. YÖK’ünüzü “yök”leyin artık.

Evet, geldiğimiz noktada son olarak “strateji cinayeti” de -artık ne dersiniz adına- onu da sizinle paylaşayım.

BAŞKAN – Hocam, bir sizin yaptığınız strateji var, bir de Millî Eğitim bir paralel strateji mi yapmış?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Evet. O sizde kalabilir, bana vermeyin.

BAŞKAN – Niye böyle bir şey ihtiyacı hissetmiş?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Onu izah edeyim ben: Yalnız, Sayın Başkanım, örgün eğitimde özel yetenek eğitimi için model önerisi geliştirdik biz. Bu 13 Haziran 2005 tarihinde Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığınca kurulan komisyonda kabul edilmişti. Vurgu yaptığım gibi, 19 Ağustos 2005 tarihinde Sayın Millî Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik bu çalışmaları, Başbakanın himayesindeki bir kongre olmasına rağmen durdurdu ve bu da askıda şu anda. Biz bunu Komisyonunuza hediye ediyoruz. Yani onanmış bir bağımsız oda modelidir. Türkiye'ye bir iyilik olur umuduyla...

BAŞKAN – “Onanmış” derken Hocam?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Yani Talim Terbiye Kurulunun kabul ettiği bir model önerisi üstün yetenekliler konusunda.

Şimdi, efendim, gelelim stratejiye. Bir süreçleri içeren...

Şu Hüseyin Çelik Bey'in raporundan fazla varsa ondan da bir tane hediye edeyim de ileride Medisin arşivinde... Evet, var. Size bunu çok büyük bir mutlulukla hediye ediyorum, Sayın Hüseyin Çelik'in bu raporunu ve bu ülkeye üstün zekâlı ve üstün yetenekli çocuklar konusunda özür borcu olduğunu Sayın Başbakana da ifade etmiş bir kardeşiniz olarak söylüyorum: Bu özrü duymadıkça bu zafı hiçbir zaman ciddiye almayacağız -istediği makama gelsin- bu haksızlığı Türkiye'ye yaşattığı için.

Efendim, son sorumu sormadan, şimdi geldik, bugün gelinen noktada, eğer sizlerin çok umudunuz varsa -strateji var ve Türkiye yol alacak- ben sizi destekliyorum çünkü hep iyimserim. Yani bir iyilik olacak memleketimiz için diye o umuda hep yakın durmak isterim. Ama benim tecrübem, Çocuk Hakları Stratejisi'nde de yaşattıkları nedeniyle, Ankara'nın uyurgezerlerinin yaşattıkları nedeniyle böyle eşikte bir yerdeyim. Siz umutluysanız hatırınız için umudun yanına geçebilirim. Ama bu son dönemde, Sayın Başbakanın talimatına rağmen, Millî Eğitim Bakanlığı, strateji hazırlama işini... TÜBİTAK bir mali destek sağladı. Bağışlayın, ama pek becerikli değilim, o dönemin yöneticilerine “Ya buna destek vermeyeceksiniz -devletin milletin işi- neye destek vereceksiniz? Bir destek verin de Millî Eğitim Bakanlığının parası yok, bizde de cep delik, cepken delik dolaşyoruz böyle avare, şu işi milletin hayrına bitirelim.” dedik. Bir küçük destek bulundu. TÜBİTAK TÜSSİDE'nin bildiğiniz, Gebze'deki yerinde çalıştay düzenlendi. Bütün organizasyonu âcizane Çocuk Vakfının cılız omuzlarına bıraktılar. Öğrenciler, BİLSEM'lerden öğrencilerin gelmesi, velilerin yetişkin görüşü olarak alınması dâhil, sosyal bilimciler... Bütün liste burada, Sayın Başbakana sunduğumuz, süreçleri içeren tam metin; bu zatınıza gönderdiğim kargoda vardı, tam metin burada. Ve başlandı Profesör Doktor Füsün Akarsu Hoca'nın danışmanlığında. Matematik profesörüdür Hoca, bizim yol arkadaşımız on yıldır ve BİLSEM'lerin de mucidi ve öncüsüdür.

BAŞKAN – Ama biz burada şeyi dinledik, şey söylemedi. Necati Hoca, benim uygulamam...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Efendim, o dönemde Köksal Bey'in akrabası olması nedeniyle yöneticilik yaptı. Yeterli mi bu yani? Yani bir projeyi, enikonu önünü, sonunu adını verdiğiniz için söylemek istiyorum, ben ada vurgu yapmıyorum...

BAŞKAN – Biz de yanlış biliyor olabiliriz yani.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Yanlış bildiriliyor size efendim. Siz yanlış bilmiyorsunuz, siz güveniyorsunuz,. Bakanlık söylüyor... Yalan söylüyor! Bakanlık yalan söylüyor! Raporlarında yalan söylüyor Bakanlık! Birçok sosyal yalan söylediği gibi. Neden böyle? Çünkü oradan hep prim yemişler. Ankara'nın boyasına boyanmış akademisyenler var bu ülkede, üniversitelerin de biliyorsunuz hep prim... Biz yaptık, ben yaptım, tanılama olmadan olmaz, şu olmaz, bu olmaz, yok efendim şu yetenek testlerini ben icat ettim, şurada yatarken şunu keşfettim... Memleketi gayet uyutmuşsunuz, ondan sonra da bunu ben yaptım...

Efendim, biz hakkaniyetliyiz, ahde vefa sahibiyiz, kim yapmışsa teşekkür ederiz ama fikri Füsün Hoca ortaya koymuştur ve ilk dönemleri BİLSEM'lerin proje odaklı yaklaşım nedeniyle, mentor anlayışı nedeniyle bir ihtiyacı karşılamıştır. Çok az sayıdaydı zaten ancak daha sonra sayıları arttıkça buraya müdahaleler oldu ve o müdahalelerle beraber bugün 59, 4'ü de açılacak ve ne yazık ki bazı iyilik yapmak isteyenler oldu ama müsaade edin de alan uzmanı olmayan eğittiği zaman üstün yetenekli çocukların proje odaklı çalışmalarına nasıl pusula olacak, yani yol haritası çizecek. Yani oraya bilgisayar koyarak, yabancı dil öğrenerek, fiziki mekân düzeni, laboratuvar dediği şeyde hiçbir malzeme bulunmadığı zaman, 6 tanesinin Türkiye şartları içinde fiziki ortamı çok iyidir BİLSEM'lerin. Nasıl övünüyor insanlar ve bir yalan daha şimdi söyleyeceğim, bunu Sayın Dinçer'e sorduğum için, Sayın Bakanın adı kullanılarak... Sayın Bakan demiş ki güya 100 adede çıkarın bunları. Sordum, Sayın Bakan siz bu konudaki öngörünüzü ortaya koydunuz da mı 100 adede çıkarıyorsunuz?

“Ben böyle bir şey söylemedim.” dedi.

BAŞKAN – Hayır, bir de bizim mesuliyetimiz var, biz tabii bu kadar detaylı çalışmaya girmediğimiz için Hocam, yani konunun ve çalışmaların geçekondusu olarak şu anda gördüğüm BİLSEM'leri önemsedik. En azından bunları da dantel kursuna çevirmeden yapalım dedik ama bu abartılarak anlatıldı, birden her tarafta ot gibi bitmeye başladı. Sonra baktık ki buralar birilerinin tayin edilip üstün çocuklar üzerinden üstün öğretmen olmak isteyenlerle ilgili bir kaygı oluştuğunu, bir sınıf oluşturulduğunu falan görünce biz bundan çok üzüldük. Ben şu anda bin pişmanım o gayretlerime. Çünkü o gayretlere başladığımızda sayıları altı, yedi, belki onlarda dolaşıyordu. Şimdi 50 küsura gelmiş ama bin pişmanım 4 tane daha... Bize bilim sanat merkezi diye yutturmak doğru değil. Yani herkes mutsuz orada. Öğretmen de mutsuz orada, öğrenci de mutsuz orada, veli de mutsuz orada.

Yine ben bir sorumluluğu kabul ediyorum, en konuşamayan kitle üstün yetenekli çocukların ailesiydi, sessiz, sakin bir köşede dururlardı böyle, çaresiz her kapıya müracaat ederlerdi. Biz de onlara çocukları için haklarını telaffuz etmelerini, konuşmalarını söylüyorduk fakat bu arazi gezmelerinde canavara dönüşmüş bazı veliler gördüğümde hata yaptığımızı anladım yine. Doğru yapmamışız.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Sayın Başkanım, estağfurullah, hata değil. Bir kere BİSEM'lerle ilgili tespitinize ben de gönülden katılıyorum. Biz bunu 98'te de yaptık. Sonra bir çalıştay oldu 2003'te, sonra kongre nedeniyle güncelledik, şu rapor onun belgesi zaten ve şu anda Türkiye genelinde... Burada her şeyi konuşuyoruz, memleket meselesi konuşuyoruz, BİLSEM'deki öğretmenlerle mahkemelik olanlarla ilgili bir araştırma yapılsın, her yerimiz acır. En son bir tane çocuğun velisi, anne-babası beni aradı, ben dedim ki, tavsiyem şu, madem bana güveniyorsunuz, ben de kendi torunum için ne yaparsam onu söyleyeceğim. Sizi ikna etmek için değil, çocuğunuzu alın, en yakın devlet okuluna verin, iyilik yaparsınız çocuğunuza. Önce dedi ki nasıl yaparsın benim çocuğu, şimdiye kadar çocuk hakları, yeteneğini geliştiren... Evet, dedim, ben onları gene söylüyorum ama, sen çocuğunu travmaya soktun, senin kusuru değil 12 yetenekli, 12 vasat çocukla karma sınıf yapıyorsun, Ümit Davaslıgil Hoca'nın yaptığı gibi, model yok ortada, eğitimcilerin eğitimini geliştirmemişsin, ondan sonra alanın, Hasan Ali Yücel'in dekanı benim arkadaşım Selahattin Bey, diyorum ki ben bir programı göreyim ya, hiç anlamıyorum, bir model, bir şey yani, merak ediyoruz. Belki işimize yarayacak yani. Dehalar var bu üniversitede, görelim. Yok... Niye Hasan Ali Yücel'in patenti var da Talim Terbiye ile protokol imzaladınız filan, bir profesörün yıldızı mı parlıyor yani, öbür dünyada beş yıldızlı diye soru mu soracaklar yani? Söyleyin de çöplükten yıldız alalım yani.

BAŞKAN – Çok üzüldük Hocam. Komisyondaki bütün arkadaşlarımızla öğretmenin mutsuz, öğrencinin mutsuz, velinin mutsuz olduğu dehşet bir ortam, proje mroje de yok zaten Hocam ortada yani, proje falan yok öyle bir şey. Herkes orada gönül eğliyor. Yani ben tenzih ederek söylüyorum, iyi niyetlerinden hiçbir şüphem yok ama iyi niyet bir şeyi başarıya götüren tek şey değil, biz de bir sürü konuda iyi niyetliyiz ama biz iyi niyetliyiz diye hiçbir üniversitenin gizli laboratuvarına girip onu bunu deşeleyip ortaya patlamalar çıkarmıyoruz. Çok dehşet bir şeydi, biz şok olduk orada.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Hatta, Sayın Başkanım, bazen insan diyor ki, acaba biz sehven mi düştük buraya, yani nasıl oldu da, biz niye bu işlerle ilgileniyoruz? Çünkü bize büyüklerimiz makulü öğretiler. Yani mümkün olanını herkes öğreniyor, gerçekleştiriyor, biraz da memleketi düşündük, dedik ki bu memleket için bunun makulü ne? Bir baktık ki tahrip etmişsiniz siz. O nedenle BİLSEM'ler üzerinden Millî Eğitim Bakanlığının ördüğü duvarlar öyle Berlin duvarı filan değil, Çin Seddi filan da değil, yani daha kalın duvarlar ve o nedenle ben bu Ankara boyasına kafayı iyice taktım, iki oğlu da Ankara'da doğmuş bir kardeşiniz olarak söylüyorum, yani Ankaralılara yönelik değil, bir politik vurgu olarak söylüyorum, bu Ankara boyasına kim boyanırsa bu ülkenin insanıyla mesafelerimi...

BAŞKAN – Şimdi biz direnmeye çalışıyoruz da üzülerken seyrediyoruz. Biliyorsunuz Ömer Dinçer Hoca çok nazik birisidir, hak ve hukuk üzerinde durur. Yani biz mahkeme açılmış bir yerde ne diyoruz, dava açılmış bir şey üzerine konuşmayalım diyoruz, nezaketen bekliyoruz. Şimdi araştırma komisyonları, adı üstünde araştırma ve geliştirme araştıracaksınız, Bakanlığın o görmeyen gözlerin görmesini sağlayacak bütün partilerle birlikte bir araya geldiğiniz ve bir sonuca gittiğiniz, kendiniz ikna olduğunuz ve ikna ettiğiniz, yani Meclisin iradesini yansıttığınız, beğenirsiniz beğenmezsiniz ama bir iradedir nihayetinde ve Bakanlıktan avantajı şudur ki girmediğiniz delik kalmaz, her yeri her ağızdan dinlersiniz, yukarıdan aşağıya parmak sallayarak dinlemediğiniz için de herkes size daha çok... Biraz da ekibiniz zekiye, eğer yetenekliyse zaten anlatmasalar da girdiğiniz kapıda bir sürü olanları görür hissedersiniz, bunu rapora yansıtırsınız. Fakat nasıl bir şeydir ki bu Ankara, bunu futbolda şiddet... Futbolda şiddet araştırma komisyonu çalışırken Hükümet aşağıya kanunu getirdi, Meclisten geçirdi. Bakın burada bir komisyon çalışıyor, bu arada bu komisyonun sonuçları, önerileri falan dinlemediler, raporunu yazmadı, aşağıya sporda şiddeti önlemekle ilgili yasa geldi ve rezil bir yasaydı zaten, sonuçta da kendi tükürdüğümüzü kendimiz işte maalesef temizlemek zorunda kaldık.

Aynı şeyi on beş gündür Millî Eğitim yapıyor. Biz Millî Eğitimden bu konuyla ilgili yetkili arkadaşımızı çağırdık. Çok yeni bir arkadaş olduğu için onun üzerinden de bir sorgulama yapmak maalesef mümkün olmuyor çünkü yeni anca tanıyacak. Onun için konuya hâkim olacağını düşündüğümüz diğer arkadaşlar... Fakat on beş gündür ne hikmetse durmadan Bakan Bey'e açıklama yaptırıyorlar. Benim bildiğim Ömer Bey bu açıklamaları yapmaz. En azından şunu der: Orada bir araştırma komisyonu çalışıyor, şu anda yapmamız gereken araştırma komisyonunun çalışmalarına destek vermek ve sonuçta şeydir, değil mi...

Dün mesela rakam veriyorlar, on bin tane üstün yetenekli, zekâlı çocuktan bahsediyor. On bin rakamı BİLSEM'e kayıt olma şansı bulmuş, BİLSEM'dekilerin lütfedip ulaştıkları çocuklardan bahsediyor ki IQ artık bir ölçüm aracı değilse çocuklarda zaten IQ ile alan BİLSEM'i de üstelik de bu eğitim kadrosuyla eğitim veren BİLSEM'e hâlâ övünerek sunmak çok anlamlı bir şey değil. Dünün, yani genel geçer ihtiyacı karşılayan, bizi bir adım sonraya götürecek bir şeyler olabilir ama yarının modeli olamaz kimse kusura bakmasın. Bayrampaşa'da Sayın Vekilimin Belediye Başkanırken yaptırmış olduğu bir laboratuvar çalışmasına gittiğimizde gözümüz fal taşı gibi açıldı. 7-8 tane öğretmenle 500 çocuğa harikulade bir laboratuvar eğitimi veriyorlar ve yeni işte Türkiye fen birincilik ödülü almışlar, beri tarafta geliyorum, 16 öğretmenle bilim sanat merkezine ikişer çocuk almışlar içeriye şikâyetleri bitmiyor. Bir kere memuriyet tutsak eden bir şeydir. Memurla özgür düşünceleri yönetemezsiniz. Olmaz böyle bir şey canım! Akşam beşte mesai si biten bir adamla deneyi masada kalan bir çocuğu nasıl yan yana getireceksiniz, bu hangi akla hizmettir yani ve bunun üzerine dün biraz rehberlik araştırma merkezi gezindim, birkaç tane de belediye başkanımızı aradım, dedim park konusunda başarılısınız, bilgi evleri konusunda başarılısınız, şimdi sıra geldi laboratuvarlara. Aynı deminki dediğiniz gibi açın... Mesela orada şey falan da görmedik, torpil morpil de görmedik. Çünkü bilim sanat merkezine sokmak için durmadan kurs aldırılıyor çocuklara. Yani o yaşadıklarım o kadar üzüyor ki beni, bazen bu kadar konuyu palazlandırdık diye, hata mı ettik diye kendimi çok sorguladığım oldu. Çünkü çocukların üzerindeki o zulmü, hele o en son gördüğüm dolmasını yiyemeyen çocuğun annesinin şehvetle "nasıl yapamazsın bu soruyu ben sana nasıl öğrettim" deyip "üçüncü sınıfa geçmeli benim çocuğum" diye... Diyorum ki hanımefendi, bu çocuk dolmasını yiyemiyor, yürüyemiyor yavrum, bacakları, her şeyi küçücük. O kadar korkuyor ki annesinden o işlemleri yanlış yapacak diye. Üzerine sigara söndürmekten hiçbir farkı yok, bunu ısrarla söylüyorum, defalarca kere söyleyeceğim. Onun için Millî Eğitim Bakanlığı yine aynı format üzerinden bir mücadeleye devam etmeyi sürdürüyor. Yanlış yapıyorlar. Bu, bütün algılanması gereken bir şeydir. Biz "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." diye hareketle bir yola çıktık ama sanıyorum çocuğu "geleceğimize" sloganından kurtaramadığımız için çocuğu "bugünümüzdür" diyemediğimiz için kaç kere metinlere müdahale ettiğim hâlde, biz "Çocuk geleceğimize" i kullanmayalım, ayıp ediyoruz dememize rağmen o yine uyutanlar gittiler, o metinlerin hepsine "Çocuklar geleceğimize" dediler. Şimdi geleceğimiz olan çocuk insan sıfatına konulmadı demek ki, sadece doyurabildiğimiz ve giydirebildiğimizi insandan saydık, gönül ve zihin açılığını hiç düşünmedik. Çünkü bunu düşünmek için de bir zekâ gerekiyor ama kamuya aldığınız kaç kişiyi zekâ ölçümleriyle alıyorsunuz? Böyle bir şey yok. Ezber sistemle aldığınız insanlardan bir zekâ tahlil etmesini falan beklememiz de haksızlık olur. Hele ki şey gibi kişisel tercihlere kalmış, efendim işte üst kurullar diyelim, isim vermeyelim, atıyorum... Kime atıyorsunuz? Kırk yıldır hatırı... Ayıp olur şimdi diyerek kişilerin kariyer planlamasını tatmin edecek bir atamayla biz bu kurumları, kurulları falan da çalıştırmamız mümkün değil.

Şimdi Hocam...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Özetle bitiriyorum.

İki strateji var. Bu strateji oyununu da Millî Eğitim Bakanlığı bürokrasi yaşattı hepimize. İkisinde de Füsun Hoca'nın danışman olarak adı görünüyor. Peki neydi bu? Strateji çalışan arkadaşlarımız bilirler, birisi yine TÜBİTAK, TÜSİDE, Millî Eğitim Bakanlığı, Çocuk Vakfı iş birliğinde yapılan ama 2004'te Sayın Başbakanın himayelerindeki kongrenin bütün kararlarıyla birlikte süre yayılan yedi yıl sonunda bir şekilde sonuçlandırılmış bir strateji. Bir, bütün dünya modellerini de inceledik, eğitim sistemlerini inceledik. İki, Kur'an'da en son nereye varılmış? Çünkü bakın biz bunları konuşuyoruz ama, şu anda resim yeteneğinde renk-zekâ ilişkisi üzerine çalışırken öndeki araştırma grupları biz henüz bunun eğitimini veremiyoruz. Yani konservatuarlardaki müzik eğitimi ile güzel sanatlardaki resim eğitimi bile lise ve sonrasına yönelik. Dolayısıyla büyük bir gecikme var ve bu büyük gecikmenin bu noktaya kadar gelmesinde hep ateş topu Millî Eğitim Bakanlığının kucağına atılmış ama dediğiniz gibi muhatap bulamıyorsunuz. Muhatap bulamıyorsanız bunun muhatabı aslında Meclis ve politika yapıcılar.

Ben her zaman öneriyorum bu düşüncemi. Yani Türkiye okuma yazma konusunda sıkıntılı durumda, peki. Niye? Sahibi yok çünkü. Aynı şekilde üstün zekâlılar ve üstün yetenekliler konusunda da bir sahip yoktur. Sayın Başbakanın iradesini değerli buluyoruz ama şu ana kadar 2004'ten bu yana ortaya konmuş olan iradeden bir sonuç ortaya çıkmamış. Bu bakımdan bu Komisyonunuzun

düzenleyeceği rapor, nihayet bir rapor, bence hepimizi acıtmalı ve ülke ölçekli görmeli. Millî Eğitim bunu BİLSEM'lerle sınırlı tutuyor, işte sizin hepinizin imzası olan araştırma komisyonu raporları burada ve yanlış, yani hepiniz yüzde 2'nin altına imza attınız.

BAŞKAN – Hangisi için diyorsunuz Hocam siz?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Bu sizin kurduğunuz araştırma komisyonunun yaklaşımı yanlış. Hepsi yüzde 2 üzerinden.

BAŞKAN – Ha şey olarak, anladım.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Hayret ettik, şaşırдық, nasıl olur dedik.

BAŞKAN – Hoca diyor ki üstün yetenekli diyorsanız bunu 2'nin içine sıkıştırıramazsınız, yüzde 14 gibi. Yani orada müzik yeteneği, resim yeteneği, bir sürü yetenekleri... Hâlbuki bize verilen veriler de şöyle: Bazı ülkeler yüzde 14 alıyor dediler, mesela Kore yüzde 14'ün içinden, yüzde 14'ü alanına alıyor, İsrail yüzde 30'unu alanına alıyor, Kanada dediler, diğerlerinde yüzde 2 oluşturmakta.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Kanada 12...

BAŞKAN – Ama Hocam, belki Hocam TÜBİTAK'ın yüzde 2 dediği şey sırf üstün zekâlı. Bu üstün zekâlı ve üstün yetenekli kavramlarını da biraz şey buluyoruz. Çocukları da rahatsız ediyor, bizi de çok rahatsız ediyor. Sadece mutlu olan anne babalar bu işten. Onlar da depresyona giriyorlar. Nedense çocukları üzerinden bir şey edinmek. Onun üzerinde de bir yeni tanım çalışması var mı? Hiç biliyor musunuz?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Şimdi, zekâ, algı, zihin çalışmaları yapıyor dünyada. Ben o alanın uzmanı değilim ama zekâ, zihin ve algılama. Her tür zekâ ve yetenek grubuyla ilgili ölçümler yapılıyor, sınamaları yapılıyor ve kuran da çok tartışmalı. Benim kastım şu, özür dilerim: Sayın milletvekillerinin, dört siyasi partinin altı komisyon önerisi olarak elimde, çoğu milletvekili okumamış bile olabilir...

BAŞKAN – Öyle zaten Hocam. Anlatayım mı nasıl olduğunu, anlatmayayım yani.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Şunu ben özetleyeyim. Buradaki yaklaşımın hatalı olması bir hatayı bulduk anlamında değil. Yani Türkiye'yi böyle dar açığa, sıkıştırılmış bir alana, yeteneğin geliştirilmesi konusunda sıkıştırılmış bir Millî Eğitim anlayışından söz ediyoruz. Burada Sevgili Kardeşim Ömer Dinçer Bey'e şunu hatırlatmak istiyorum, kendisiyle bu konuyu konuştuk ama ne yazık ki bizler, çocukla ilgilenen insanların yaşı hiç büyümediği için Halide Hanım, çok yakın arkadaşlarımız da bizi ciddiye almazlar. Ondan da çok ziyadesiyle mutluyuz. Halimizden memnunuz, gayet güzel bir şey ve arkadaşlarımız şu hatayı tekrar etmemeliler: Millî Eğitimde bir bilgi kuşatması var. Sayın Dinçer bu alanın uzmanı olmayabilir, ben makulün üzerinde olan bir akademisyen de olduğu kanaatindeyim insan olarak, şahsi tanışıklığımı da bir tarafa bırakarak söylüyorum, hiç tanımasam da bendeki izleniminin bu olduğunu düşünüyorum. Güzel ama yani oradaki, özür dilerim, benim eşim de sınıf öğretmeni, ben de üniversitede hocalık yapıyorum, sınıf öğretmenlerini yetiştiriyorum ama bir sınıf öğretmeni bu alanı kapsayıcı bir şey yapabilir mi? Az önce raporu sundum size. Mehmet Emin Davutçu'nun raporunda görün, zihinsel engellilerle ilgili bir öğretmen görevlendirilmiş bundan önce.

BAŞKAN – Şimdiki Özel Eğitim Genel Müdürümüz de öyle.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – O Özel Öğretim Genel Müdürü, hadi diyeceksiniz yasası var, oraya bağlamışlar onu, tamam, daha önce Ruhi Bey vardı, adaşım, ne yazık ki hayal kırıklığı oldu bizde. Neden oldu? Ankara boyasına boyanmış sizin üniversite hocalarınız, aman dikkat edin İstanbul bu filan, Bizans... Çok özür dilerim ama...

BAŞKAN – Hocam, söyleme...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Dolayısıyla böyle bir üslupla tuttular strateji belgesini ağustos ayından itibaren aldılar üzerinden. Bunu size vermeyeceğim tabii. Yani siz bunu edirsiniz zaten.

BAŞKAN – Ne o Hocam?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Millî Eğitim Bakanlığının stratejisi. Şu anda Millî Eğitim Bakanın önünde. Şu... Buna strateji diyen varsa ben bütün bildiklerimi unutacağım...

BAŞKAN – Yalnız, bu bir inatlaşmaya dönüşecek de, ortaya kötü bir şey çıkacak diye ben iki gündür...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Efendim, inatlaşma değil.

BAŞKAN – Yok, yok. Bizimle onlar arasında çıkacak da bu... Çünkü bir alıncı bir şeyler yapıyorlar orada. Alıncı bir çalışmaya girdiler. Niye böyle yaptılar anlamadık.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Sayın Başkanım, onlara da haksızlık etmemek için, Sayın Başbakanın da niyetini bildiğim için ve verdiği talimatı da takip ettiğime kanaatim olduğu için söylüyorum, bu strateji belgesi, yazı da

burada, 4 Ekim tarihli dir, 5 Ekimde kuryeyle bendenizden alındı, Afrika ziyaretine gitmişti Sayın Başbakan, görüşemedik, Millî Eğitim Bakanımız Sayın Dinçer, Müsteşar Muhammet Emin Zararsız Bey aracılığıyla bana ulaştılar Ankara'daydım, Ankara'daki bir üniversitenin sempozyumunda, kırk dakika kadar görüştüm, orijinal nüshasını verdim. Size gönderdim, strateji belgesini sizde var ve bütün arkasında süreci anlatan yazım grubuna katkı veren ve gerçekten bizi o kadar sıkıntıya soktu ki, bir kaynakçası var, bu işi hiçbir şey bilmeyen, zayıf derecede İngilizce bilen, yani şöyle, bu şu galiba diyen insan bile dünya hakkında bilgi sahibi olacak bir metin çıkardı. Ama 6 bin sayfa aslı, havuzu 6 bin sayfa. Burada sosyal bilimci arkadaşlarımız bu işlerin nasıl bir emek ürünü olduğunu bilirler ve bunlar hoca yani, elli yaşına, altmış yaşına gelmiş, yorulmuş insanlar ve bunlar hep kaydedilmiş, deşifre edilmiş, önümüze konmuş ve Çocuk Vakfı hiçbir mali talep bir yerden almamış. Bugün kapısı kapatılmak üzere bir vakıf da olsa bu ülkenin millî bir ödevidir diye. Dolayısıyla bu stratejiyi Sayın Dinçer'e, dedim ki Sayın Dinçer, bakın, bu, şudur. Türkiye'ye bir şey armağan etmek istiyorum. İleri öğrenme ortamları modelini bu ülkeye armağan etmek istiyorum. Sayın Başbakan eğitimde bu aşamada bugüne kadar başarısız olduk, biz başarılı olmak zorundayız Millî Eğitimde, buyurun olun. Zihniyet değişik... Nasıl yapacaksınız zihniyet değişikliğini? Yani okul yaşlarını değiştirerek mi? Hayır. Müfredat üzerinden gideceğiz ve medeniyet fikriyle insan yetiştirme ve o kültür bağlantısını kurmadan da bunu dönüştüremezsiniz ve bütün eğitim sisteminizi zekâ ve yetenek etiketlemesinden kurtarmanız lazım. Bütün mevzuatını çöpe atmanız lazım. Yeteneğini geliştirecek bir ülke hayalini eğitim sisteminize yansıtmanız gerekir. Sayın Dinçer'e ifade ettiğim budur.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) - Sizin strateji o stratejinin içine girdi, sonunda onu mu anlayacağız.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Hayır, girmedi.

BAŞKAN – Girmedi, ben görünce deli oldum.

Hocam, bu arada siz, şekeriniz var, bir şey yemediniz, bir şey içmediniz.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Efendim, benim su içmem gerekiyor sıkıntıya düşmemem için.

Birazdan bitiriyorum.

Sayın Dinçer'in ifadesi de şu: Bu Medisin Komisyonunu daha fazlası ilgilendirdiği kanısında değilim beni başışlayın. Şu nedenle: Bir özel görüşme. Ben bunu şu nedenle ifade ediyorum. Bu Ankara boyası ve Ankara uyurgezerleri eğer sevgili arkadaşımıza da gönderiyorsa ne diyebilirim, zaten gidip bir ağacın altında ısıklık çalarım.

Bu strateji değildir. Bu bir torbadır. Strateji çalışmış olan herkesle de konuşuruz. Sayın Füsün Akarsu'yu zaten lütfetmişsiniz, aramışsınız, bu Strateji Belgesi'nin büyük ölçüde içerik analiziyle ilgili bilgi notlarını, öncüllerini sizlerle paylaşmaya çalıştım, bu Strateji Belgesi'nin Türkiye'ye getirdiği en temel iyilik, en temel çözüm noktası bu Strateji Belgesi'nin uygulama planında sizin az önce ifade ettiğiniz gibi, yani bu sadece Millî Eğitimde mi kalacak, işte kimler olacak, kurulacak kurumun paydaşları kim olacak...

BAŞKAN – Hocam, yerel yönetimi bir yere yerleştirdiniz mi?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Var içinde, olmalı. Sivil toplum kuruluşu olmalı. Halkın yapabilirliğini katmadığınız zaman, toplumun uyurgezerlik hâli devam edecek, zataalinizin kapısını çalan, yakanızdan tutan, şey anlamında söylüyorum, sizden talepte bulunan veli süreci devam edecek. Siz içsel bir anne duyarlılığıyla koştunuz peşinde. Sizi bulmuşlar, bulamayanları ne yapacaksınız? Ben Of çocuk cumhuriyetindenim, Of'un köylerinden beni arıyorlar. Of'tansın hiç ilgilenmiyorsunuz, böyle bir dahi var burada... Ben dahilerle ilgilenmiyorum diyorum. Neden? Onu zaten dahi ilan ettikleri için ben onun problemini çözemem. Ancak Millî Eğitim müdürünü arıyorum, kaymakamı arıyorum ya buna ne yapabiliriz diye, yani eğitimi daha iyi bir öğretmene nasıl...

BAŞKAN – Hocam, bu arada size bir asistan gönderelim ama hep okul ve devamlılığı geliyor. Geçen gün bir delikanlıyla tanıştık, delikanlı diyorum, Allah nazardan saklasın.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Dolayısıyla, özette paydaşları arasında bütün stratejik eylemleri ve paydaşlarının dağıtımı yapıldı. Ne yazık ki az önce tukaka ettiğim, evet tu kaka ettim, YÖK var burada, eğer kalacaksa diye, bir öngöründe de bulunduğunuz zaman kurum, ülkenin kurulmuş yapılarını yok sayamazsınız, onu yönlendireceksiniz, görevini yapacak. Dolayısıyla burada yetenekleri geliştirme ve değerlendirme diye geçiyor, ygdd, biz kurumu yapmış olduğumuz yeni bir similasyonla Türkiye Yetenekleri Geliştirme Kurumu olarak adlandırdık. Yani öngörümüz bu. Yetenekleri Geliştirme ve Değerlendirme de olabilir. Değerlendirmeye girdiği zaman TÜBİTAK'ın ilk yasasıyla, çalışan bazı maddeleri hem orada hem burada bulundurmanın gerekçelendirmede kurumu sakatlandıracağı için, yani ontolojik yapısı içinde kurumu kuruluş aşamasında sakatlamayalım diye değerlendirmeden geri durduk ama bu tabii ki Hükümetin Sayın Meclise önereceği, Medisin müzakerelerinde değerlendireceği bir konu.

Bizim için değerlendirme de olabilir ama çakışmayı önlemek için olmaması yönünde bir eğilimi ortaya çıkardık. Bundan size bir nüsha göndermişim. Bu nüshanın ancak şunu söyleyebilirim: Asla biz bu nüshanın dokunulmaz, değişmez, tabudur şeklinde algılanmasından üzüntü duyarız. Vizyonu dâhil olmak üzere, gerekçelendirmesi, stratejik amaç ve eylemleri dâhil olmak üzere çok rahatlıkla çöpe atılabilir. Buyurun atılsın ama yenisini bizim önümüze böyle çıkarılsa Başbakanın karşısına çıkmaya karar verdik. Çünkü bu talimatı Sayın Başbakan verdi, himayelerinde oldu. Dolayısıyla bunu sizlere arz ediyorum. Bunları elektronik olarak size göndereyim. Bu bende kalsın çünkü bu 30 kişi adına bir şey, kaybolur.

Bu nedenle, özetle, Sayın Başkanım, değerli üyeler, değerli uzman arkadaşlarım; üslubumdan dolayı özür diliyorum.

BAŞKAN – Hayır, hayır, dilemeyin Hocam. Ben daha da şiddetli bekliyordum, yine çok iyi Hocam, sakin sakin anlatınız. Hocam çok heyecanlıdır, çok içselleştirmiş yani yıllarını buna vermiş. Haklı olarak, biz üç gün emek verip sonuçlar içimize sinmezse ne hâle dönüşüyoruz, Hocam, duydum duyalı, bildim bileli, Allah razı olsun, bu konunun içinde.

Şimdi herkes soru sormak için bin bir heyecanla bekliyor Hocam.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Bir tek bir notu da unuttum, onun da listesini vereceğim. Mektubu sizlere veremeyeceğim, Sayın Başbakana yazılmış bir mektup. Komisyonunuza âcizane şöyle bir önerimiz var: Komisyonunuzun belli bir aşamasından sonra, uygun görürseniz... Komisyonunuzun çalışma yöntemini bilmiyorum, bir nezaketsizlik de yapmak istemem ancak biz bir bağlam içinde söyleyecek olursak bir çalışma yaptık, Türkiye’de akil insanlar bulabilir miyiz bu konuda? Özür dilerim, bulamadık. Bunu yapan arkadaşlarımızın herhâlde yetenekleri çok zayıftı, biz çıkaramadık, çok teenniyle hareket ettik. Böyle makul birkaç isim oldu, görüştük -isim veremeyeceğim- şaşırtılar bizi ve ben bu ülkenin, akil insanlar yetiştirmiş bir kültürden gelen, bir devamlılığı olan ülkenin bu duruma düşmüş olmasını derin bir üzüntüyle izlemekle yetinmiyorum, yaşıyorum bunu. O nedenle, politika yapmaya niyet eden ve politika yapan, memleketi yöneten insanlara hiçbir ayırım yapmadan derin saygı duyuyorum çünkü bulacak ki, o insanları yönetsin, problem çözme yeteneği olsun diye düşünüyorum. Yani ne olur... Bunu bir döneme ilişkin söylemiyorum, biz bir kaybedişin içindeyiz, bir tükenişin içindeyiz. Biz eğer gelecek öngörümüzü, bu ülkenin ve bu topraklarda kalmanın hayallerini bugünden kuramazsak, yirmi beş yıl, elli yıl, yetmiş beş yıllık, yüz yıllık hayallerimiz olmazsa -bağışlayın ama- çocuklarımıza ağır bedeller ödetiriz. Ödemesinler diye size önerim: 150’ye yakın isim belirledik biz her alandan; siyasetçi de var içinde -eski siyasetçi de var- eskrimci de var, hatta kardeşim de var...

BAŞKAN – Ne yapacak Hocam bunlar?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Bendeliste, vereceğim.

BAŞKAN – Hayır, hayır, ne yapacağız bunlarla?

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Her dalda...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Bu listede, Komisyonunuz uygun görürse -biz bunu Sayın Başbakanla konuşurken kararlaştırdığımız için- yani Türkiye’yi bu alanın gündemine getirmek için İstanbul’da veya Sayın Başbakanın buluşmasını önereceği bir yerde, Dolmabahçe Sarayı mı olur, bir çadır mı olur, meydan mı olur, bu insanlarla Sayın Başbakanın buluşmasını önerdik. Bir ricada bulundular, o listedir bu. Sizin Komisyonunuz ise... Elbette ki 150 kişinin konuşması çok uzun bir süre alabilir. Yöntem olarak şunu öneriyorum: Biz onu Batı’da birçok komisyon çalışmasında, Birleşmiş Milletlere bağlı olanlarda da gördük, yaptık, siz de daha iyisini biliyorsunuz; uzmanlarınız üzerinden yapabilirsiniz, Komisyon Başkanı ve üyeleri... Neden? Çünkü şimdiye kadar -elbette ki bu Meclisin büyük bir geleneği var- çok değerli raporlar da hazırlandı, çoğu da raflarında öyle bekliyorlardı orada, öleyatmışlar. Öyle bir rapor olmasını istemiyorsanız -ben istemiyorum- bizi yakıcı hâle getirsin, açık yarayla dolaşır hâle gelelim, tıpkı çocuğu için yakamızı tutan, kapımızı çalan, işte deha çocuğunu kurtarmaya çalışan, onunla köşe dönmek isteyen insana yaptığımız makul iyilik neyse onun gibi bir iyilik hissi versin bize, ortak bir iyilik hissi versin bu rapor. Bu rapor çok uzun bir rapor olmamalı yani bizim hep üzerinde durduğumuz -ben bugün bunu başaramadım, belki yirmi dakikalık bir şey konuşmak için geldim buraya ama böyle uzun sürdü, özür dilerim- yalınlaştırmak, arınmak, ana soruları sormak ve eyleme, harekete geçmek. Bizi harekete geçirecek bir rapor, kısa bir rapor olmalı. Eki torba gibi olsun, buna itiraz etmiyorum, yani sinopsis yazım da demiyorum ama bu alanda ilk rapor yazılacak Türkiye Büyük Millet Meclisinde, bizi yaksın, yanalım yani.

BAŞKAN – İnşallah Hocam. İçimizdeki ateşi rapora dökebilirsek... Kimin elinde kalırsa.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz de çok teşekkür ediyoruz Hocam.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Zatıralinize, lütfedip dinleyen üye arkadaşlarımıza o listeyi de vereceğim.

BAŞKAN – Bir araştırma komisyonunda şöyle: Farklı partiler araştırma önergesi veriyorlar. Genellikle bir parti hareketleniyor, diğerleri de ona bakıp “Ya biz de vermeliyiz.” diye grup başkan vekilleri anlaşıyorlar ve kuruluyor komisyon. Bu araştırma önergesi üç dönemdir veriliyor tarafımdan, hepsinde kadük oldu, bu dönem, elhamdulillah, ilk giren komisyonlar arasında ve ekimiz de çok iyi Hocam.

Şimdi, üç aylık bir çalışma süresi var, üç aya bir ay daha ekletiyoruz; dört ay. Gezerek, dinleyerek, görerek bir tanım yapıyor, katıyen bilimsel bir rapor değil yani o alana hiç karışmıyor ama bilim insanlarını dinliyor, piyasadaki araştırmaları dinliyor, hareket planına bakıyor ve burada bir siyasi irade, yani “Ben olsaydım ne yapardım?” diye bir irade ortaya koyan bir rapor. Onun için, çok ümitvar olmayın. Burası bir tasarım sunacak, bir şey sunacak ama şöyle bir şanssızlığı var araştırma komisyonunun, bunları daha önce yaşadık: Bürokrasinin ve Ankara'nın her önermeye karşı önce bir direnci peşinen başlıyor. Her çalışmanın kendini imha edeceğini düşünüyor, ya bir koltuğun gideceğini ya kurumların daralacağını yani her yeniliğin özlük haklarından bir şey kaybettireceğini düşünüyor. Hâlbuki, tam tersi, barışık ve yan yana yürüseler bence bir sürü açıdan kendileri de daha daha iyi yerlere gidecekler ama böyle... Üç dört ay sonra rapor yazımları başlayacak, dediğim gibi, bilimsel bir dili yok, siyasi bir dili var ama ilkesel olarak şunu söyleyeyim: Hep bize söylenen Kore modeli, Kanada modeli, İsrail modeli... Yani duruşumuz kendimize özgü, kendi değerlerimizle örtüşen bir model çıkarmak, teşhis, tespit, eğitim sürecini de içine alan. Yine komisyonun öngörüsü -itirazı olan arkadaşım varsa söylesin- dediğiniz gibi, etiketlemeye yönelik değil ama anne karnına düştüğü andan itibaren çocuğu takip eden ve bir devlete düşen iffetini, aklını ve ruh sağlığını korumak gibi görevler içinde aynı “Şu mamayı vereceksin, elma suyu içereceksin.” gibi bilim ve diğer yetenek konusunda çocuğun ihtiyaçlarını karşılayanın bizi de layık olduğumuz yere götüreceğini düşünüyorum. Bütün insanlık için söylüyorum. Niyetimiz böyle bir şey. İnşallah hayırla buluşuruz diyorum.

Buyurun Sayın Milletvekilim, Hüseyin Bürge İstanbul Milletvekili.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Çok teşekkür ederim.

Hocam ben de zevkle izlerim. Acıttı mı siyasi olarak? Zannediyorum her siyasi partiye düşen işnelerinizin çeşitli kalınlıkta ve incelikte olduğunu tespit ederek sözlerime başlamak istiyorum ama “Acıtır.” sözünden de ders çıkaracağını, her siyasi partinin kendisine göre, çağdaşıktan gericiliğe, yobazlığa varıncaya kadar herkesin bir ders alacağını düşünüyorum. Hakikaten, yürekte teşekkür ediyorum. Bu işte Türkiye’de sayılı dertlilerden birisiniz, ben de öğretmen kökenli olmam hasebiyle sizi zevkle takip edenlerden biri siyim.

Hocam, Almanya’daki örneğe bir açıklık getirelim isterseniz. Geri zekâlı olarak göçmenlerin değerlendirildiği bir sistemi acaba çifte standart olarak mı gördünüz? Yetenekli çocuklarımıza sahip çıktıklarını... Nuri, Hamit, Mesut Özil spor camiasında da Almanya Millî Takımında top koşturan çocuklarımız. O zaman zekâ ve yetenek noktasında Almanya’da ikilem mi yaşandı? Soru bir. İkincisi. “Bugünü öteleyen yarını nasıl olur?” sözünü çok tuttum çünkü benim felsefemde insan hayatının üç günden ibaret olduğunu düşünüyorum: Birisi dün, birisi bugün, diğeri yarın. Dünün geçmiş olduğunu, tecrübe yüklü olduğunu, yarının gelecek olduğunu ama bugünün sonuna kadar kullanılması gereken imkân olduğunu biliyorum. Bugünün imkânını kullanmayan ne dünden istifade ediyordur ne de yarına ışık tutacaktır şeklinde algıladığım için bunu ifade etmek istiyorum. Ancak bize haksızlık ettiğini varsayarak ben de size haksızlık etmek istiyorum. Dünyada uygulaması olmayan bir model önerdiğinizizi zevkle izledim ama ne yazık ki enderundan buraya kadar gelen bir medeniyetin çocukları, isim başlarında “Prof.” olan ve bu noktada çok ter döken insanların hâlâ yetenekli ve zekâ düzeyi yüksek olan çocuklarımızı fark ettirecek soru bankasının olmamasına ne diyebilirsiniz?

BAŞKAN – Bir hoca ismi verdi bu arada Hocam siz dışarıdayken, onu kaçırmayalım da.

HÜSEYİN BÜRGE (Devamla) – Ben Hocamın şahsıyla alakalı, Çocuk Vakfıyla alakalı emeklerin üzerine soruyorum, bir başkasını kastederek sormuyorum.

BAŞKAN – Hocam bir isim verdi de.

HÜSEYİN BÜRGE (Devamla) – Çünkü hakikaten sınav modelini bile geliştiremediğimiz hâlde çok ciddi bir modelden bahsedildiği için bunu affınıza sığınarak sormak istiyorum: Temennim de az önceki yüzde 2’lik noktasında... Doğrusu komisyon kuruluyorken ben Halide Hanımefendi’nin, Başkanımızın bu işe ne kadar emek verdiğini belediye başkanlığını döneminde de takip ettiğim için söylüyorum. O yüzde 2’yi bir araştırma olarak, TÜBİTAK’ta, Millî Eğitimde araştırmanın doğru olup olmadığını doğrusu

bilmeyerek benim imzaladığımı kendi kişisel görüşüm olarak ifade etmek istiyorum, yoksa Komisyonun başlangıcı bu; sonu olsaydı aynı şeye imza atıp atmayacağımız noktasında her birimizin bir pozisyonu olurdu diye düşünüyorum.

Ben, Başkanım eğer benim kusurumu bağışlarsa, bu Komisyon tespit yapacak, sonra teşhisini koyacak, sonra da tedaviyi önereceğiz diye düşünüyorum yani hem millî eğitim modelinde hem özel okullarda, belediyelerde bu modelleri araştırıyoruz. Acı da olsa tespitlerimizi yapacağız -bu Komisyon raporu için söylüyorum- sonra da bunun teşhisi noktasında dinlediğimiz hocalarımızdan teşhisimizi koyacağız ama arkasından da bu işin nasıl tedavi edileceği noktasında -zannediyorum- önermelerimizin de olacağını düşünüyorum çünkü ben içerik olarak da kıymetli Başbakanımızın da bu Komisyondan çok beklentisi olduğunu da düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, uzman arkadaşlarımız, sarhoş oldunuz biliyorum ama sorularınızın da biriktiğini düşünüyorum.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Öyle mi yapalım? Soruların cevaplarını hemen daha mı hızlı veririz?

BAŞKAN – Siz bilirsiniz Hocam, hangisi rahat olur?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Çünkü zihnimiz daha iyi olur, belki daha verimli olur, daha kısa...

Çok teşekkür ederim. Bendeniz de sizi doğrusu belediye döneminden beri biliyorum. Burada bir eğitimci olarak da ortak derterimiz olduğu kanaatindeyim de. Batı konusunda, Batı'nın ikilemi konusunda hem felsefi bağlamda hem de oryantalistik bağlamda iki başlık altında çok temel problemlerin olduğu kanısındayım önce. Bunun ise tezahür olarak, sonuç olarak göçmen çocuklara yansıdığını düşünüyorum ve Batı'nın kendi dışındakilere yönelik ön yargıyı terk etmeden yani insanlaşma sürecinde kendini yeryüzünün tekili görmeyi terk etmedikçe bu hastalıktan, bu patolojiden kurtaramayacağı kanaatindeyim. Bunu Batılı tanıdığım dostlara da çok rahatlıkla ifade ettiğim için herhâlde onları üzmem. Buradaki başarılı olanlar zaten sistem içerisinde, Almanya'da veya bütün Avrupa ülkelerinde gerçekten yollarını açıyorlar yani ona zaten ihtiyaçları var, Batı'nın bu insanlara ihtiyacı var. Bu, sporda da var, ticari hayat içinde de çok başarılı insanımız var o bölgede. Onlarla bir sorunları yok. Oraya gelip de özellikle sistemin nimetlerinden istifade etme noktasında ön yargılı davrandıklarını düşünüyorum ve bunun hâlâ devam ettiği kanaatindeyim ancak yedi yıl öncesine kadar -onu izlediniz mi bilmiyorum- orada eyaletler söz konusu eğitimle ilgili, her eyalette farklı uygulamalar başladı çünkü bunun maliyetinin... Yani bu insanlar, boomerang etkisi yapmaya başladığı için, sokak çetelerine kadar birçok olumsuzlukların sahibi oldu bu çocuklar ve şimdi bunların devletin güvenliğini, bizzat kendini tehdit eder duruma geldiği iddiasıyla "Ya biz bunu gözden mi geçirelim?" diyen birkaç eyalet var ve o devam ediyor.

Bugünde gelecek tasavvuru konusundaki yaklaşımınızda hemfikiriz. Ben, bugünümüz olmazsa geleceğimizin olmadığı kanaatindeyim. O nedenle, gelecek vurgusunu, kalkınma vurgusunu bırakalım, o ham hayalleri, o avunmayı bırakalım, bugününü gerçekleştirmek durumundayız. Çünkü bağışlayın ama belki felsefi bağlamda "yarın" diye bir şey yoktur. Bugün eğer inşa edilirse, varlık karşısındaki inşamızı gerçekleştiresek insan olarak ve bunun da eğitime düşen payının gereğini ve gerekliliğini bütün zorluklarıyla yerine getirirsek biz, az önce vurguladığımız medeniyet insanı -bilge şair Sezai Karakoç'a aittir bu tespit, selamlayalım buradan- medeniyet fikriyle insan yetiştirme fikrini ve onun kültürünü bu topraklarda yeniden neşvünema bulacak şekilde inşa edebiliriz. Asıl zihniyet değişikliğinden temelde bunu anlamamız gerekir ama bakıyorum ki -madem o iğnelerden bir miktar dokundu, biraz daha söyleyecek olursak- bugün ülkeyi yöneten arkadaşlarımız özellikle eğitimle ilgili ciddi bir hazırlık içerisinde olmadıkları için Ömer Bey kardeşimize o açıklamaları yaptırıyorlar Halide Hanım. Ben Ömer Bey'in çok teenniyle hareket eden, çok sakin, çok makul bir zihin olduğunu bildiğim için söylüyorum, savunması bana düşmez. Çünkü bakın, bunca iş yapıyoruz, bizim kapımız çalınmamıştır yani bu ülkede biz...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Görüşecek miyiz?

BAŞKAN – Görüşeceğiz tabii çünkü komik duruma düşüyorlar, Ömer Bey bunu hak etmiyor. Biz buraya arkadaşları çağırдық, dinledik, dinleyici arkasından koca bir fos çıktı ya. Fen lisesinden bahsedelim Hocam. Ankara Fen Lisesi, 1 milyon çocuğun ilk 500'ünün alındığı bir okuldan bahsediyoruz. Gittik. Laboratuvarları beş yıldır kapalı bir fen lisesinden bahsediyoruz. Tahtasında tebeşi olmayan bir fen lisesinden bahsediyoruz. 5 metrekare var mıydı oralar, bilmiyorum kaç metrekare, 4 çocuğun yattığı bir fen lisesinden bahsediyoruz. Birileri o çocukları oraya almış ve bir imha programı uyguluyor.

Ertesi gün de yine Komisyon üyesi arkadaşlarımızla nereye gittik? Sincan Çocuk Cezaevine gittik. Ayda 1,5 milyar para harcıyoruz orada çocuklarımız için, hepsi tek kişilik odalarda kalıyor. Beri tarafta, 100 çocuğa 1 hizmetli düşmezken cezaevinde 1 çocuğa 1,5 hizmetli düşüyor. Bu Türkiye buna hak etmiyor.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Kaldırmaz.

BAŞKAN – Hak etmiyor bir de.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Sayın Başkanım, özellikle fen liselerine vurgu yaptım. Bu bir Amerikan projesi olarak başlamıştır. Böyle gizli saklı bir şeye de gerek yok, bunu herkes biliyor, bendeniz bildiğine göre herkes bunu biliyor. Bu konuda Eğitim ve Bilim dergisinde -77' de, Süleyman Çetin Özoğlu Hoca, önerdim size, bir eğitim bilimci olarak dinlemenizi de öneriyorum, Ankara'da kendisi- fen liseleriyle ilgili bir çalışma yapıldı. Fen liseleriyle ilgili atıfta bulunurken arkadaşlarınız, uzmanlarınız bu makaleyi gözden geçirirse iyi olur. O gün neydi, bugün ne durumda -zaten siz onu gördünüz- ve Amerikalılar yardımı niçin kesti? Bizimkiler, Millî Eğitimin çok aklıevveleri fen liselerine gelen yardımı başka okullara kaydirdılar, orayı da berbat ettiler. Ondan sonra orada yetişenleri almamaya başladı Amerika, kendi yetiştiriyor on altı yıldır yeni göçmenlerden. Çünkü kendine ait başka kaygıları var. Büyük devlet, yeteneği sağaltmasını bilen devlettir. Bugün bu ülke beyin dolaşımı dönemine girmiş dünyada o beyinleri de istihdam edecek duruma gelirse alkışlarım o devleti yöneten herkesi. Partisi beni ilgilendirmez, benim parti çocuk partisi.

Sayın Bürge'nin ifade ettiği Komisyonun önermede bulunmasını da aynen düşünüyorum, gerçekten de o önermede bulunması gerekir. Bir özet rapor, öbürü torba. Olsun, bilgileriniz olsun orada. Bir kaynaktır, tarihe kayıt düşelim ama bence o önermede mutlaka bulunması lazım ve o önermenin neler olduğunun, âcizane, kısmen ipuçlarını vermeye çalıştım. Yani ülke ölçekli bağlamın önce kurulması gerekiyor, o kurulmadan bence o önerme mümkün değil. Biz o çalışmaları yapabildiğimizce yaptık, yetenekleri geliştiren strateji ve bir kurum taslağı noktasına kadar getirdik. Umarım o önermeler gerçekten makul olur. Meclisteki bütün siyasi partilerin de bu konuda aynı düşüneceklerini düşünüyorum çünkü ne muratları olabilir başka?

BAŞKAN – Evet, herkes bu konuda gerçekten mutabık ve bu konuda birbirimizden çok farklı duyarlılıklarımız yok çünkü Komisyon olarak acımasız olduğumuzu biz de biliyoruz ama bu komisyonları biz birbirimizi pohpohlayalım diye kurmuyoruz, zaten o pohpohlari hepimiz yapıyoruz ama...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Başkanın acımasız olduğunu biliyoruz.

BAŞKAN – Başkanın acımasız olduğunu biliyorlarmış...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Efendim, o listeyi de size arz ediyorum. Üstün zekalı ve yeteneklilerin Türkiye'de gündeme getirilmesi amacıyla Sayın Başbakanın himayelerinde olacak. Bu sizin takdirinizde. Bir yöntem bulabilirsiniz, çok kolay bir yöntem ve bu kişileri dinlemenin de sizin önermelerinize üstyapı...

BAŞKAN – Artık, düne dönüş yok Hocam.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Ama bunlar bugün.

BAŞKAN – Düne dönüş yok derken şunu demek istedim: Kılıç kınından çıktı bir kere yani ok yaydan çıktı -varsa başka ne kadar atasözü söyleyin- artık buradan geri dönüş yok. Ben siyaset yaptığım için söyleyeyim: Eğitimi öğretmen üzerinden, sağlığı doktor üzerinden sendikası örgütlenmiş, yetişmiş bir yapı. Ne hasta üzerinden konuşuluyor ne öğrenci üzerinden. Bu pompalanmıştır. Sivil toplum örgütleri yarı sivil toplum örgütleridir yani parayı milletten toplarken sivil toplumdur, talimatı alırken devlet gibidir işte odaları, oralari, buralari gördüğümüz gibi. Demin hatta burada genel müdür yardımcısı arkadaşımız vardı -ben spordan anlamam da- Futbol Federasyonu dünyanın tek kanunla kurulmuş yapıymış. Şimdi "Avrupalılara bunu anlatmak çok zor." diyorlar çünkü dünyanın her tarafında bir sivil yapıdır ama Türkiye'de kanunla kurulmuş bir yapıdır. Böyle bir zihniyet vardır.

Sorularla devam ediyoruz.

Buyurun Sayın Vekilim.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Biraz geciktiğim için çok özür dilerim. Konuşmanın başını dinlemedim, belki anlattınız ama soracağım konu eğitimcilerle ilgili olacak.

Ankara Milletvekili olarak bürokrasiden ve Ankara'nın tavrından rahatsız biriyim yani o noktada katılıyorum size. Hatta 657'yi tamamen kaldırma taraftarıyım, bunu nasıl yaparsak yapalım arzusunda olan biriyim.

Şunu yapsak: Sizin söylediğiniz gibi sistemi sıfırladık. Bu sıfırlama sonunda çocuklarımız zaten tespit edildi; yetenekli veya zeki, hangi yetenek dalında olursa olsun. Sistemi de kurduk. Bunların eğitimcileri lazım yani spordan sanata, bilime... Bunu kurduğumuz anda, bu eğitim modellemesi üzerinden YÖK'e de karşı çıktık, onu da iptal ettik ya da yeni bir sistem kuracağız ama bizim şu an YÖK'e kızdığımız konulardan biri, yeni meslek gruplarını, ihtiyaç olan meslek gruplarını yetiştirmemesiyle ilgili bir sıkıntımız var, bu süreç hâlâ devam ediyor. Ama diyorum, biz bu kararları aldık, her şey tamam, sıfırdan başlıyoruz. Eğitimciler nasıl yetişecek, hangi başlıklarda

olmalı çalışması yapıldı mı? Bunlardan ne bekliyoruz? Hangi eğitim gruplarından hangi yeni dallar ya da şu dallarda gelişme bekliyoruz? Böyle bir çalışmanız var mı?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Birinci bölümde birkaç cümleyle değindik. YÖK’le ilgili raporumuzda da bunlar...

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Hocam, çok özür dilerim, şunun için sordum: Bizi genelde ziyaret edenler hepimizin gördüğü sorunları çok iyi tespit ediyorlar. Hepimiz aynı konudayız ama çözümlerimizde bir çalışma var mı, çıkıyor mu? O yüzden soruyoruz.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Asıl sıkıntı da bu. Önerimiz veya bizim öncülerimiz, Türkiye’nin millî eğitim sisteminde yani örgün eğitim sisteminde ve yaygın eğitimde sıfırdan bir başlangıç yapmak. İnsan kaynağı bu stratejinin temel başlıklarından birisi. Söz konusu olan yeteneğin eğitimi konusundaki insan kaynağını ilk beş yılda planlamazsanız bu strateji hayaldir. Dolayısıyla eş güdüm ve bütün paydaşların ray gibi -kaç ray varsa, öyle düşünelim- ilişkilendirilmesi ve yüksek bir koordinasyon gücü gerekiyor. Bu bakımdan YÖK kalsın, gitsin, hangisi olursa olsun ama ilk beş yılda pilot uygulamayı öngörmesi gerekir bu çalışmanın çünkü millî eğitim sistemindeki müfredat torbasını... Ne kadar sofistike hareket ederseniz edin, bu ülkenin en donanımlı insanlarını da getirseniz, buna birden, sıfırdan başlama diyemezsiniz. Pilot uygulama, ilk beş yıl sınanmalı. Bütün çalışmalar ölçme ve değerlendirmeye tabi tutmadan yapılacak bir süreç yönetimi de sürdürülebilir değildir. Bu bakımdan üniversitelere düşen en önemli görev bu insan kaynağını yetiştirmektir.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Nasıl bir insan kaynağı?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Bu insan kaynağı tamamen mentorluk sistemine dayalı ve bütün yeteneklerin geliştirilmesini eğitim sistemi içerisinde bilen, uygulayan, ölçme ve değerlendirmeden de kendini sorumlu tutan veya ölçme ve değerlendirmeden de kendini sorumlu tutacağı bir yeni anlayışa geçmek. Bu millî eğitim sistemi içerisinde, şu anki sistem içinde - Sayın Komisyon Başkanımızın sözünü ettiğini BİLSEM’ler dâhil- sonuç alınamayışının en temel nedeni, Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı içinde bu alanda eğitim almış ve bizzat bu alanda, sahada çalışan tek bir görevlendirdiği insan yok.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Hocam şunu soruyorum: Peki, dünyada bununla ilgili bir eğitim, eğitilen bir bölüm var mı üniversitelerinde Türkiye’de olmayan ama dünyada olan? Ya da işte bunun ilk yetiştirilme şeklini nasıl yapacağız? Tamam, bunların hepsi doğru da bu nasıl çıkacak?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Dünyada dört ayrı grup var. Bir: Beyin gücüne dayalı ülkelerin birinci derecede bu kaynağı yetiştirdiği ülkeler. Sovyetler hâlâ devam ediyor, komünist Kore devam ediyor, Çin devam ediyor, şaşacağız ama Amerika devam ediyor. Batı ülkeleri arasında bu konunun konuşulması bir insan hakkı ihlali olarak görülen bir Fransa modeli de var. Ne yapıyor o? Erken çocukluk dönemindeki eğitimcileri bu alanda eğitiyor.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Hepsini.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Hepsini. Öyle sadece bir ders olarak değil, bütün yeteneklere yönelik; sınıfına gelen eğitilebilir, öğretilebilir, vasat, orta, üstün yetenekli. Deha da olabilir, olur. İşte binde 1’dir dehanın biliyorsunuz oranı. Böyle diyorlar, 1.050-950 arası bir şey. Hepsine yönelik o bilinç ve dikkatle oluyor ve okul öncesi eğitim oralarda çok yaygın olduğu için erken çocukluk döneminde bütün yetenekler ortaya çıkıyor. Bu nedenle beyin gücü vurgusu yoktur bunlarda. Eğitim sistemi yani insan kaynağı, öğretmen yetiştirme modeli tamamen yeteneğe yöneliktir ve o nedenle tek tiplendirmez, her çocuk, matematikten işte diyelim puan 5’se, 5 üzerinden 5 almasını öngörmez; o, 2,5’la da geçer, zayıf olur, 2,5 verir ve geçer geçme başarısı oysa. Ayrıca, o öğretmen bilir ki: “Benim bu yıl sınıftan bir üst sınıfa veya bir sonraki sınıfa yüzde olarak işte şu şu... Sınıfım 26 kişi, 6 kişi -2’nci sınıfı okutuyorsa- 3’üncü sınıfa, işte 3 kişi 4’üncü sınıfa, 1 kişi de 5’inci sınıfa geçecektir.” Zihin durumu ona müsaittir.

Bunu neye dayandırıyor? Orada bir düdüğe var ama onu kolay anlamak için şöyle söyleyelim: Türkiye’de İnanç Kolejinin ilk dönemi çok başarılıdır, yüz beş günde bütün müfredatı bitirirler, Latince dahi öğretmeye başlamışlardı ve gerçekten de ilk dönemi iyidir. Ancak biz bütün eğitim sistemi içinde ne yapıyoruz? Yaklaşık sekiz ay yirmi gün değil mi eğitim, okul dönemi? Bütün müfredatı, ne kadarsa, öğretmeye çalışıyoruz. Peki, o okula gitmeyenler aynı eğitimi alıyor mu? Yani eşitlikte tek tiplendiricilikle yeteneği öldürüyoruz.

Peki, öğretmeniniz bu anlamda eğitimli değilse ne yapacak öğretmeniniz? Çok affedersiniz ama şu atanmış öğretmenlerin çoğunu yani bahçıvan yapmam ya, bahçıvan yapılmaz yani! Öğretmen mi bunlar ya? Çok affedersiniz, yani bunun öğretmenlikle hiç alakası yok. Bitirmişler; öğretmen okullarını bitirmişler. Öğretmen yetiştirme sistemi bitirilmiş, bitmiş! Sınıfa giriyoruz, 80 kişi geliyor –

Türkçe bölümüne derse giriyorum- sınav kâğıtları geliyor çocukların, metin yazımı oluyor, metin yazıyor, ya, isminin bir harfini doğru yazamıyor! 19-22 yaş grubu arasındaki insanlar. Bunlara sınıfı teslim ediyoruz vesaire. Yani işte, sınav sisteminden söz ettik, işte onlar da bugün yarışla kazananlar öğretmen oluyor.

O nedenle, bir, sorunuzun ana cevabını eğitim bilimcilerinin verdiği şekilde söylemek gerekiyorsa, evet sıfırdan başlayalım, ilk beş yılda bu insan kaynağı için bütün üniversiteler devreye girmeli.

Evet, üniversiteler çoğalmıştır, bütün her şeye rağmen ben olumlu buluyorum. Üniversiteler eğer devreye girerse -bunca üniversite kuruldu- ihtisas bölümleri üzerinden de yapılabilir ama öğretmen yetiştirme sisteminin merkezinde üstün zekâlı ve yetenekli değil, yeteneğin geliştirilmesi programı uygulanırsa bu sorun çözülür ve beş yılda çözülür.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz.

Şimdi arkadaşlarımızdan gelen sorular var, Bakanlık uzmanları var aramızda. Onlar da aşıla, şevkle dinlediler.

Şimdi arkadaşımızın biri şöyle bir soru sormuş ama: Yine kurum taassubu. İlle dönüp dönüp kurumlarıyla ilgili bir... Senin sorun herhâlde? "SHÇEK ya da Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğüyle ilgili, konuyla ilgili herhangi bir çalışmanız oldu mu?" derken... Sizin mi?

TÜBİTAK BİLİMSEL PROGRAM UZMANI HANİFE GÜLİN KOÇAK – Evet.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Soruyu tekrar edebilir miyiz Hocam?

BAŞKAN – Hayır, edeceğim de arkadaş TÜBİTAK'tan görevli geldi. Niye SHÇEK için soru soruyorsun?

TÜBİTAK BİLİMSEL PROGRAM UZMANI HANİFE GÜLİN KOÇAK - İçinde yer aldığım projeye ilgili olarak, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının projesi üzerinde çalışıyoruz.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Ne projesi ?

TÜBİTAK BİLİMSEL PROGRAM UZMANI HANİFE GÜLİN KOÇAK - Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bir projesi, otomasyon sistemiyle ilgili bir proje aslında ama.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Ama bu bizim konumuzun dışında...

BAŞKAN – Evet, konumuzun dışında.

TÜBİTAK BİLİMSEL PROGRAM UZMANI HANİFE GÜLİN KOÇAK - Kimsesiz çocuklarda da üstün zekâlı çocuklarla ilgili...

BAŞKAN – Bizim konuyla ne alakası var?

TÜBİTAK BİLİMSEL PROGRAM UZMANI HANİFE GÜLİN KOÇAK - ...herhangi bir çalışma yapıldı mı acaba SHÇEK'le ya da şu anki Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğüyle ilgili? Çünkü Çocuk Vakfı...

BAŞKAN – Bir tarama çalışmasından bahsediyorsunuz.

TÜBİTAK BİLİMSEL PROGRAM UZMANI HANİFE GÜLİN KOÇAK – Herhangi bir...

BAŞKAN – Hoca niye tarasın ki?

TÜBİTAK BİLİMSEL PROGRAM UZMANI HANİFE GÜLİN KOÇAK - Çocuk Vakfıyla birlikte herhangi bir çalışma yapıldı mı?

BAŞKAN – Hayır, niye tarasın ki? Test alanı orası.

TÜBİTAK BİLİMSEL PROGRAM UZMANI HANİFE GÜLİN KOÇAK - Yani tarama değil de belki...

BAŞKAN – O dendi, sadece kendi müdürünün olması lazım ya da bakanının olması lazım.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – O zaten izne bağlı Halide Hanım, biliyorsunuz.

BAŞKAN – Yani.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Ayrıca da çok yasak biliyorsunuz ama şöyle: Kimsesiz veya kimseli ayrımı olmadan doğasına uygun olarak her çocuk bu oranın içinde yer alır. O nedenle, bu eğitimi alanlar var, alamayanlar var. Bunun herhangi bir oranı yok, bunun bir matematiği yok, Türkiye'de göstergesi de yok, bir tespit de yok. Millî Eğitim Bakanlığının BİLSEM'lerle ilgili yapmış olduğu tespit de yanlış bir tespit. BİLSEM'lere akın akın insanlar girerler. O testlerle ve o yetenek testleriyle ve IQ testleriyle belirlenen rakam üzerinde konuşmak da bir çocuk hakkı ihlalidir, yanlışmacadır çünkü orada birinci öncelik, o eğitimin... Yani proje odaklı bir eğitimidir o. Oralara da çocukların büyük ölçüde iltimasla girdiğini söylüyorum ben. Kaynağı benim, bana sorsunlar, cevabını vereyim.

BAŞKAN – Şimdi de şunu anlamıyorum: TÜBİTAK gibi bir kurumda bir proje üretiliyor ve bu Meclis, geçen dönem çok ciddi bir araştırma komisyonuyla, sayısal değerleriyle, TÜİK araştırmasıyla bir şey ortaya koyuyor ve en büyük, çocukların dezavantaj grubu olarak da üstün yetenekli çocukların eğitimden mahrum kalmalarıyla ilgili bir çıktı verdi ama siz burada “Bu çocuklar risk altında çocuklar grubuna girer mi?” diye bir soru soruyorsunuz. Peki, o kaynaklara bakmıyor musunuz bu projeleri çalışırken?

TÜBİTAK BİLİMSEL PROGRAM UZMANI HANİFE GÜLİN KOÇAK – O da henüz başladı...

BAŞKAN – Çok affınıza sığınıyorum, Hocam biz burada da yaşıyoruz bunu; 4 profesörün ismi altında dolanıyor dolanıyor konular, bir türlü 5'inci tutmuyor ve Ankara'da bir sürü birbirine benzeyen, hiçbir şey üretmeyen, hiçbir yeniliği olmayan, o onu referans veriyor, o onu referans veriyor... O kadar sıkıntı çekiyorsunuz ki adım adım ilerleyemiyoruz yani.

Onun için, ben sorunuzu yok sayıyorum, kusura bakmayın.

TÜBİTAK BİLİMSEL PROGRAM UZMANI HANİFE GÜLİN KOÇAK – Yok. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – “Üstün yeteneklilik konusunun aile boyutuyla ilgili düşünceleriniz nedir?” Bu nasıl bir soru arkadaşlar? “Ailelerin çocuklarından beklentileri, çocuklar üzerinde yoğun baskıları var. Onlara yöndük ne tür çalışmalar yapılabilir? Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı şu an koruyucu, önleyici hizmetlere ağırlık vermeye başladı, bu doğrultuda (ASDEP) Aile Sosyal Destek Programı'nı başlattı, iki ilde pilot uygulamaları başladı. Henüz pilot aşamadayken önerileriniz var mı?”

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Teşekkür ederim.

Arkadaşımızın son da bir sorusunun ucu vardı yani “Bu çocuklar risk altında mı?” diye.

TÜBİTAK BİLİMSEL PROGRAM UZMANI HANİFE GÜLİN KOÇAK - Aynı konuyla alakalıydı.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Evet, risk altında. Yani yetenekli-yeteneksiz hiçbir ayrım yapmadan, her çocuk dünyaya geldiği zaman eğer gerçekten o ortamı bulamazsa risk altında, doğal olarak da yetenekli olanlar, potansiyelli gelenler de risk altında ama biz “Potansiyeli olanlar daha fazla risk altında, potansiyeli olmayanlar daha fazla risk altında.” diyemeyiz. Her birinin eğitilebilir, öğretilir olur, onun risk durumu, oranı farklıdır, vasatın farklıdır, üstünlerin farklıdır. Burada en önemli nokta, ortalama zekâ ve vasat olan zekânın bir şekilde kendini tolere ettiği, zekâ ve yeteneği yüksek olanın ise kendisini imha ettiği. Bu alanda yapılmış psikolojik çalışmalar var, yani dehanın kendisini imhası. Bu, daha çok resim, müzik alanında bazı örnekler üzerinden anlatılır. Çünkü biz bu konuyu konuşurken herhâlde şu konuyu da gözden uzak tutmamalıyız Sayın Başkanım; o da şu: Biz zekâ ve yeteneği konuşurken Batı üzerinden konuşuyoruz. Biz zekâ, yetenek ve başarıyı konuşurken Batı sisteminin kodları, başarı-başarısız ölçüleri ve affınıza sığınarak söylüyorum -tırnak içinde- “performans ölçütleri” diye kapitalist sistemin böyle pompaladığı bir hormonlu kavram var, onun üzerinden konuşuyoruz. Oysa bu alanı bütün insanlık üzerinden konuşmaya, insan üzerinden konuşmaya yönelirken, Batı üzerinden, Batı'nın geliştirdiği kavram ve literatür üzerinden ve kuramlar üzerinden konuşmak yerine insan üzerinden konuşmamız lazım, nerede bulunursak bulunalım ve bu konuda eğer böyle yapmazsak, eğer odaklandığımız alan yetenek ve üst düzey zekâ grubundaki çocuklarsa onların bedelleri diğerlerinden çok ağır oluyor.

Aile boyutuna gelince: Biz Çocuk Vakfı olarak seminerler düzenledik, yayınlar yaptık. Bizim bir web sayfamız var, oraya girerseniz, öyle İstanbul odaklı... Üniversitelerde buluşmalarımız oldu, eğitim yetiştiren birimlerle oldu, velilerle buluşmalarımız oldu. Elimizden geldiğince, bize ulaşan bir elektronik postaya, bir mektuba, bir telefona bu konuda yardımcı olmaya çalışıyoruz ve bu yardımı yaparken de bir kavram kullanmışım -Fusun Akarsu Hoca'nın geliştirdiği bir kavram- farklılığın bedeli döngüsünün en biricik, ilk muhatabı aile. O bakımdan, bu bizi uyurgezer durumuna getiren, yakaza hâline sokan anlayışın içinde yaygın eğitimin çok temel bir taşıyıcı olduğunu düşünüyoruz ve bu bağlam içerisinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının henüz bir çalışması olmadığını söylüyorum.

Bir soruda geçmiş “önleyici” diye, onlar önleyici çalışma değil, onlar koruyucu çalışmalar. O iki pilot çalışma da önleyici değil, korumaya devam ediyor.

Burada bir satır aralığı vermek istiyorum. Hepinize, milletvekillerine göndermiştik Anayasa ve Çocuk Raporu' muzu. Burada bizim yeni bir şansımız var Türkiye'de, aileyi de merkeze alacak şekilde. Şimdiye kadar 21, 24, 61, 82 anayasaları hep özel bakım ve koruma vurgulu anayasalardır. Bu anayasalar içerisinde biraz da hep sosyal yardım, işte kimsesizlere karşı, yoksullara karşı... 2010 yılındaki düzenleme de öyle. Mesela, çocuğun öncelikli yüksek yararı konusunda hiçbir kararı yok Yargıtayın. Danıştay da idareye karşı verilmiş hiçbir karar yok, içtihadı yoktur çocuğun yüksek yararı için. E, niçin var orada? Var işte. Esasta yani uluslararası antlaşma ve sözleşmeleri de iç hukuk kuralı hâline getirirken onların karakterizasyonuna gidilmiş olsaydı, çocuğun üstün yararı konusunda, kimseli-kimsesiz, yetenekli-yeteneksiz, hepsinin yararlanacağı bir enstrüman ortaya çıkabilirdi.

Peki, ne olacak? Bizim hâkimlerimiz devleti koruyor, bireyi korumuyor. O nedenle biz yeni bir anayasa istiyoruz, insan odaklı bir anayasa istiyoruz, yetenekli-yeteneksiz ayrımı yapmak istemiyoruz, çocuğa özgü hakların görünür olacağı bir anayasa istiyoruz ve o nedenle de bir ayırım yapmıyoruz. İşte, orada bu noktayı temellendirecek olan yaygın eğitim bağlamı içerisinde bu bedeli ödeyen ailelerin de bu sürece dâhil olması gerekir, medyayı da bu paralellik içinde düşünmek kaydıyla.

BAŞKAN – Hocam, demin ki şey aklıma geldi yarım kalan.

Siyasetin, çocuk ilgi alanında değil, onun için oy atanlar üzerinden sistemi analiz ederler. İşte, öğretmen, doktor örneğini verdik. Çocuk on sekiz yaşına gelinceye kadar siyasetçinin hiçbir propagandasının içine girmez ama siyasetçi şunu atlar: “Anne, baba, çocuk üzerinden konuşulan her şey caziptir aslında. Bunu da kullanmaz. Biz hep büyüklere ne vereceğimizi vaat ederiz yani partilerin hem hükümet programları hem seçimde vaatleri onlara ne vereceğimizle ilgilidir, onların emeklilikleri, onların işte çalışma şartları, onların başka bir şeyleri. Diğerleri üzerinden, o okula gidip bu hizmetten faydalanan çocuk siyasetçinin ilgi alanına gelmez. Belki bu kadar direnç görmemizin sebebi, “Kardeşim, önceliklerimiz var, ben önce bana oy verecek adama bir sesleneyim hayatına ne değer katacağımla ilgili, ondan sonra çocuk gelir.” Tabii bu noktaya gelmiş olmayı gerçekten önemsiyorum.

Bazen şöyle bir kaygı, “Haksızlık yapıyor muyuz acaba çocuklar arasında?” derken, ağır bir refleks gösteriyorum. Veliler özellikle “Ben bir üstün zekâlı çocuk annesi olarak.” diye başladığı zaman, “Benim çocuğum önceli.” dediği zaman, bir rahatsızlık hissetmediğimi söyleyemem yani bütün çocuklarla ilgili düşünüyorum ama öbür tarafta geldiğim zaman da o anda Bilim Sanatta çocuklarla yaparken yani bunu irdelerken gönlüme bakıp “Hata mı yapıyoruz?” derken bir mıknaatısa iğne topladım yani şöyle bir salkım hâlinde iğne. Şimdi eğer yukarıyı güçlendirip mıknaatısa çekemezsem iğneyi yani çabuk problem çözebilenleri yukarıya alamazsam aşağıyı da yukarıya çekemiyorum. Bir sistem içinde hep aşağıdan yukarıya doğru iyileştirmeye çalışıyoruz. Aslında aşağıda iyileştirmeye çalışma değil, aşağıdakini mutlu ve huzurlu bir yaşama, yukarıdakiler çile çeken yani çalışacak, düşünecek, üretecek, böyle mesuliyetler yüklüyoruz insanlara ve diyoruz ki: “Sen bu mıknaatın gücünü al, diğerine doğru da ver ki ben orayı da yukarıya çekebileyim.” Fakat, siyasetin böyle bir akli yok Hocam ve o bahsettiğiniz kurumların çoğu –adlarını anmak istemiyorum- aynı bilgisayar, şimdi aptal monitörler çok yok ama biz ilk tanırken bilgisayarı “aptal monitör” diye bir kavram vardı, fişinin takıldığı kadar merkezi görürdü, fişini çektiğinizde anlamsız bir şeydir. Kurumlar da burada böyle. Koca koca odalar, her yönetim kurulu üyesinin koca koca odaları, havaalanında indikleri zaman onları bir sürü üstün markalı arabalar karşılar, şoförleri vardır, ayda yılda bir toplanırlar ama sokağa çıktığınızda maalesef ürünlerini görmezsiniz. Ben bu kurumlara alınan insanların sosyal zekâ ve hayata geçirdikleri projeler ve değerlerle değerlendirilmesi gerektiğine inanıyorum, yoksa sıkıntılarımız bitmez.

Şimdi “Zekâ ve yetenek” kavramlarını nasıl ilişkilendiriyorsunuz? Yetenek alanlarını neye göre belirlemektesiniz?

Bunları sormamızın... Tabii, şöyle diyebilirsiniz yani: “Raporlarda var.” Ama rapor geçtikten sonra, yarın meraklı bir sürü insan, binlerce insan okuyacak tutanakları, o açıdan kayıtlara geçmesinde de fayda murat ediyoruz Hocam. “Yetenekli çocukları hangi ölçüye göre tespit edeceksiniz?” Kaç tane soru var? “Enderunla sizin fikrinizin yetenek belirlemede benzer ve farklı yanları nelerdir?”

Teker teker okuyabilirim Hocam istediğinizi.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Şimdi, az önce sözünü ettiğiniz değerlendirmeye aynı düşünüyorum, zıttınının yaptığı değerlendirme konusunda. Benim zihnim herhâlde ona vurgu yapmamış gibi görünüyor.

“Ortancalar ne olacak?” diye bu konuyu biz tartışırken hep bunu konuşuruz. Yani “Napolyon kirazları tamam da ortancalar ne olacak?” Yani ortalama zekâ ve vasatları da katarak. Eğer bir ülkenin eğitim sisteminde yeteneğe vurgu yapılmış olsa dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi, sizin o mıknaat dediğiniz, tamam, yukarı çekelim ama onları yukarı çekerken aynı eğitim ortamında, karma olduğu için bu eğitim sistemi -karma olacak- vasatları ortaya, ortaları yukarıya çekebilir ve ortancalardan, o sizin mıknaatın oraya hemen sıçramış olanların yanına çıkanlar olacak. Enderun yaman bir modeldi o nedenle.

Zekâ, yetenek konusu. Yalnız, buraların uzmanı olmadığımı söyleyerek hemen söyleyeyim -benim benimsediğim yaklaşımı anlatmak istiyorum- IQ dönemi kapanmıştır ve IQ testlerinin hangi uygulamaları nerede yapılırsa yapılsın sonuçları daima kaygıyla izlenecek sonuçlardır.

“Zekâ”, benim çok kısalttığım ve tanımladığım şekilde, öğrenme hızı demek. Bu öğrenme hızı, her zekâ türünde farklıdır Halide Hanım. Resimde farklıdır, bedende farklıdır, matematikte farklıdır, biyoloji merakı olanda farklıdır. Çocukları olan arkadaşlarımız bunu iyi bilirler. Dolayısıyla, biz “zekâ” dediğimiz zaman “öğrenme hızı” Eğer öğrenme hızı konusunda avantajlı doğmuşsa yani potansiyelli doğmuşsa, onu siz erken sezerseniz, tanımlayabilirsiniz, farkına varırsanız, o büyük bir şanstır çocuğunuz için. O nedenle, ailenin bu konudaki kültürel birikimi, çocuğuna ait dikkat fikri çok önemlidir.

Yetenek ise, zekâ-yetenek ilişkisinin birçok korelasyonu yapılmıştır, her zekâ türü ve her yetenek türüyle ilgili de yapılmıştır. Bunların genelde yine yönü, bunun şu anda patenti Batı' dadır.

BAŞKAN – Biz de en iyi tahlil eden kim Hocam bu çocukları?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Beni bağışlayın; bizde son dönemde beyin araştırmalarıyla ilgili Türkiye'de de çalışma yapan bir grup var ama ne yazık ki o çalışmaya benim güvenim yok, isim veremem.

BAŞKAN – Bu, makineyle falan yapıyorlarmış?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Evet, isim veremem. Bu zatla görüşebiliriz veya bu grupla fikrimizi söyleriz.

Ben dünyada –tırnak içinde- üçüncü dünya ülkesi olmadığımızı, bütün ülkelerin, 300 nüfusu ada ülkeleri dâhil hepsinin birinci olduğu bir insanlık medeniyetinden yanayım ama bu işleri, hem bize teknoloji satıp hem de röntgen üzerinden zekâ ve algı ve yetenek ölçümlerinin yapıldığı iddialarını çok kaygıyla izliyorum ve bu araştırma komisyonunda böyle bir cümle olmazsa, vallahi, sizin hakkınızda da kaygı duyarım; yönlendirme yapmak istemiyorum ama kaygı duyarım.

BAŞKAN – Ne yapmazsak kaygı duyarsınız?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Niye? Çünkü bunu araştırmak gerekir.

KOMİSYON UZMANI KORKUT TÜRKİYARAR- Beyin dalgalarını kontrol yani röntgenlerle...

BAŞKAN – Tespiti...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Tespit.

BAŞKAN – Ama görmemezlikten de gelebilir miyiz Hocam?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Onların sınanmış, göstergeye dönülmüş yani sonuçları yoksa onu bize pazarlıyorlar şu anda.

BAŞKAN – Ha, ona katılıyorum.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Bu ülkeye pazarlıyorlar; bunların hiçbiri sınanmamıştır, kuramda kabul görmemiştir, böyle bir çalışma vardır, bunlar daha çok...

BAŞKAN – İddiası var, iddiaları var onların.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – İddia ama aynı zamanda teknoloji pazarlıyor. Burası bir pazar.

BAŞKAN – Ha, evet, katılıyorum.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Burada insanları kullanıyorlar.

BAŞKAN – Ama romatizma tedavi makineleri de aynı derecede...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – O başka bir şey. O en azından, biliyorsunuz, siyatiğim var...

BAŞKAN – “Ağrı geçecek.” diyorlar ama hiç geçmiyor.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – O da ayrı yani.

BAŞKAN – Yirmi sene sonra diyor ki: “Yenisini çıkardım.” Yine geçmiyor. O sırada biz ölüyoruz tabii yani.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Bütün onkolojik tedavilerde de olabilir bu.

Zekâ konusundaki yaklaşımım bu.

Peki, Türkiye'de bunlar, kültürel kodlar ve uyumlaştırma konusunda yapılabilir mi? İddiamız şudur: Bunu yaptıklarını söylüyorlar. Hayır, bunların hepsi sınanmalıdır. O nedenle, Türkiye yetenekleri geliştirme kurumu kurulduğu zaman bu standartların yani zekâ ve yetenek testlerinin hazırlanması, sınanması ve bunları yapacak grupların da akreditasyonunun bu kurum tarafından yapılması lazım.

Sonraki soru neydi?

YÖK ÖĞRETİM GÖREVLİSİ YRD. DOÇ. DR. MÜCAHİT COŞKUN - “Yetenek nedir?” kısmını...

BAŞKAN – Ama şimdi Hocam haklı olarak diyor ki: “Ben bu konunun uzmanı değilim.” Onun için, ben de kimdir bunlar diye sorduğum da, hani şunlar şuralarda...

YÖK ÖĞRETİM GÖREVLİSİ YRD. DOÇ. DR. MÜCAHİT COŞKUN – Akademik olarak sınıflandırabilir misiniz?

BAŞKAN – Ama Hocamın alanı değil ki.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Onlar var ama yani biyolojik anlamda biyolojik zekâ, beden zekâsı, daha çok sporcular için, müzik, resim zekâsı, sanat eğilimi zekâsı, liderlik, araştırmacılık, ayrıca yaratıcılık diye çok önde olan ama bütün

yetenek gruplarıyla geçerlidir. Şimdi, bu nedenle kuramda altı başlık altında özetleniyor. Ben kısmen onları, bütün zekâ ve yetenek gruplarını anlatırken başlıklar hâlinde verdim ama “Hepsinin zekâ, yetenek sınavı yapılmış da bütün göstergeleri bunlardır ve sonsuz doğrudur.” diye bir olumlama içinde olmamak kaydıyla. Çünkü bilim daima yalanlanabilir, kendini yeni bir araştırmayla sınavabilir, doğrulayabilir, yanlışlayabilir. O nedenle, özellikle zekâ ve yetenek konularına bizim eğitim bilimci güvendiğimiz hocalar ihtiyatla yaklaşmayı önermişlerdir, biz de bu ihtiyatı sürdürüyoruz.

BAŞKAN – Bu arada, milletvekili arkadaşlarım çıkmak isterlerse çıkabilirsiniz, aşağıdan çağırıldıklarını biliyorum çünkü ben soruların cevaplarını kayda geçirmek zorundayım.

Güzel bir soru var şurada. Hocam, diyor ki: “Sıfırdan başlangıç yaptığımızda, her şeye baştan başladığımızda belirleyeceğimiz ilke, ölçek, strateji ve modelleri yani yapıyı, bütün bakanlık ve birimlerden oluşturduğumuz yetenekleri geliştirme kurumunun çalışmaları doğrultusunda mı belirleyeceğiz?”

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Evet. Yani ülke ölçekli bu işin belirleyicisi benim -yani “beyin takımı” filan da demiyorum, yanlış anlaşılmasın- stratejilerin, öncülerin, hepinizin görüşünü alırım, sınıırım, ülke ölçekli olarak bunları belirlerim, ben bütün paydaşlarıma görevlerini veririm, bunu her yıl izleme, denetleme ve değerlendirmeyle yaparım, ülkem adına bu konuda üniversite de bana karşı sorumlu, Millî Eğitim Bakanlığı da sorumlu, Sağlık Bakanlığı tıp araştırması yapar, yapıyorsa o da bana karşı sorumlu -Gençlik ve Spor Bakanlığı mıydı?- Gençlik ve Spor Bakanlığı...

BAŞKAN – Şimdi, kimin zekâ ölçümünün neye göre yapılacağını, kimin zeki kabul edileceğini, yetenek ölçümünü kimin yapacağını, hangi standartlara göre yapılacağını burası tespit edecek.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Tabii.

BAŞKAN – Yani bunun içine spor da dâhil...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Hepsini, bütün zekâ ve yetenek türleri...

BAŞKAN – ...bunun içine sivil toplumda başarılı olan bir kişi de dâhil. Yani “Ben belirlerim, ben böyle bir şey yapıyorum.” diyecek.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Olabilir.

BAŞKAN – Buna “etiketleme” demiyor muyuz Hocam?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Hayır, etiketleme değil, şimdi o anlaşılmasın. Şimdi tanılama daha önce, 2004’te “Yeti merkezlerinin, yetenek tanılama merkezlerinin kurulması yönünde bir eğilim içinde olalım mı?” diye... Kongre bu; karar o yönde çıktığı için biz onu yok sayamadık, raporumuza yazdık, şu yeşil kapaklı raporda var, birinci ön raporda da var. Çıktı ama bize o kongrede, üstün yeteneklerle ilgili özel okul kurulması kararı çıkmadı yani kongrede öyle bir karar çıkmadı bütün çocukları tanımlayıcı yaklaşım nedeniyle.

Dolayısıyla, yetenekler tanılabilir çünkü yetenekler sadece travmatik veya kronik aşamadan travmatik aşamaya geçtiği zaman, travma hâli olduğu zaman tanılanmaz, öncesinde de onun algısını ve öğrenme hızını öğrenmek için yapılabilir. Fakat bu zihin durumuyla ilgili çalışma, velisi dâhil olmak üzere kişiye, bireye direkt bildirme şeklinde değil, raporlama şeklindedir. Yani “Senin çocuğun dahidir, dehadir, şu alandır.” denmez. Biz o nedenle etiketlemeye ısrarla karşıyız ancak yetenekle ilgili, eğitim biliminde yeteneğin tanılanması... Çünkü yeteneğin tanılanması şöyle algılanmamalı: Bütün yetenekler yani eğitilebilir, öğretilebilirle ilgili de bizim testlerimiz sınanmamıştır -uygulanıyor şu anda- vasatlarla ilgili olanlarla da, üstün yetenekli olanlarla da, ortancalarla da ilgili. Bütün yeteneğin tanılanması, eğer eğitim biliminde böyle bir problem alanı varsa -bireyle ilgili, bireyin öğrenmesiyle ilgili- bu yapılabilir ama asla bu etiketlendirmeye tabi tutulamaz.

BAŞKAN – Ama her şeyi o kurum yaptırarak diyorsunuz? Millî Eğitim sadece bunun eylem alanı olacak veya tesislerin uygulama alanı olacak?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Uygulama alanı Millî Eğitimidir.

BAŞKAN – “Erken çocukluk, etiketleme, faydalı yaklaşım ve benzeri kavramlara dikkat çekmenin önemli olduğunu düşünmekteyim.” İyi, düşün; burada duygularını paylaşmışsın. “Bu bağlamda, zekâ ve yetenek etiketlenmesinden mevcut eğitim sistemini nasıl kurtaracağız ya da yeni oluşturduğumuz sıfır yapı içerisinde bunu gerçek anlamda sağlayacak öneriler var mıdır?”

Hepimizin endişesi aynı Hocam. Hep, kurulacak her yapı başımıza bir dert olarak geliyor ve birilerinin istihdam alanı hâline geliyor ve maalesef bundan hiçbir kurumu kurtaramıyoruz. Hepimizin endişesi aynı yönde. Bir kurum, kuruluş dedik mi bizim elimiz ayağımız birbirine dolanıyor.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Şimdi efendim, burada Türkiye çocuk nüfusunun yani 19 yaş altı nüfusun yüzde 36' y, 19 yaş ve sonrasının yüzde 64' ü teşkil ettiği yaş gruplarıyla sınırlı olmayan örgün ve yaygın eğitim bağlamı içinde bir ülkenin genel yeteneğine vurgu yapan konuyu konuşuyoruz.

Bunu bir kurum üç yılda, beş yılda çözemeyecektir. O kurumun da öncelikleri olacak ve o kurum aynı zamanda kendini yapılandırırken ülke ölçekli standartları ortaya koyacak. Yok bunlar Türkiye'de. Olmadığı için şu anda zaten o insanlar çocukları, aileleri, istismar etmeye devam ediyorlar.

Bağışlayın, ben nice çocuk psikiyatrisi tanıyorum, bilmediği alanda test uyguluyor. Olabilir, çocuk alanında psikiyatr, tıp hekimi olabilir, yapamaz efendim, öğrenmemişse yapamaz. Kanaatlerine göre bir yol haritasıyla... Bu eğitimi almamış.

BAŞKAN – Zaten özel okullar falan tam ticaret yapıyor. Yani yılda 30 milyara “Çocuğunuz üstün yetenekli.” diye aileyi kandırıyorlar.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Tabii.

Ayrıca da biliyorsunuz onlar kursa gidiyorlar vesaire. Ankara'dan gidiyorlar, İstanbul'a geliyorlar, bu yetenek ve zekâ tanımlamalarını yapıyorlar. Adları önemli değil bazı kolejlerde devam ediyor bu. Kusura bakmayın ama bunu da önlemek devletin görevidir ve onu da yapacaktır ve etik kurul gibi çalışacak bir kurum.

Bu noktada sıfırdan başlamayı da bir pilot uygulama olarak... Yani Türkiye'de şu anda eğitim sistemine yeteneğin geliştirilmesini koyacak bir politik irade, ortaya tavır koymadan bunun gerçekleşeceğini siz düşünebilir misiniz? Yani, bu politik iradeyle ilgili bir şey. Politik iradenin de zihin çapının buna müsait olması lazım. Kandırmayalım kendimizi. Umarım var, umudum o yönde olsun ama varsa o zaman gerçekleşir. Biz zaten büyük bir gövdeyi konuşuyoruz yani şu mevcut gövdenin yıkılmasını, açık bu, yeteneğe vurgu yapan bütün bu müfredatın yenilenmesini öneriyoruz ve doğru, arkadaşımız onu hatırlattığı için teşekkür ederiz, erken çocukluktan başlayacak. Cenin haklarından bu ülkede bahseden çok fazla insan yok, biz bunu biliyoruz.

BAŞKAN – O hiç oy kullanmıyor hocam, öbürkü yine görünür durumda. Cenini falan kim düşünecek.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Hiç oy kullanmıyor evet.

BAŞKAN – Hocam, şimdi ailelerin şöyle talepleri var: Benim çocuğuma para verin, çocuğumu daha çok sinemaya götürmeliyim, daha çok tiyatroya götürmeliyim, benim çocuğum daha çok yemeli, benim çocuğum daha çok gezmeli diye bütün talepleri bunun üzerinden gördük saldırı şeklinde. Buna emsal olarak da, karşı olarak bir engelli çocuğa ayda şu kadar para veriyorsunuz, annesine babasına bakım parası veriyorsunuz, yol parasını veriyorsunuz, ayrıca kursa gidersen kurs parasını da veriyorsunuz. Oysa bana hiçbir destek yapmıyorsunuz, ben koca İstanbul'da iki tane o merkezden var, oraya da kendi ilçesinin dışında gelen artı 1 maliyet. Bu arada siz, bu grubu finanse etmeyi, kaynak aktarmayı nasıl öneriyorsunuz proje bazında mı, çocuk bazında mı, aileye mi destek, nasıl düşünüyorsunuz?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Efendim hiçbirini düşünmüyoruz. Mehmet Davut Demirci'nin iç denetim raporunda, 1'e 250 değil mi, ben öyle okudum zihnimde de öyle kalmış, 1'e 250, yani engellilerle ilgili yatırım 1'e 250 filan. Eğer siz, böyle vererseniz ianeci yaklaşımı sürdürürsünüz memlekette, iktidarınız da mebzul miktarda dağıtıyor yani Sayın Başkanım. Bunu doğru bulmuyoruz. Yani, yok balık tutmayı mı öğretelim? Efendim balık tutmayı da öğreteceğiz, denize de bakmayı canım. Birine balık tutmayı öğretirsin ama işte zekâsı biraz şeyse o da denize baksın. Balığı da tutuyor zaten o ama denize bakmayı öğret. Dağıtmak gibi bir şey yok, bu yeni dünyanın kavramı değil. Eğer siz, eğitilebilir, öğretilebilir, vasat, üstün, ortancalar hepsiyle ilgili ileri düzey eğitim ortamlarını eğitim sisteminizin temeli hâline getirirseniz bunlara gerek yok, hiç gerek yok. Bu anlayış zaten yanlış bir şey. Ne demek para dağıtmak? Yeteneğin o ortamını hazırlayacaksınız. Siz şimdi Türkiye'de, İstanbul'da sınıf ortalaması 41, dünya ortalaması mukayesesiz yapıldığı zaman da Türkiye iyi yerlerde değil. Türkiye, öğrenci güçlüğü çeken çocuklar konusunda buna rağmen, 2004'teki o Türkiye'nin en sosyal kanununa göre, kanun olduğu hâlde söylemek istiyorum, dünyada öğrenme güçlüğü çeken ülkeler arasında sondan ikinci, ileri ülkeler arasında sondan ikinci. Peki, orada öyle de, Allah aşkına, okuduğunu anlamaya yönelik durumda ne? Yani işleve göre okur-yazarlık. UNICEF'in geliştirdiği kavramı okuduğunu anlama noktasında bu ülkenin çocukları ne durumda? OECD ülkeleri arasında kaçınıcı sırada? 23 ülke arasında sondan dördüncü sırada, yani 19' uncu sırada. Yani, ben bu ülkeyi ne yapayım Allah aşkına ya! Bu ülkeyi idare edenler böyle, yani...

BAŞKAN – Mesela, bu anlama konusunda dilin hiçbir fonksiyonu olmadığını mı, Türk Dil Tarih Kurumunun bu işte hiçbir mesuliyeti olmadığını falan düşünmüyorsunuz değil mi hocam?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Yok, ana dil eğitimi baştadır, zekâsı vardır çocuğun, ana dili öğretimi başta olmak üzere...

BAŞKAN – Yani kelimelerin artık ne kadar yetersiz kaldığını, ne kadar az Türkçe kullandığımızı, ne kadar ihtar edilmiş kullandığımızı ve zihni... Yani çalışmayan bir kurum var orada.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Tabii, doğru.

BAŞKAN – Dilimizi geliştirmeyen, dilimizi geliştirmediyimiz için de düşüncemizi geliştirmeyen bir kurum var.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Evet.

BAŞKAN – Hani diyorum ya, aptal monitörleri bu memleketin, her taraf kurum kurul, kurum kurul, bütçe zamanı gelince bir şahlaniyorlar, bir anlatıyorlar. Sokağa çıkıyoruz biz, kişilik gelişmesinde ve zekâ gelişmesinde dilin ne kadar önemli olduğunu biliyoruz. Biz biliyoruz da onlar biliyorlar mı bunu?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Valla bunu onlara sormak lazım yani, şimdi onlar hakkında da şey söylersem biraz fazla şey bilmiş olurum.

Ama ben bir şey söylemek istiyorum: Buna yer vermek istemiyordum ama öyle rahatım şimdi, onu da söyleyeyim, madem İstanbul'a döneceğim. 26 Ocak 2009, Dil Kurumu dediniz, ya bununla ilgili arşivi bir gün sosyal tarihçiler, bizim çok zayıf alanlarımızdan biridir bu ülkede, araştırırsa, Çocuk Vakfının küçük bir kütüphanesi var, orada görecektir, Sayın Cumhurbaşkanımıza hitaben bir mektup gönderdik ve hem kongrenin sonuçlarını arz etmek üzere hem de arkadaşlar dediler ki; "Ya memleketin Cumhurbaşkanı var, bunu niye ihmal ettik?" Hay hay, biz niye ihmal edelim efendim, makam veya kurum ihmali yok. Mektup gönderdik, mektup uzun olduğu için okumak istemiyorum ama bir görüşme talebinde bulunduk. Neden? Çünkü google teyze bize dedi ki, ya bakın değişik ülkelerde ülkelerle ilgili millî hassasiyetleri veya ulusal neyse hassasiyetleri, ülke hassasiyetleri olanlar zaman zaman bu konularla ilgilendirler, bunlarla oturur çay içerler, bunlar çocuk olur, bunlar genç olur...

BAŞKAN – Yapıyor ya Cumhurbaşkanı şimdi.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Yok efendim, kusura bakmasın Cumhurbaşkanımız, öyle bir görüşme değil, öyle değil. Zatîîlerine sorulan sorulardan seçimle yapılan on kişiyle görüşme yapıyor, siyaset bu, başka bir şey değil. Ne yapılıyor yani? Halka mı açmış oluyoruz Çankaya'yı? Kusura bakmayın. Ve biz randevu talebinde bulunduk ve bu randevu gerçekleşmedi. Ne istedik aslında? Elbette ki makamın takdiridir, bir de orası kurumdur, Cumhurbaşkanlığı kurumu ve makamı. Takdirleridir. Ama, biz en azından bu ülkede bunun da sahibi olduğunu düşünerek 26 Ocak 2009'dan bu yana bu mektuba da cevap verilmemiştir, hiç kayda alınmamıştır ve 8 cilt yayını 2004'te de gönderdik, Sayın Cumhurbaşkanı da davet edilmiştir. Ayrıca da ondan sonra sürece katkıları nedeniyle bir taleptir. Biz milletiz talep ettik, makam bunu uygun görmemiştir. Şimdi geçen yıl yapılan o bilgi notuyla, raporu elde edemedik Cumhurbaşkanlığıımızdan, umarım siz elde edersiniz, size bilgi veriyorum, Meclise herhalde verilir. Biz o bilgi notuna da ulaşmak istiyoruz ve Türkiye'de makamların ve kurumların hepsinin sorumluluğu eşittir ama eğer orada sorumluluk katsayısı söz konusu olursa Sayın Meclis Başkanının da, Başbakanın da, Sayın Cumhurbaşkanının da, ilgili işte şu anda bütün ateş topu Sayın Dinçer'in kucağına düştüğü için onun da... Ya desin benim değil bu sorumluluk, biz bunu da istiyoruz, yani yüzleşme istiyoruz. O yüzleşmeyi de...

BAŞKAN – Hocam, karşıdan bakınca, dışarıdan bakınca...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Ama ben içeriden bakıyorum, hiç karşıdan bakmıyorum.

BAŞKAN – Yok yok, bir karşıdan geçin devlete bir bakın, siz siyasetin ve devletin bir beyni olduğunu düşünüyor musunuz? Yani sinir sistemimizi hareket ettiren, parmağımın şöyle kalkması... Yani şimdi biz ne yapıyoruz? Mesela parmak şöyle, çalışacağız bir konu var, bir refleks değil mi. Bir şey oluşsun istiyoruz, parmağımız şöyle hareket etsin istiyoruz. Hareket etmesi için benim beynimin sinir sistemimi uyarması gerekiyor. Peki siyasetin ve Ankara'nın beyni var mıdır? Varsa nerededir? Sinir sistemi var mıdır? Sinir sistemi nasıl çalışmaktadır? Yoksa felç mi olmuştur? Çünkü bir tanımlama yapmazsak sonuca gidemiyoruz. Bakın bir konuyu çözmek için eli kapıda organize olmamız gerekiyor ve bu yapılar homojen olmadığı için, birbirine uymadığı için, Kültür Bakanlığında üçüncü katta gördüğünüz bir şeyi Spor Bakanlığında beşinci katta göreceğiniz için, Aile Bakanlığında birinci katta gördüğünüzü Millî Eğitim Bakanlığında sekizinci katta gördüğünüz için bunları yan yana getirip çalıştırma şansınız olmayacak. Yer, mekân, mülkiyet, insan kalitesi gibi kavramlar önünüze gelecek ve çözülmeyecek. Biz bir rapor çıkaracaksak bir beyin koymamız lazım. Biz bir rapor çıkaracaksak bir beyin koymamız lazım. Diğer raporlarda beyni vali olarak gördük, yerel dezavantajlı çocukların çözümünde orada valiyi beyin olarak koyduk. Çünkü bütün ita amiri, yani bakanlıkların birer numunesi illerde ve ilçelerde. Valiye ve kaymakama

sorumluluk vermezsen, Ankara'dan geçen her şey daha şehirde kayboluyor, yok oluyor. Bakın biz bir yazı yazdık valiliklere. Dedik ki; şehrinizin üstün yetenekli ve zekalı çocuklarıyla ilgili bir kaygınız var mı bir çalışma yaptınız dedik. On gündür bizim hocaların çoğu buraya gelemiyorlar, çünkü her valilik harıl gürül panel yapıyor. Yani faaliyeti panel yapmaktan ibaret sayıyor. Şimdi bir vali modelimiz var, Ankara'nın bütün yetki, Cumhurbaşkanının yetkileri, sorumlulukları, Başbakanın yetki, sorumlulukları, bakanlıkların ve onun da bir Bakanlar Kurulu kabinesi gibi il müdürlükleri var ilde. Hepsinin altında sonsuz sayıda on yüz milyon bin tane de kurullar var. Sarışınları koruma kurulları, sarışın esmer birlikte koruma kurulları, yani hareket edemeyeceğiniz kadar da kurul var. Şimdi vali beye bir soru soruyorsunuz veya vali hanıma. Diyorsunuz ki; şehrinizin çocuk nüfusu ne kadar biliyor musunuz? Ne kadar diyor yanındakine. Tamam, o soruyu yanındakine sordu mu o vali zaten bitti. Biz ziyaretlere gidiyoruz, kurumlarını bizimle birlikte gören kaymakamlar, bizimle birlikte ziyaret eden... Bir Ankara Fen Lisesi büyük bir örnektir, İstanbul'da gördüklerimiz örnektir. Bizimle birlikte kurumu görmüştür, bizimle gördüğü bir kuruma bir şey yansıtması mümkün değil. Onun için, bir kere sosyal zekâsı gelişmiş, şehri sosyolojik olarak görebilecek vali ve kaymakamlara ihtiyacımız var ki, şu andaki tercihler buna göre yapılmamaktadır. Bir, vali atamaları mümkün merteye güvenlik endişesiyle yapılmaktadır ve güvenlik önlemleriyle ilgili kaynaklar ona göre aktarılır, o. Bir sosyal olarak bakma. Sosyal olarak bakmak, son dönemlerde işte yerel yönetimlerde oluştu. Parkların yapılması, bahçelerin yapılması, kütüphanelerin yapılması, emin olun valiliklerin bunları yapacak hem kaynakları var hem... Yalnız bunları organize edecek... Hani biz diyorduk ya helva yapan nerede? Bakın Ankara'da da, beyin diye sordum, şu vakayı kim organize edecek? Kurul dediniz, kurum. O da merkez, beyin olmayacak çünkü kimse onları da dinlemeyecek bir süre sonra, işte şimdiki mevcut olanların ne kadar dinlendikleriyle ilgili. İşte RTÜK'ü görüyorsunuz, RTÜK karşımızda değil mi. Vay niye kötü yayın yapıyor kardeşim RTÜK diye konuştuğun zaman, çalıştık, çalıştık, bir geldik ki sonuç olarak RTÜK aslında hiç de öyle bir fonksiyonu olan bir kurum değil. Niye? Çünkü RTÜK'ün bütün kararları idari yargı denetimine açık. Ne demek bir kurumun idari yargının denetimine açık olması? Sen son söz değilsin kardeşim. Haa, RTÜK diyor ki; bu program zararlı kardeşim. Hey televizyon bu programı yayınlama. Bak aile değerlerine karşı, o değerlere karşı, normal işini yapıyor. Cezayı da gönderiyor. Hemen televizyon yargıya müracaat ediyor. Yargı bir bilirkişi seçiyor, bakın iş ne kadar uzadı. Bir heyet seçiyor, diyor ki; ey bilirkişi, bak bakalım bu aile değerlerine zararlı mı. Yok efendim, niye zararlı olsun, son derece çağdaş, modern bir dünya şeyi gibidir diyor. Bu arada da RTÜK tükürdüğünü yalamış durumda bitiyor. Şimdi madem böyle bir fonksiyonu yoksa RTÜK niye var ki? Yani ar-ge yapsın, bizimle karşılıklı diyalog kursun ve yargının üzerindeki yükü alsın diye mi yoksa biz de kişisel... Ben giderim bir dava açarım RTÜK'e hiç ihtiyaç yok, benim çocuğuma zarar veriyor bu yayın derim. Bu gider muhatabım yargıya müracaat eder. Bu arada RTÜK'ün hiç işi yok. Niye örnek diyorum? Affınıza sığınarak vaktinizi alıyorum, ben Ankara'da beyin arıyorum hocam, bana beyin gösterin. Sinir sistemimi hareket ettirecek, beni talebime ulaştıracak bir yer gösterin. Ya bunu yerelleştirelim valileri hedef verelim ya da Ankara'da o kurul ya da kurum, şu anda telaffuz edemiyorum, hareket ettirecek bir yer. Bakın bir Millî Eğitimden bahsediyoruz değil mi, üç bakan değiştirdi, üç bakanın kendi kişisel kanaatleriyle ilgili... Bütün bakanlıklar için. Ama bir memleket, bir kişinin kanaatlerini, bir kişinin göreneğine, bir kişinin idrakine bırakılmayacak kadar ciddi bir şey bizim çocuklarımız, kimse kusura bakmasın yani. Onun için de istişareye mahkûmlar, yani mecburlar bizimle istişare etmeye. Ben, bu 4+4+4 konuşulurken şöyle bir öneride bulundum, bunu ona karşı olmak, yanında olmak değil, ben aptal bir kadının anlamıyorum ama çocuğumun hukukunu koruyacak bu sistemde bir yer olması lazım. Yani bu çocuğuma zulüm mü ediliyor, yeniden hayatı gasp mı ediliyor, niye on iki yıl eğitime mahkûm ediliyor? Fatma Şahin Hanıma dedim ki; siz taraf olmalısınız bu işte. Masaya oturmalısınız, yanınıza iyi danışmanlar almalısınız ve bakanlığın uygulamasına karşı benim çocuğumun hukukunu korumalısınız. Demin de buyurduğunuz gibi, çünkü Millî Eğitim Bakanlığı bir çocuk bakanlığı değildir. Sorumluluk alanım benim talep ettiğim eğitimi vermek kadardır, benim üstüm değildir veli olarak, tam tersi. Ben onun müşterisi değilim, o benim müşterimdir, bana beğendirmek zorunda. Peki bunun hukukunu... Nasıl bir çocuk tacizle karşılaştığı zaman hemen bakanlık harekete geçiyor. Değil mi, hemen avukat tutuyor, müdahil oluyor, bir dakika diyor. Peki, benim çocuğumun hayatına tacizi, hayatına müdahaleyi kimse savunmayacak mı bu ülkede diye konuşurken beyin arıyorum hocam. Bulduğunuz gün bize de haber verin de...

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Yani, biliyorsunuz filozofun gün ışığında lambayla nereye gidiyorsun; işte, adam arıyorum diyor ama biz onu insan arıyoruz diye düzeltelim. Türkiye'nin yapısal olarak yeniden inşası ve sistemin bu vesayet anlayışı değişmedikçe, 12 Eylül Anayasasıyla kurulmuş kurumları sahiplendikçe onu bulamazsınız. O kimse dediğiniz bulamazsınız ama Türkiye'yi yöneten bir kadro var şu anda değil mi? Türkiye'de seksen bir il var, dokuz yüz elli yedi ilçe var, işte yirmi sekiz bine yakın köy var, bütün bunların içerisinde eğitim sisteminin, eğitimle ilgili meselenin çok da öncelikli bir mesele olarak algılanmadığını düşünüyorum. Son 4+4+4'le ilgili çalışmada biz okul öncesinin olması gerektiğini de düşündük. Ayrıca da sadece okul

yaşlarıyla ilgili bu düzenlemenin çocuklara pek de öyle sanıldığı gibi yani zihniyet değişikliği yapacak... Öyle bir şey değil, müfredata dokunmadığınız sürece böyle bir şey olmaz. Ben bunun da politik bir karar olduğunu düşünüyorum 4+4+4. Hatta bizim eğilimimiz 5+3+4 şeklindeydi ama okul öncesi zorunlu olması kaydıyla. Bir rapor da açıkladık. Dostlarımız üzülmüşler ama kimseyi üzmemek için değil, biz bu ülkenin eğitimiyle ilgili çok temel bir konuda makul olanı hatırlatmaya çalıştık. O beyinleri de, o entelektüel birikimi de Türkiye henüz görmüş değil. O nedenle tek bir beyin, tek bir merkezden ziyade sistem algısı, yani Türkiye’de bu sistem, sözünü ettiğiniz bakanlıkların inhisarcılığı devam ettiği müddetçe, benim tanıdığım adam iyidir onu o kadroya getirmemle problem çözülür anlayışı devam ettiği müddetçe, o sözcükleri bilerek kullanıyorum, liyakatine, ehliyetine, temsil kabiliyetine ve alanındaki gerçek anlamdaki yetkinliğine vurgu yaparak bu ülkenin ihtiyacı olan insan gücünü, insan planlamasını yapmadıkça bu mümkün değildir. Süreçler gelir, işte bazı siyasi heyetleri öne çıkarır, onların dönemi biter yenisi gelir ve Türkiye aslında kan kaybetmeye devam eder. İnanın çocuk hakları stratejisinin kabulü sırasında da çok kaygılandım. Dedim ki; ya biz ne için uğraşıyoruz, ne oyun yapılıyor, yani ne meraklılar var diye. Sayın Fatma Şahin de taahhütte bulunmuş, yani bu gerçekleşecek dediğimiz çalışma, Millî Eğitim Bakanlığının benzeri bir kazaya uğruyordu az kalsın. Buyurun yapın dedim. Şahsımın böyle bir hakkı yok ama seksen sekiz kişilik bilim ve değerlendirme kurulu bir şeye karar vermiş, bütün çalışmaları yapmış. Biz sizden emrivaki bir şey istemiyoruz, kabul görmüş ama siz bunu erteliyorsunuz. Haydi buyurun... Şimdi bir anlamda da önünü kesmeye... Buyurun yapın. Yapamadılar ve dün akşam kabul oldu, dün akşam televizyonlarda da duyuldu ve saire.

BAŞKAN – Bir toplantı mı yaptınız öyle mi kabul?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Ankara Palata, yirmi hükümet kuruluşu, yirmi sivil toplum kuruluşu temsilcisiyle çocuk hakları...

BAŞKAN – Yani kim kabul etti bunu?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Çocuk Hakları İzleme ve Değerlendirme Kurulu.

BAŞKAN – Kurulacak mı şimdi?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Kuruldu, Başbakanlık genelgesiyle kuruldu.

Peki şimdi size söyleyeyim, siz beyin arıyorsunuz da, yani siz bana bunu soruyorsunuz. Siz memleketi yönetiyorsunuz, benim size sormam gerekir Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben yönetmiyorum ki hocam.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Milletvekili olarak memleketi yönetmede...

BAŞKAN – Milletvekilleri yönetmez hocam, yaşamayı yapar, Bakanlar... Hayır hayır, millet de bunu bilir.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Millet bilmiyor ama.

BAŞKAN - Ben onun için diyorum ya, bir yere bir bakan atıyorsunuz, bakan kendi akli ve sınırları kadar Türkiye’yi yönetmek istiyor, böyle bir şeye hakları yok ve bu sistem bunu gerektiriyor. Milletvekilinin yönetime müdahaleye hiç hakkı yok, bir tek denetim görevi yapar. Şu yaptığımız bizim bir denetim ve bunun sonucunda bir yasama çıkarsa...

Ben şeyi söyleyeceğim; bakın, aşağı yukarı 2005’den beri siyaseten verdiğim mücadele, yüzüme kapanmayan kapı kalmadı şu konuyla ilgili. Siz de bu arada harıl harıl öbür tarafta çalışıyorsunuz, ben dinliyorum, duyuyorum ama kimse bizi sizinle yan yana getirmede farkında mısınız hocam.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Öyle.

BAŞKAN – Tam tersi, saklandık, gizlendik. Ben biliyorum, sizi bir kapıdan aldılar beni öbür kapıdan gönderdiler. Kimse şunu demedi ki; ya bir dakika, hocayla da biz harıl gürül çalışıyoruz, üstelik de şu, şu, şu himayelerde çalışıyoruz, sen de bunu orada koşturuyorsun, bir bir araya gelin demedikleri gibi karşılaşmamıza bile imkân verilmedi.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Evet.

BAŞKAN – Ben şu toplantıyı kapatayım, sonra sohbete devam edelim.

Siz kapanış cümlesi olarak bir şey söyleyecek misiniz?

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Şimdi aslında, ziyadesiyle çok çok bilgi, değerlendirme notu sizinle paylaştım. Bizim gördüğümüz büyük fotoğraf bu. Eğer Türkiye bu büyük fotoğraf konusunda irade ortaya koyamazsa, sizin hazırladığınız bizi acıtan rapor, açık yarayla her gün dolarsak da rapordan sonra bu konuda herhangi bir sonuç alınmayacağı kanaatindeyim. Türkiye’nin bu konuyu değerlendirecek entelektüel birikimi konusunda da çok abartılı olmamak gerektiğini düşünüyorum. Üniversite birikiminin çok abartılı olarak gündeme ısrarla böyle ısıtılıp ısıtılıp getirilmemesi gerektiğini düşünüyorum,

çünkü büyük ölçüde ödünç teorilerle ve kurama ait literatürü bilen bir elin parmakları sayısınca akademisyen bu alanın temsil veya vitrinde görünürlüğü sağlıyor. Bu nedenle bir mucize olursa, o da onu üniversiteden beklemiyorum, onu sözünü ettiğiniz bürokrasiden beklemiyorum, toplumdan bekleyemiyoruz. Toplum bu durumda, çünkü toplum bu alanın bilgisiyle de yüzleşmiş değil. Yine de bugün politik irade olarak Sayın Başbakan bunu dert edinirse, Medisin de bu konuda vereceği destekle hem kurumun hem de hayati değerde olan eğitim sisteminin yenilenmesine yönelebilir. Hani çok bildiğiniz bir söz var; zafer hasarsız olmaz, biz sadece çocukların esenliğini istiyoruz, hiçbir zafer istemiyoruz. Bütün zaferler Türkiye'yi Ankara boyasına boyayanların olsun.

Lütfedip dinlediğiniz için de teşekkür ederim.

BAŞKAN – Estağfurullah hocam, şeref verdiniz.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Aklım erdiğince, elimden geldiğince, biraz da içselleştirdiğim için hep içimden geldiği gibi bu değerlendirmeleri yaptım. Kişilerden çok Türkiye ölçekli ama hep merkezde çocuk olan bir bağlam içinde aile olan, toplum olan ve gelecek tasavvuru olan bir hayal bu. Umarım bir başlangıç yapar Türkiye ama ne Millî Eğitim Bakanlığının kadroları ne bu konuda gerçekten ortak dili konuşacağımız insan sayısının çok fazla da olmadığını bilerek buna rağmen iyimser ve umutlu olmayı, çünkü umut bizi tazeliyor işte, umudun tarafında olmayı tercih ediyoruz. Bu noktada tabii bizim de yapabilirliklerimiz var yapamayacaklarımız var, ortalıkta görünmüyoruz, gerek de görmüyoruz bunu, bu işle ilgilenen akademisyen arkadaşlarımız olarak. Niçin? Çünkü, etiketlenmekten çok korkan insanlar biz, yani biz çok korkağız. Çünkü bizi etiketler ya, bak şimdi de bu gündemde, bunun üzerinden kendilerini ifade ediyorlar diye ve bunu etik bulmasak da ya bakın çok ihtiyatlı davranalım, çok dikkatli davranalım diye bir sadakat ahlakıyla ilgilendiğimiz konulara eğiliyoruz. Bunu anlayan olur, anlamayan, onu bilemeyiz, bu bize ait değil ama biz böyle yaşıyoruz ve gerçekten de eğer bu konular gelinen bu noktada tekrar taça atılırsa, söz veriyorum, yaşadığım sürece de hep söylediklerimi yaptım, bu şu Kızılay'ın ortasında şu hazırladığımız strateji belgesini yakacağım. Gerçekten, hiç şova ihtiyacım yok hem de hiç kimsenin görmediği bir saatte yakacağım. Ben televizyonlara da haber vermeyeceğim, yakacağım. Neden? Çünkü, buna bizim arkadaşlarımızın, birikimi olan arkadaşlarımızın, yaşları 70'e varan, çok emeği var. Hüseyin Bürge Bey belki söylediği tamam şeyde kaldı ama anlaşılabilir, yani dünyada yok mu? Hayır, biz yeni bir şey icat etmiyoruz, yani dünyada olmayan bir şeyi icat etmiyoruz.

BAŞKAN – Hayır olmayabilir de hocam zaten.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Ama biz, büyük geçmişimizden ve büyük geleceğimizden de, gelenekten de, onun bize bıraktığı mirastan da yararlanmadan yani temessül fikrinden de uzak kalarak bu konuları konuşmadık, bu konular üzerinde durmadık. Bu nedenle de Enderun'a farklı yaklaşımı da söylüyoruz. Enderun'u dönemi içerisinde çok anlamlı buluyoruz. Bugün aynı beyin gücü üzerinden bu inşayı yapamayacağımızı söylüyoruz ve bugün artık dünyada bu beyin dolaşımı evresinde Türkiye'nin merkezde olmasını istiyoruz. Sitemim, özellikle bu Türkiye'yi üç uyurlar hâline getirmişlerin hepsinedir, hiçbir istisna yoktur, maksadımı da daha fazla aşmak istemiyorum ama emeği geçmiş olan insanlar var. Bunları sizin hissedişiniz gibi, bizler gibi hissetmiş olup da bu topraklarda bunların yeniden yeşermesini isteyen insanlar ve aramızda değil bu insanlar, onların da hiç de az olmadığını düşünüyorum.

Tekrar teşekkür ederim.

BAŞKAN – Hocam biz de çok çok teşekkür ediyoruz.

İyi bir toplantıydı, ben çok keyif alarak sizi uzun süre yemeden, içmeden, aç susuz orada konuşturduk ama hakkınızı helal edin. İstedim ki düşünceleriniz, tecrübeleriniz, emekleriniz bizzat kayıtlara geçsin istedim. Belki onlara ulaşip okuma fırsatı olmayanlar da en azından çerçeve olarak yaptıklarınızı duysunlar. Çünkü Ankara'nın şöyle bir hastalığı var; alın teri döküyorsunuz, altına imza atıyorsunuz, daha kapıdan çıkmadan imzanız değiştiriliyor, biraz sonra kapıda başka imzalarla karşılaşıyorsunuz. Ben bunun tecrübelerini çok yaşadım, siz bin katını... İnsanların içini acıtıyor. Çok tevazu gösterdiğiniz zaman da maalesef gerçek zannediyorlar, bence tevazu göstermeyin.

Çok teşekkür ediyorum, ağzınıza dilinize sağlık. Yalnız şimdiden sizden söz alalım, hocam telefon açıp sorularımız olacak kısa kısa, belki kilitletiğimiz yerlerle konuşacaklarımız olacak.

ÇOCUK VAKFI BAŞKANI MUSTAFA RUHİ ŞİRİN – Memnuniyetle.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 17.31